

BIUL ETYN

URZĘDU PATENTOWEGO

Wydawnictwo Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Nr 18 (228) Warszawa 1982

Urząd Patentowy PRL - na podstawie art. 33 i art. 78 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. PRL Nr 43, poz. 272) - dokonuje ogłoszenia w „Biuletynie Urzędu Patentowego” o zgłoszonych wynalazkach i wzorach użytkowych. Ogłoszenia o zgłoszeniach drukowane w „Biuletynie” podane są w układzie klasowym według symboli Int. CI⁸ i zgodnie z § 26 ust. 4 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego PRL z dnia 21.XII.1972 r. w sprawie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych (MP z 1973 r. nr 1, poz. 4) zawierają następujące dane:

- oznaczenie klasy i podklasy według symboli III edycji międzynarodowej klasyfikacji patentowej, tj. int. CI⁸,
- numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
- datę i kraj uprzedniego pierwszeństwa oraz numer zgłoszenia dokonanego za granicą lub oznaczenie wystawy - jeżeli zastrzeżono pierwszeństwo,
- imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego,
- miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz kraj zgłaszającego,
- imię i nazwisko wynalazcy (wynalazców),
- tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego,
- skrót opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z figurą rysunku najlepiej obrazującą wynalazek lui; wzór użytkowy,
- liczbę zastrzeżeń.

Po wykazie ogłoszeń w układzie klasowym według symboli Int. CI⁸ podaje się wykaz zgłoszeń opublikowanych w danym numerze w układzie numerowym.

Ogłoszenia dotyczące zgłoszeń o udzielenie patentów tymczasowych zostały oznaczone literą T za numerem zgłoszenia. Jeżeli po dniu takiego ogłoszenia zostanie złożony wniosek o udzielenie patentu (art 26 ust. 3 u.ow.), Urząd Patentowy ogłasza o wniosku w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

Od dnia ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego osoby trzecie mogą:

- 1) zapoznać się ze wskazanym opisem wynalazku lub wzoru użytkowego, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi i rysunkami oraz sporządzić z nich odpisy;
- 2) w terminie sześciu miesięcy - nadsyłać do Urzędu Patentowego swoje uwagi co do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochronnego).

Odpowiednio uzasadnione pod względem faktycznym (dokumentacja dowodowa) i prawnym uwagi należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach pod adres: Urząd Patentowy PRL—00-950 Warszawa, skr. poczt. 203, Al. Niepodległości 188.

Informuje się, że odbitki kserograficzne dokumentów wymienionych w pkt. 1 można zamawiać w Urzędzie Patentowym, przy czym w zamówieniu należy:

- a) podać numer „Biuletynu Urzędu Patentowego”, w którym dokonano ogłoszenia o zgłoszeniu oraz numer strony,
- b) wskazać numer zgłoszenia, klasę patentową i tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego.

Urząd Patentowy PRL podaje do wiadomości konta NBP:

1. Urząd Patentowy PRL - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 91 rozdz. 9111 § 77 - opłaty związane z rejestracją i ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, znaków towarowych; opłaty za skargi i odwołania.
2. Urząd Patentowy PRL, Centralny Ośrodek Informacji Patentowej - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. 7 rozdz. 7811
§ 45 - wpłaty z tytułu sprzedaży wydawnictw
g 44 - wypłaty za usługi poligraficzne i mikrofilmowe.
3. Urząd Patentowy - NBP V O/M w Warszawie konto. 1052-2583-13-32 - wpłaty za powołanie biegłego.

Warunki prenumeraty:

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz Urzędy pocztowe i doręczyciele - w terminie do dnia 25 listopada na rok następny. Cena prenumeraty rocznej - 5200 zł.

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje, organizacje i wszelkiego rodzaju zakłady pracy zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach ESW „Prasa-Książka-Ruch”. W miejscowościach zaś, w których nie ma Oddziałów RSW - w urzędach pocztowych. Czytelnicy indywidualni opłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie Nr 1153-201045-139-11. Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zlecających indywidualnych i o 100% dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

Egzemplarze archiwalne można nabywać w Urzędzie Patentowym PRL—Centralny Ośrodek informacji Patentowej, Al. Niepodległości 188, skr. poczt. 203, 00-950 Warszawa

URZĄD PATENTOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Numer oddano do składania w czerwcu 1982 r. Ark. wyd. 10,25; ark druk. 9,0. Papier druk. sat. kl. V, 63 g, 61X86. Nakład 3070+25 egz.

Cena 200 zł

INDEKS 35326

Olsztyńskie Zakłady Graficzne im. Seweryna Pieniężnego - 10-417 Olsztyn, ul. Towarowa 2. Lz. 551.

BIULETYN URZĘDU PATENTOWEGO

Warszawa, dnia 30.08.1982 r.

Nr 18 (228) Rok X

Ogłoszenia o zgłoszonych w Polsce I. Wynalazkach do opatentowania II. Wzorach użytkowych do ochrony

I. WYNAŁAZKI

Dział A

PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01B

P. 231302

22.05.1981

Wyorywacz szkółkarski

Pierwszeństwo: 18.02.1981 - Austria (nr A 732/81)

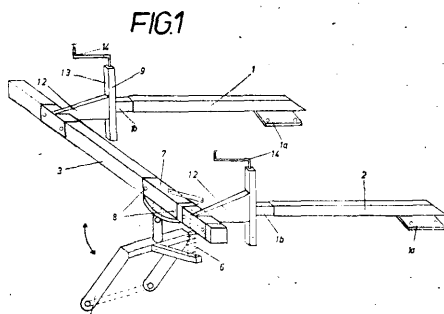
Hans Hoyos, Horn, Austria (Leopold Sommer).

Przyrząd dodatkowy do pluga

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia oszczędności energii i czasu przy stosowaniu przyrządu dodatkowego do pluga do rozkruszania skib i zagęszczania gleby.

Przyrząd jest wyposażony w czepigę mocującą, czepigę podłużną i kilka kabłąków łożyskowych z kołami roboczymi.

Przesuwne teleskopowo czepigi mocujące (1, 2) podtrzymują czepigę podłużną (3), przemieszczaną sprężystości pionowo za pomocą elementów nastawczych (9), na której jeden ewentualnie kilka kabłąków łożyskowych (4), łożyskujących obrotowo koła robocze jest zamocowanych wahliwie w pionie i utrzymywanych w swoim położeniu roboczym siłą sprężystości za pomocą sprężyn naciągowych (6), i amortyzatorów. Kabłąki łożyskowe (4) za pomocą elementów mocujących (7) są zaciśnięte przesuwnie za pomocą śrub (8) do czepigi podłużnej (3) i są obracane w poziomie i ustalane. W elementach nastawczych (9) i przy kabłąkach łożyskowych (4) są zamocowane pneumatyczne elementy sprężyste. (11 zastrzeżeń)

A01B
A01G

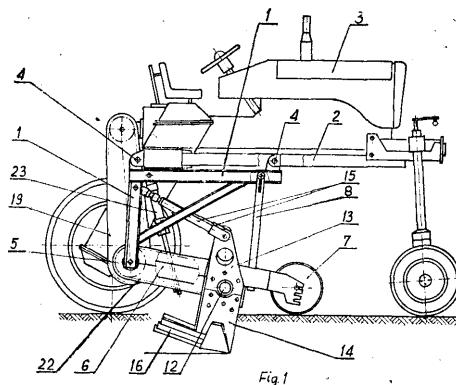
P. 233535 T

22.10.1981

Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa, Skierniewice, Polska (Adolf Godyń, Zdzisław Cianciara).

Celem wynalazku jest udoskonalenie mechanicznego wykopywania drzewek i krzewów owocowych przez opracowanie takiej konstrukcji wyorywacza, która umożliwia obserwację pracy lemieszki przez kierowcę ciągnika.

Wyorywacz składa się z ramy (1) z przytwierdzoną osią (5), na której jest zawiasowo zamocowany wahacz (6) z podporowym kołem (7) jezdnym, zaś w wahaczu (6) jest przesuwnie osadzony stabilizator (8). W środkowej części wahacza (6) znajduje się zespół korbowy, składający się z korbowego wału, ułożyskowanego w tulei, zamocowanej kołnierkami do wahacza (6). Na czopach wału są ułożyskowane piasty z kołnierkami, do których są zamocowane słupce (13) z lemieszami (14). Górne końce słupców (13) są zawiasowo połączone z ramą (1) za pomocą cięgien (15) o regulowanej długości. Korbowy wał jest połączony przez łańcuchową przekładnię (22) i kątową przekładnię z wałem odbioru mocy ciągnika. (2 zastrzeżenia)

A01G
E04H

P. 233575 T

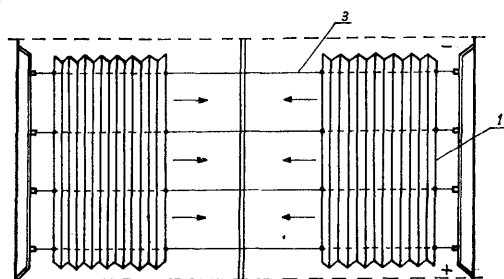
23.10.1981

Akademia Rolnicza w Lublinie, Lublin, Polska (Janusz Kalbarczyk, Grzegorz Urbańczyk, Edward Kubiński, Jerzy Ziolo).

Oslona termiczna

Celem wynalazku jest opracowanie takiej osłony termicznej, która skutecznie zabezpieczałaby glebę i uprawiane rośliny przed utratą ciepła.

Osłona termiczna (1) zbudowana jest z elastycznej folii poliesterowej pokrytej z obu stron cienką warstwą miedzi podłączoną do źródła prądu. Osłona mocowana jest w szklarniach za pomocą lin napinających (3). (1 zastrzeżenie)

A01N
C07C

P. 232351

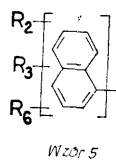
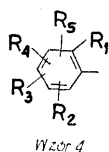
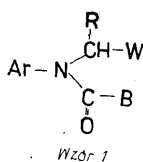
25.07.1981

Pierwszeństwo: 25.07.1980 - Szwajcaria (nr 5709/80-0)
25.07.1980 - Szwajcaria (nr 5710/80-6)

Ciba-Geigy Ag, Bazylea, Szwajcaria.

Srodek do zwalczania i/lub zapobiegania porażeniu przez szkodliwe mikroorganizmy oraz sposób wytwarzania nowych pochodnych aryloamin

Celem wynalazku jest opracowanie środka grzybobójczego wykazującego wysoką aktywność przy małych stężeniach substancji czynnej. Celem wynalazku jest również opracowanie sposobu wytwarzania substancji czynnej środka.

Srodek zawiera jako substancję czynną co najmniej jedną nową pochodną aryloaminy o wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru lub rodnik metylowy, Ar oznacza jedną z aromatycznych grup o wzorze 4 lub 5, przy czym R₁ oznacza rodnik alkilowy o 1–3 atomach węgla, grupę alkoksylową o 1–3 atomach węgla lub atom chlorowca, R₂ oznacza grupę NO₂ lub NH₂, R₃ oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy o 1–3 atomach węgla, grupę alkoksylową o 1–3 atomach węgla lub atom chlorowca, R₄ oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1–3 atomach węgla, R₅ oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1–3 atomach węgla, R₆ oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy o 1–3 atomach węgla, lub atom chlorowca, W oznacza grupę cyjanową, grupę -COOR₈, -C(R₉)=C(R₁₀)(R₁₁) lub -C≡C-R₁₂, przy czym R oznacza rodnik alkilowy o 1–3 atomach węgla, R₉, R₁₀, R₁₁ i R₁₂ niezależnie od siebie oznaczają atom wodoru, rodnik alkilowy o 1–3 atomach węgla lub atom chlorowca, zaś B oznacza rodnik alkilowy o 3–4 atomach węgla, rodnik alkenylový o 2–4 atomach węgla, rodnik cyklopropylový, grupę, 2-furylovą, 2-tetrahydrofurylovą, β-(C₁-C₂-alkoksy)etylovą lub grupę CH₂Z,

przy czym Z oznacza grupę 1H-1,2,4-triazolilową, metylosultonylovą, grupę X-R₁₃, OSO₂-R₁₄ lub -N(R₁₅)(R₁₆), przy czym X oznacza atom tlenu lub siarki, R₁₃ oznacza rodnik alkilowy, alkenylový lub alkinylový o co najwyżej 4 atomach węgla, R₁₄ oznacza rodnik alkilowy o 1–3 atomach węgla lub grupę NH-alkilową o 1–3 atomach węgla, a R₁₅ i R₁₆ niezależnie od siebie oznaczają rodnik alkilowy o 1–3 atomach węgla.

Sposób wytwarzania nowych związków o wzorze 1, w którym wszystkie symbole mają wyżej podane znaczenie, polega na tym, że N-alkilowaną pochodną aryloaminy o wzorze Ar-N(H)-CH(R)-W N-acyluje się kwasem karboksylowym o wzorze B-COOH, jego halogenkiem kwasowym, jego bezwodnikiem kwasowym lub estrem w temperaturze 0–180°C. (15 zastrzeżeń)

A01N

P. 234834

26.01.1982

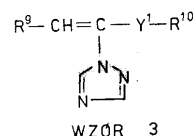
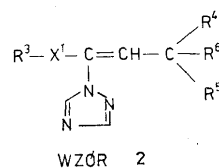
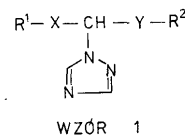
Pierwszeństwo: 27.01.1981 - RFN (nr P 3102588.9)

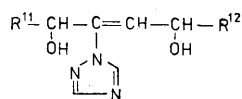
Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Srodek do hamowania wzrostu roślin

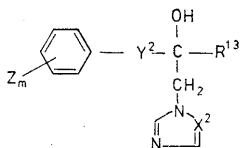
Celem wynalazku jest opracowanie nowego środka wpływającego na wzrost roślin o aktywności większej niż aktywność jego poszczególnych składników.

Srodek do hamowania wzrostu roślin zawiera kombinację substancji czynnych składającą się z azolu o wzorze 1, w którym R¹ oznacza ewentualnie podstawiony rodnik arylový, R² oznacza rodnik alkilowy lub chlorowcaalkilowy, X oznacza atom tlenu lub grupę metylenową, a Y oznacza grupę karbonylovą lub grupę -CH(OH)-, albo z azolu o wzorze 2, w którym R³ oznacza ewentualnie podstawiony rodnik alkilowy, cykloalkilowy albo ewentualnie podstawiony rodnik arylový, R⁴ oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy, R⁵ oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy, cykloalkilowy, ewentualnie podstawiony rodnik cykloalkenylový, alkenylový albo ewentualnie podstawiony rodnik arylový, R⁴ i R⁵ wraz z atomem węgla, z którym są związane, oznaczają ewentualnie podstawiony rodnik cykloalkenylový lub cykloalkilowy, R⁶ oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy, X¹ oznacza grupę o wzorze -(R⁸)C(OR⁷)- oraz dodatkowo oznacza grupę ketonową, jeżeli R³ oznacza ewentualnie podstawiony rodnik alkilowy lub cykloalkilowy, R⁷ oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy, ewentualnie podstawiony rodnik aralkilowy, grupę acylovą albo ewentualnie podstawioną grupę karbamoilową, a R⁸ oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy lub ewentualnie podstawiony rodnik aralkilowy, albo z azolu o wzorze 3, w którym R⁹ oznacza ewentualnie podstawiony rodnik arylový, R¹⁰ oznacza rodnik alkilowy, chlorowcaalkilowy lub ewentualnie podstawiony rodnik arylový, a Y¹ oznacza grupę karbonylovą lub grupę

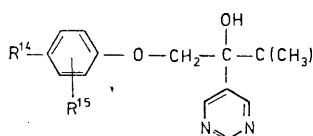

WZÓR 4

WZÓR 5

WZÓR 6

—CH(OH)—, albo z azolu o wzorze 4, w którym R¹¹ i R¹² są jednakowe lub różne i oznaczają ewentualnie podstawiony rodnikiem alkilowymi rodnik cykloalkilowy, alkilowy, chlorowcoalkilowy albo ewentualnie podstawiony chlorowcem, grupami alkilowymi, alkoksyłowymi, fenyłowymi i/lub nitrowymi rodnik fenyłowy, albo z pochodnej azolu o wzorze 5, w którym R¹³ oznacza rodnik alkilowy, ewentualnie podstawiony rodnik cykloalkilowy, albo ewentualnie podstawiony rodnik fenyłowy, X² oznacza atom azotu albo grupę CH, Y² oznacza ugrupowania —OCH₂—, —CH₂CH₂— albo —CH=CH—, Z oznacza atom chlorowca, rodnik alkilowy, cykloalkilowy, grupę alkoksyłową, alkilotio, chlorowcoalkilową, chlorowcoalkoksyłową, chlorowcoalkilotio, ewentualnie podstawiony rodnik fenyłowy, ewentualnie podstawioną grupę fenoksyłową, ewentualnie podstawiony rodnik fenyloalkilowy albo ewentualnie podstawioną grupę fenyloalkoksyłową, a m oznacza liczby 0, 1, 2 lub 3, albo z soli addycyjnych z kwasami lub kompleksów z solami metali azoli o wzorach 1, 2, 3, 4 lub 5, albo z pochodnej pirymidyno-butanolu o wzorze 6, w którym R¹⁴ oznacza atom wodoru, chlorowca, rodnik alkilowy, grupę alkoksyłową lub ewentualnie podstawioną chlorowcem grupę benzyloksyłową, a R¹⁵ oznacza atom wodoru lub chlorowca, oraz z pochodnej kwasu fosfonowego o wzorze Cl—CH₂—CH₂—P(=O)(OR¹⁶)OR¹⁷, w którym R¹⁶ i R¹⁷ niezależnie od siebie oznaczają atom wodoru lub kation metalu alkalicznego, albo z pochodnej kwasu 1-aminocyklopropano-1-karboksyłowego.

(2 zastrzeżenia)

A23J

P. 229845

23.02.1981

Akademia Rolnicza w Poznaniu, Poznań, Polska (Henryk Gąsiorowski, Romuald Wojtal).

Sposób wytwarzania preparatu błonnikowego

Celem wynalazku jest opracowanie preparatu błonnikowego nadającego się do bezpośredniego spożycia.

Sposób wytwarzania preparatu błonnikowego z otręb polega na tym, że oczyszczone świeże otręby moczy się przez kilkanaście godzin w temperaturze 30°C, następnie do napęczniałej masy dodaje się rozdrobniony pszenny sód w ilości od 10% do 20%, a następnie podnosi się temperaturę masy do 50°C i utrzymuje się ją w ciągu 1—3 godzin.

Scukrzoną masę błonnikową poddaje się obróbce termicznej w temperaturze od 85° do 95°C, przez 60 minut a następnie oddziela się brzeczkę od preparatu błonnikowego w drodze filtracji i suszy się preparat w temperaturze 30—35°C do zawartości wody poniżej 10%.

(3 zastrzeżenia)

A61F

P. 229831

23.02.1981

Akademia Medyczna, Poznań, Polska (Hieronim Strzyzewski).

Proteza ścięgna zginacza palca ręki z zespołem troczkowo-podkładowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji protezy, która zapobiega tworzeniu się zrostów przyszłego przeszczepu ścięgna oraz umożliwia wzrosnięcie tkanek i dokładne zakotwiczenie i unieruchomienie zespołu troczkowo-podkładowego i jego pochodnych.

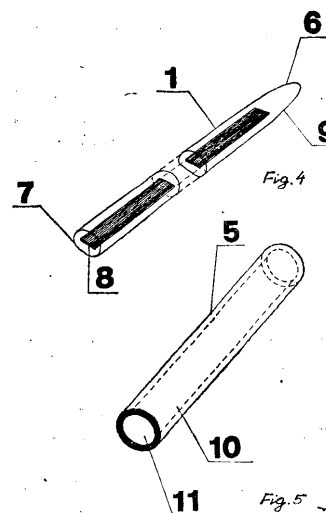
Wynalazek stosuje się w rekonstrukcji chirurgii ścięgien palców.

Proteza (1) z silastiku lub podobnego tworzywa biologicznie obojętnego wzmocniona jest rdzeniem poliesterowym (8) wykonanym z rurki poliesterowej spłaszczonej i utwardzonej termicznie.

Rdzeń (8) nasycony jest związkami dającym kontrast na zdjęciu rentgenowskim.

Proteza (1) ma w przekroju poprzecznym kształt owalu, a jedną z dłuższych stron (6) spłaszczoną.

Wewnętrzna powierzchnia (11) zespołu troczkowo-podkładowego (5) jest pokryta gumą silastikową lub innym biologicznie obojętnym materiałem o gładkiej powierzchni, a zewnętrzna powierzchnia (10) zespołu troczkowo-podkładowego (5), pokryta jest welurową siatką poliesterową. (4 zastrzeżenia)

A61K

P. 229779

20.02.1981

Polska Akademia Nauk, Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej, Wrocław, Polska (Janusz Boratyński, Andrzej Myc).

Sposób wytwarzania nowych koniugatów kwasu 4-amino-N₁₀-metylo-pteroido-glutaminowego z białkiem

Celem wynalazku jest opracowanie sposobu wytwarzania nowych związków, które byłyby użyteczne w leczeniu chorób nowotworowych.

Sposób wytwarzania nowych koniugatów kwasu 4-amino-N₁₀-metylo-pteroido-glutaminowego z białkiem przy użyciu jako czynnika sprzęgającego związków karbodiimidowych, polega na tym, że kwas 4-amino-N₁₀-metylo-pteroido-glutaminowy sprzęga się z fibrynogenem ludzkim lub zwierzęcym poddanym uprzednio częściowej hydrolizie za pomocą kwasu organicznego, korzystnie kwasu mrówkowego, w temperaturze 60—100°C i następnie dializowanym do pH powyżej 3. Według wynalazku reakcję sprzęgania prowadzi się w środowisku wodnym w obecności rozpuszczalnych w tym środowisku karbodiimidów. Mieszaninę reakcyjną poddaje się korzystnie działaniu ultradźwięków.

(4 zastrzeżenia)

A61L P. 229848 23.02.1981

Institut Przemysłu Skórzanego, Łódź, Polska (Marian Kosiński, Jadwiga Pawlak, Zofia Fijarczyk, Stanisław Pilawski, Teresa Jabłońska, Jerzy Strużyna, Czesław Zadrozny, Teresa Ewelina Żbikowska, Krystyn Wojciech Włodarski).

Sposób wytwarzania kolagenowych materiałów opatrunkowych

Celem wynalazku jest opracowanie sposobu wytwarzania materiałów opatrunkowych przydatnych w leczeniu ran ziarninujących.

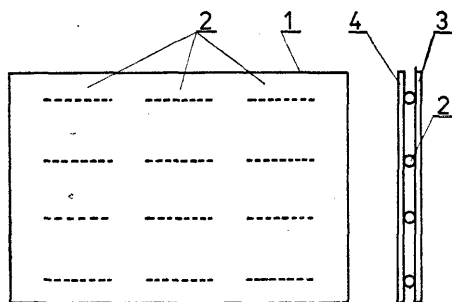
Sposób polega na tym, że do stężonego roztworu kolagenu, zawierającego 15–25% białka wprowadza się w trakcie ciągłego mieszania jako środki żelujące wodne roztwory soli nieorganicznych w ilości od 50 do 150% w stosunku do masy białka i ewentualnie wodną dyspersję polimeru syntetycznego w ilości od 5 do 75% w stosunku do masy białka po czym gąbczastą masę kolagenową garbuje się stosując związki organiczne jednofunkcyjne i/lub związki dwufunkcyjne w ilości od 10 do 50% czynnego środka sieciującego w przeliczeniu do masy białka. Całość procesu prowadzi się w temperaturze 15–28°C. Tak przygotowaną masę kolagenową wylewa się do form, suszy, płucze i ponownie suszy. (4 zastrzeżenia)

A61N P. 229757 19.02.1981

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Wilhelm Rotkiewicz).

Rezonansowy ekran chroniący przed szkodliwym wpływem promieniowania elektromagnetycznego podziemnych cieków wodnych lub sieci geobiologicznej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie takiej konstrukcji ekranu, która skutecznie chroni przed wpływem głównej składowej promieniowania elektromagnetycz-

nego, jest tania, prosta i możliwa do stosowania w dowolnym miejscu pomieszczenia przy zachowaniu jego estetyki.

Rezonansowy ekran według wynalazku, składa się z dipoli (2) półfalowych lub jednofalowych o długości fali elektromagnetycznej odpowiadającej częstotliwości promieniowania elektromagnetycznego usytuowanych szeregowo i równolegle na podłożu (3).

(2 zastrzeżenia)

A63F P. 234629 06.01.1982

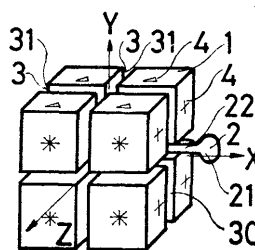
Pierwszeństwo: 07.01.1981 - Węgry (nr 0131)
14.02.1981 - Węgry (02042)

Politoyo Ipari Szövetkezet, Budapeszt, Węgry.

Zabawka trójwymiarowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia tworzenia różnorodnych formacji trójwymiarowych przy zapewnieniu ciągłego połączenia elementów składowych.

Zabawka trójwymiarowa, która ma przynajmniej dwa połączone ze sobą ruchome, tworzące nierozdzieloną całość elementy zabawki, według wynalazku charakteryzuje się tym, że na dwóch połączonych ze sobą, sąsiednich elementach zabawki (1) znajduje się przynajmniej jedna przewodnica (3), wykonana wzdłuż dwuwymiarowej i/lub trójwymiarowej linii. Ponadto zabawka ma ruchomy element łączący (2) wzdłuż długości przynajmniej jednej przewodnicy (3), łączący ze sobą elastycznie oba sąsiednie elementy zabawki (1) i korzystnie obracający się w stosunku do osi wzdłużnej, którejkolwiek przewodnicy (3). Ponadto przynajmniej jeden element zabawki (1) niezależnie od pozostałych elementów zabawki jest ruchomy obrotowo wokół nieruchomych, fikcyjnych, przecinających się ze sobą w punkcie środkowym zabawki (1) przynajmniej dwóch osi (X, Y, Z). (20 zastrzeżeń)

Dział B

RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B01D P. 229713 16.02.1981

Akademia Medyczna, Lublin, Polska (Tadeusz Wolski, Włodzimierz Kiszczak).

Sposób odzysku użytecznych związków wolframu i/lub molibdenu zwłaszcza z odpadów poprodukcyjnych

Wynalazek podaje sposób odzysku użytecznych związków wolframu i/lub molibdenu z odpadów poprodukcyjnych, powstających zwłaszcza przy produkcji materiałów lampowych, w procesach przeróbki odpadowych stopów azotynowych zawierających wymienione metale pojedynczo lub ich mieszaniny.

Sposób dotyczy odzysku podanych związków w postaci wolframianów lub ortomolibdenianów wapnia albo baru, przez wytrącanie nierozpuszczalnych soli z roztworów uzyskanych przez stapianie i/lub ługowanie surowca.

Istota sposobu według wynalazku polega na tym, że roztwór uzyskany w wyniku ługowania, przed procesem wytrącania soli barowych lub wapniowych, doprowadza się do pH 3–5, jeżeli jest alkaliczny a następnie ponownie alkaliczuje się wodą amoniakalną lub amoniakiem do pH 8–9.

Sposób według wynalazku zapobiega zjawisku współstrącania się osadu wodorotlenków wapnia lub baru i umożliwia uzyskanie produktu o wysokich parametrach czystości. (1 zastrzeżenie)

B01D

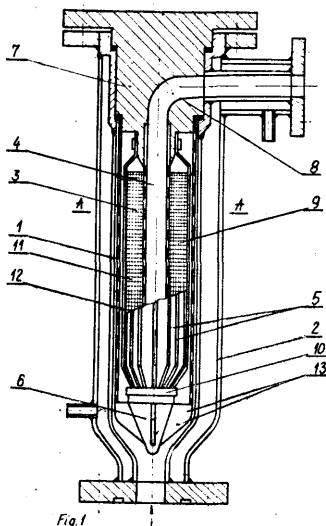
P. 229726

16.02.1981

Instytut Włókien Chemicznych, Łódź, Zakłady Włókien Chemicznych, Gorzów Wlkp., Polska (Jan Mertl, Kazimierz Pieścik, Jan Prusiński, Kazimierz Biegun, Waclaw Dziezyc).

Filtr do wstępnej filtracji roztworów lub stopów polimerów włóknotwórczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy filtra oraz umożliwienia łatwej regeneracji filtra.

Filtr do wstępnej filtracji roztworów lub stopów polimerów włóknotwórczych składający się z korpusu wewnątrz którego umieszczona jest warstwa filtracyjna zbudowana z siatek charakteryzuje się według wynalazku tym, że w korpusie (1) z płaszczem grzejnym lub bez płaszcza grzejnego umieszczony jest wkład filtracyjny składający się z rury (3), która ma na zewnętrznej powierzchni proste lub spiralne żebra (5) oraz ma otwory (4) usytuowane pomiędzy żebrami (5), przy czym na powierzchniach żeber (5) rozpięta jest warstwa filtracyjnych siatek (9), a rura (3) z jednej strony zamknięta jest nasadką (6) a z drugiej strony osadzona jest w korku (7) z wylotowym otworem (8).

Część robocza wkładu filtracyjnego osłonięta jest tuleją (11) z otworami (12). (2 zastrzeżenia)

B01D

P. 229875

25.02.1981

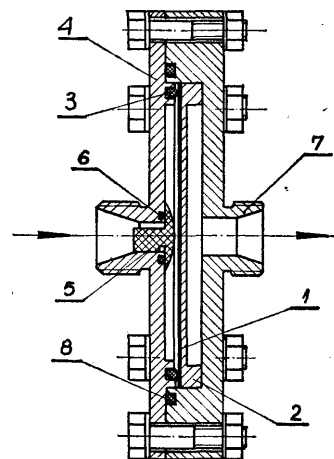
Przemysłowy Instytut Elektroniki, Warszawa, Polska (Zbigniew Biała, Tadeusz Kucharski).

Filtr membranowy z zabezpieczeniem porowatej przegrody przed ciśnieniem wstecznym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji filtra membranowego.

Filtr membranowy z zabezpieczeniem porowatej przegrody przed ciśnieniem wstecznym, składający się z obudowy (4) i z przegrody filtrującej na podłożu porowatym (1). Przegroda filtrująca jest zamocowana elastycznie w obudowie.

Pod wpływem ciśnienia wstecznego, przegroda przesuwana grzybek (5), który dławi przepływ cieczy lub gazu. (3 zastrzeżenia)

B01D

P. 229918

26.02.1981

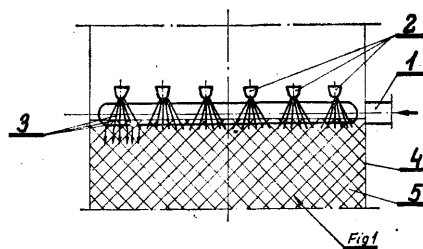
B01J

Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Nieorganicznego „Biprokwas”, Gliwice, Polska (Tadeusz Bartosz, Aleksander Jazłowski, Jan Jarocki).

Urządzenie do zraszania wież

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia szerokości obszaru zraszanego wieży przypadającej na jedno koryto.

Urządzenie do zraszania wież charakteryzuje się tym, że posiada koryta (2) zraszające z dnem wypukłym, w których umocowane są w więcej niż w dwóch rzędach proste rurki (3) zraszające, a stosunek szerokości koryta do szerokości obszaru zraszania jest mniejszy od 0,45. (3 zastrzeżenia)

B01D

P. 233612 T

27.10.1981

Zjednoczenie Przemysłu Ziemiaczanego, Poznań, Polska (Mieczysław Otworowski, Hubert Węsierski).

Sposób filtracji i filtr świecowy

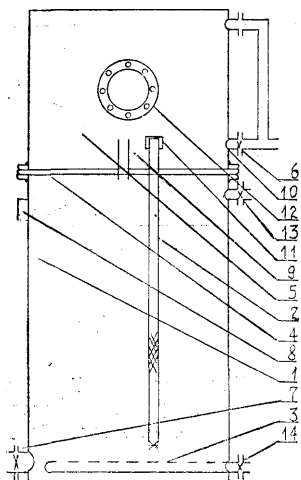
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia filtracji soków glukozykowych i syropów skrobiowych.

Sposób filtracji według wynalazku polega na tym, że przez tę samą warstwę filtracyjną osadzoną na elementach filtracyjnych poddaje się filtracji w kierunku przez zewnętrzną stronę elementów filtracyjnych najpierw soki gęste a następnie rzadkie po czym przez wewnętrzną stronę elementów filtracyjnych usuwa się wytrącony osad przez cofnięcie części przefiltrowanego soku w objętości większej od pojemności elementów filtracyjnych przy równoczesnym poddaniu wibracji elementów filtracyjnych i soku. Następnie prowadzi się dalszy cykl filtracji soków gęstych i rzadkich a usunięty z filtra osad dodaje się do soków rzadkich. Filtrację prowadzi się przy stałym ciśnieniu utrzymywanym przez zawracanie nadmiaru soku podawanego na filtr do zbiornika soku przed pompą.

Filtr świecowy według wynalazku posiada pomocniczą przegrodę sitową (3) umieszczoną w niewielkiej

odległości od dna, a nad główną płytą sitową (4) zbiornik (5) o pojemności większej od pojemności elementów filtracyjnych z odpływem (10) przefiltrowanego soku i wziernikiem (12). Do elementów filtracyjnych (2) przymocowane są rurki (9) z nagwintowanym końcem.

Sposób filtracji i filtr świecowy znajduje zastosowanie do filtracji soków glukozowych i syropów skrobiowych. (8 zastrzeżeń)

B01D

P. 235341

05.03.1982

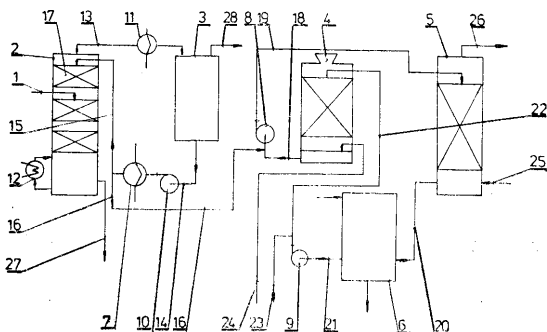
Zakłady Koksownicze im. Powstańców Śląskich, Zdzeszowice, Polska (Czesław Olczak, Jacek Zawistowski, Edward Mielczarek, Henryk Dragun).

Sposób i urządzenie do odzysku węgla potasu z kondensatu powstającego w procesie regeneracji roztworu odsiarczającego gaz koksowniczy z jednoznaczną jego utylizacją

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wykorzystania węgla potasu z kondensatu powstającego w procesie regeneracji roztworu odsiarczającego gaz koksowniczy.

Sposób charakteryzuje się tym, że od 15 do 25% objętościowych kondensatu wydzielonego z gazów po regeneracyjnych i schłodzonego do temperatury około 25°C zawiera się i podaje, jako środek płuczaco-wychwytujący węgiel potasu z przepływających w przeciwnym kierunku oparów gazów kwaśnych i wody, którą to część kondensatu następnie odprowadza się do obiegu roztworu stosowanego do odsiarczania gazu poddawanej regeneracji. Pozostałą część schłodzonego kondensatu dodaje się w ilości od 1 do 10% objętościowych do wody obiegowej schłodzonej, która to mieszanina chłodzi się i oczyszcza z naftalenu gazu koksowniczy.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że przewód doprowadzający kondensat (14) łączy się poprzez pompę kondensatu (10) z wymiennikiem cieplnym (7), za którym przewód doprowadzający kondensat (14) rozgałęzia się na dwa przewody, jeden przewód wyprowadzający kondensat (16) łączący się z przewodem ssącym wody obiegowej schłodzonej (18) i drugi przewód, cyrkulacyjny (15) łączący się z regeneratorem (2) powyżej półki odsuszającej (17). (2 zastrzeżenia)

B01J

P. 229798

19.02.1981

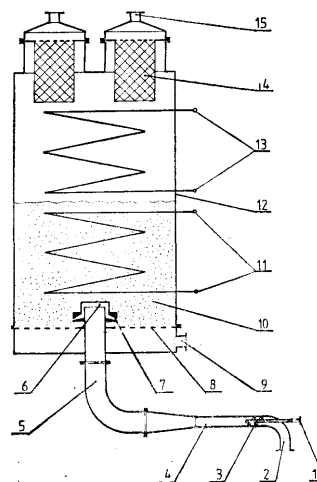
Zakłady Azotowe „Kędzierzyn”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Jan Szajna, Zbigniew Słezak, Tadeusz Wojtowicz, Kazimierz Wąsala).

Reaktor do wytwarzania bezwodnika kwasu ftalowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie obniżenia kosztów eksploatacji reaktora oraz zwiększenia jego zdolności produkcyjnej.

Reaktor do wytwarzania bezwodnika kwasu ftalowego sposobem fluidalnym składający się z cylindrycznej obudowy, dna dystrybucyjnego, złoża katalizatora, wymienników ciepła i filtrów charakteryzuje się tym, że wyposażony jest w zintegrowane z nim urządzenie do wytwarzania i dozowania mieszaniny reakcyjnej. Urządzenie to składa się z pneumatycznego mieszalnika reagentów (4) znajdującego się na zewnątrz reaktora oraz szczelnego dystrybutora mieszaniny reakcyjnej (6) zabudowanego w dnie dystrybucyjnym (8) w osi reaktora przy czym pneumatyczny mieszalnik (4) połączony jest ze szczelnym dystrybutorem (6) przewodem (5) stanowiącym komorę homogenizacyjną mieszaniny reakcyjnej.

Dystrybutor mieszaniny reakcyjnej (6) posiada szczelinę wylotową (7) utworzoną przez dwie powierzchnie stożkowe zbieżne ku sobie i nachylone w kierunku dna dystrybucyjnego (8). Pneumatyczny mieszalnik reagentów (4) wyposażony jest w element śrubowy (3) zabudowany wewnątrz przewodu doprowadzającego powietrze (2) przy czym w osi elementu śrubowego (3) znajduje się przewód doprowadzający naftalen (1). (3 zastrzeżenia)

B24C

P. 229734

17.02.1981

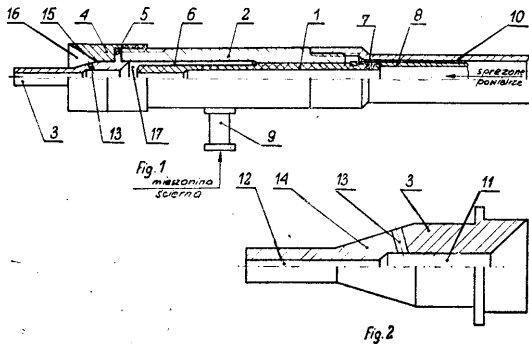
Fabryka Narzędzi Chirurgicznych i Dentystycznych, Milanówek, Polska (Jerzy Chęciński, Jan Bujnicki).

Tryskacz do obróbki strumieniowo-ścierniej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiej kierownicy, która umożliwiałaby prawidłową zamianę energii potencjalnej sprężonego powietrza na kinetyczną, nadanie mieszaninie dużej prędkości, a tym samym uzyskanie najbardziej odpowiednich parametrów obróbki strumieniem ściernym.

Tryskacz według wynalazku stanowiący główny zespół urządzenia do obróbki strumieniowo-ścierniej, zwłaszcza do obróbki bardzo małych, nie przekraczających kilku mm² powierzchni, charakteryzuje się tym, że w kierownicy oprócz otworu wylotu (12) są wykonane dodatkowe otwory przelotowe (13), którymi odprowadzany jest nadmiar mieszaniny strumieniowo-ścierniej gromadzącej się w komorze mieszaniania, na wysokości otworu wlotowego (11) kierownicy, skierowane na powierzchnię boczną (15) otworu stożkowego (16) wykonanego w nakrętce mocującej (4), przy czym

suma pól przekrojów otworów przelotowych (13) i otworu wylotu (12) kierownicy jest równa polu przekroju otworu wlotu (11) kierownicy. (1 zastrzeżenie)

B05B

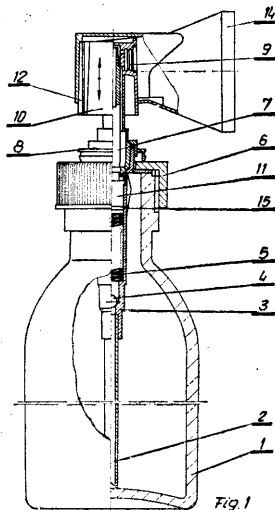
P. 229797

19.02.1981

Spółdzielnia Inwalidów Wytwórczości Różnej „Chelmeł”, Kraków, Polska (Stanisław Sanak, Kazimierz Dziedzic).

Rozpylacz bezcisnieniowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji rozpylacza bezcisnieniowego, który umożliwiałby wielokrotne rozpylanie wszelkiego rodzaju płynów oraz ciał sypkich w postaci pudru.

Rozpylacz bezcisnieniowy według wynalazku charakteryzuje się tym, że składa się ze zbiornika (1), wewnątrz którego znajduje się zespół ssąco-tłoczący zbudowany z rury ssącej (2) zamocowanej do dolnej części obudowy (3) zaworu kulkowego (4), zaś górna część tej obudowy (3) zaworu kulkowego (4), jest połączona z zespołem rozpylającym (7), którego dolna część spełnia rolę tłoczka (11) oraz że zespół rozpylający (7) osadzony suwliwie w profilowanym łączniku (8) zawiera znaną dyszkę (9) osadzoną trwale w kapturku (10) stanowiącego górne zakończenie tłoczka (11), przy czym na zewnętrznej powierzchni kapturka (10) znajdują się wystające profilowane karby (12) ząbujące się z odpowiadającymi im profilowanymi wgłębieniami wykonanymi na dwóch wewnętrznych powierzchniach głowicy (14) zamykająco-rozpylającej, zaś między sprężyną (5) a dolnym zakończeniem tłoczka (11) znajduje się wymienna rozeta (15) w kształcie trzylistnej koniczyny. (2 zastrzeżenia)

B07B

P. 233666 T

03.11.1981

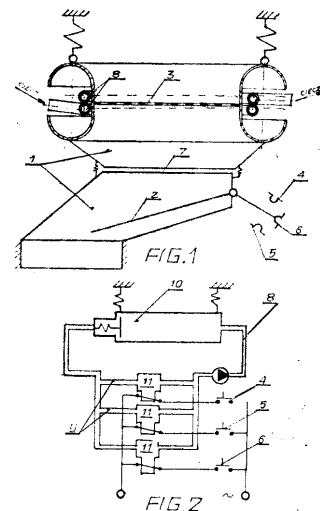
Adam Jarema, Warszawa, Polska (Adam Jarema).

Przesiewacz materiałów sypkich, zwłaszcza mąki

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji przesiewacza o regulowanej wydajności, a przez to możliwego do zastosowania w liniach technologicznych do automatycznego, dozowanego napełniania pojemników.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że w okolicy komory zsypanej (1) jest zamocowana ruchomo i przegubowo dźwignia (2) służąca do uruchamiania co najmniej dwóch elektromagnetycznych wyłączników (4) i (5) usytuowanych w obszarze jej ruchu.

Przyciski elektromagnetyczne wyłączników (4) i (5) są umieszczone w różnych odległościach od dźwigni (2). Obwód zasilania (8) hydraulicznego urządzenia wywołującego drgania sita (3) ma co najmniej dwie gałęzie równoległe w postaci przewodów (9) z ciecżą drgającą, z których każdy jest wyposażony w zawór elektromagnetyczny (11). (3 zastrzeżenia)

B08B

P. 229799

19.02.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Aparatury Niskiego Napięcia, Bielsko-Biała, Polska (Anna Chromik-Dąbrowiecka, Jan Kuminek, Ryszard Czajowski, Mieczysław Adamczyk).

Sposób mycia i myjnia do mycia detali

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia zużycia płynu myjącego oraz zautomatyzowania procesu mycia.

Myjnie są przeznaczone do technologicznych procesów mycia detali, jak na przykład do mycia płytek drukowanych podzespołów elektronicznych. Myjnię według wynalazku stanowi zestaw zamkniętych w czasie pracy i połączonych ze sobą, wanny z komorą suszenia, parownika z podgrzewaną wanną i chłodnicy. Mycie odbywa się automatycznie bez udziału obsługi. Ażurowy kosz z mytymi detalami jest połączony ze śrubą uruchamianą sterowanym silnikiem, co daje ruchy obrotowo-prostoliniowe wzdłuż osi śruby, o zmiennym kierunku i prędkości.

Ruch kosza zrealizowano w ten sposób że został on zawieszony na śrubie która obraca się w nieruchomej nakrętkę. Na śrubie jest stale zamocowana tarcza zabierakowa w otworach której są prowadzone zabieraki stale zamocowane na kole sprzężonym z silnikiem. (3 zastrzeżenia)

B08B

P. 233579 T

23.10.1981

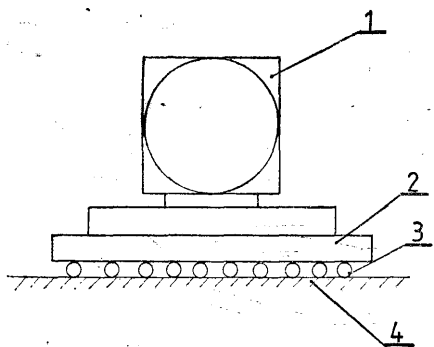
Przedsiębiorstwo Przemysłu Betonów „Prafebet-Gdańsk”, Gdańsk, Polska (Lech Lipiński, Ryszard Michalak, Stefan Zuliński).

Sposób i urządzenie do oczyszczania powierzchni metalowych z zanieczyszczeń, zwłaszcza form do wytwarzania betonów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia oczyszczania powierzchni metalowych z zanieczyszczeń, zwłaszcza form do wytwarzania betonów.

Sposób polega na wymuszaniu ruchu drgającego kulek (3) o kierunku prostopadłym do czyszczonej powierzchni (4). Istotą rozwiązania jest dociskanie w sposób synchroniczny kulek (3) stalową płytą (2), wprawianą w ruch drgający, najkorzystniej przez wibrator (1).

Urządzenie zawiera odpowiednio wibrator (1) sprzężony ze stalową płytą (2), pod którą rozmieszczone są w jednej warstwie kulki (3). Te kulki (3) stanowią narząd czyszczący, kontaktując się drugostronnie i naciskając na, usytuowaną bezpośrednio pod nimi, oczyszczaną płytę. (3 zastrzeżenia)

B21B

P. 229735

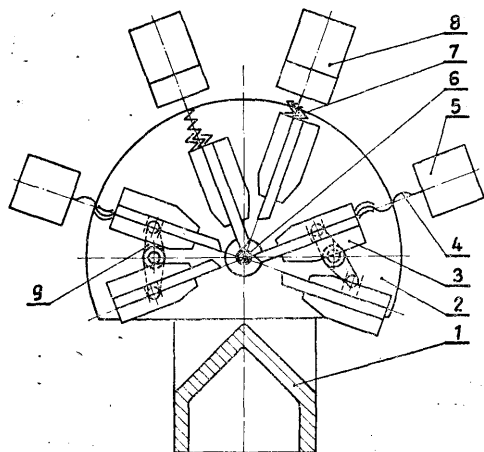
17.02.1931

Fabryka Automatów Tokarskich „PONAR-Bydgoszcz”, Polska (Zenon Dudek).

Automat tokarski wzdłużny sterowany numerycznie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego automatu tokarskiego, który umożliwiałby optymalny dobór zespołów roboczych do wykonania danego procesu technologicznego.

Automat tokarski wzdłużny, sterowany numerycznie, charakteryzuje się tym, że przesuwany wzdłużnie wykonuje sterowany numerycznie wrzeciennik, otrzymujący napęd od serwosilnika, natomiast układ suportów - wykonujących ruchy poprzeczne - jest złożony z jednostek dwusupportowych, przy czym poza dwusupportowymi jednostkami sterowanymi numerycznie, w których jeden z suportów (3) jest napędzany serwosilnikiem (5), a drugi suport otrzymuje napęd od suportu (3) pierwszego za pośrednictwem przekładni dźwigniowej (9), stosowane są dwusupportowe jednostki sterowane elektromechanicznie, z których każdy z suportów jest napędzany oddzielnym

silnikiem prądu zmiennego (8), a jego utrzymywanie w skrajnych położeniach roboczym i neutralnym zapewnia hamulec elektromechaniczny.

Automat tokarski może być wyposażony w dowolnie wybrany zestaw jednostek suportowych sterowanych numerycznie i elektromechanicznie w zależności od jego przeznaczenia. (2 zastrzeżenia)

B21B

P. 229756

19.02.1981

Biuro Projektowo-Konstrukcyjne Mechanizacji Budownictwa „ZREMB”, Warszawa oraz Kombinat Maszyn Przemysłu Materiałów Budowlanych „ZREMB-MAKRUM” Zakład Produkcyjny w Solcu Kujawskim, Solec Kujawski, Polska (Ryszard Glinka, Olgierd Turalski).

Zestaw do nawiercania otworów w dylach, zwłaszcza z betonu komórkowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie łatwego i bezpiecznego wiercenia trzech otworów jednocześnie, o wymaganym rozstawie i na odpowiedniej wysokości, w dylu z betonu komórkowego ustawionym pionowo.

Zestaw składa się z zespołu wierzącego i zespołu podającego. Zespół wierzący ma trzy wiertarki (3, 4, 5), w tym środkową wiertarkę (3) stacjonarną i dwie skrajne wiertarki (4, 5) przejezdne. Każda z wiertarek ma wrzeciennik (6) do wiercenia otworów poziomych z pionowym przesuwem i poziomym posuwem. Natomiast zespół podający stanowi dwupoziomowy wózek, z których dolny wózek (11), o ruchu najazdowym na zespół wierzący, napędzany elektrycznym silnikiem (12) a górny wózek (13), o ruchu prostopadłym do ruchu dolnego wózka, napędzany hydraulicznym cylindrem (14). (5 zastrzeżeń)

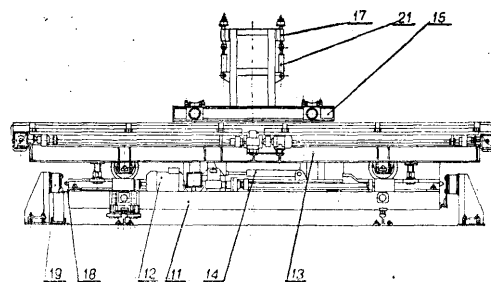

Fig. 2

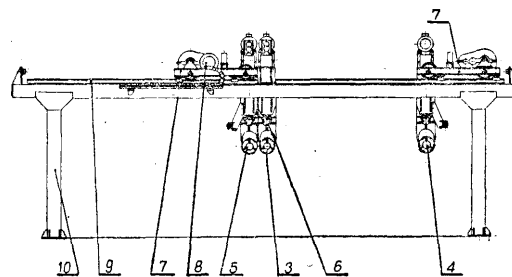

Fig. 7

B21B
B21D

P. 233553 T

23.10.1981

Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica, Gliwice, Polska (Jan Gawlikowicz, Adam Szwedler, Jerzy Ludyga, Roman Bogusz, Andrzej Maciosowski, Stanisław Cesarz, Stanisław Struk, Marian Mucha, Lech Koszuta, Ewald Ptaszny, Rajmund Bartodziej).

Sposób walcowania szyn

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania technologii procesu umożliwiającej uzyskanie optymalnego zespołu własności mechanicznych stali na szyny.

Sposób walcowania szyn ze stali perlitycznej korzystnie zawierającej wagowo 0,65—0,75% C, 0,80—1,10% Mn, 0,45—0,65% Si, 0,80—1,00% Cr, 0,08—0,12% V, 0,02—0,06% Al, maksimum 0,03% S, maksimum 0,03% P, reszta żelazo i nieuniknione zanieczyszczenia, lub też zawierającej wagowo 0,65%—0,75% C, 1,20—1,40% Mn, 0,45—0,65% Si, 0,90—1,00 Cr, 0,05—0,06% Nb, 0,02—0,06% Al, maksimum 0,03% S, maksimum 0,03% P, reszta żelazo i nieuniknione zanieczyszczenia, charakteryzuje się tym, że dla uzyskania średniej cięciwy kolonii w granicach 5 μm do 7 μm i odległości między płytkowej mieszczącej się w granicach 0,2 μm do 0,3 μm określonych na podstawie próbki pobranej z szyn gotowych, kęsisko przed walcowaniem doprowadza się do temperatury 1403—1423 K, a temperaturę jego końca walcowania utrzymuje się w granicach 1233—1253 K, przy gnioście w przepuście gotowym wynoszącym dla wszystkich części składowych profilu szyny 8—15%, przy czym czas chłodzenia szyn na chłodni po ich odwalcowaniu z temperatury 1000—1100 K do temperatury 850 K wynosi nie mniej niż 100 sekund. (1 zastrzeżenie)

B21D

P. 229769

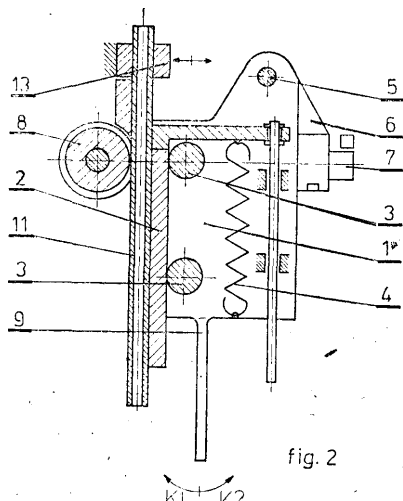
18.02.1981

Osrodek Rozwoju Techniki Krajowego Związku Elektrotechnicznych Spółdzielni Pracy, Gliwice, Polska (Ryszard Hebdzyński, Słowimir Jędrzejewski, Józef Stania).

Urządzenie do ręcznego cięcia rur metalowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia do ręcznego gięcia rur metalowych, zwłaszcza rur z powłoką z tworzywa sztucznego, które umożliwiłoby prawidłowe zaginanie rur na względny promień poniżej trzech średnic giętej rury, bez obciążania mocowania rury osiową siłą wyciągającą oraz przy zmniejszonym nacisku w miejscu styku, wynikający z wypartej siły zapewniającej montaż gnący.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że korpus (1), który ma przesuwnie umieszczoną listwę odtaczającą (2), podpartą w nim na rolkach (3) i powiązaną z nim sprężyną powrotną (4), osadzony jest obrotowo na sworzniu (5) utwierdzonym w saniach (6) osadzonych na obrotnicy (7) w osi leżącej stale przed płaszczyzną gięcia oraz ma przymocowane ramię (9) stanowiące dźwignię jednoramienną. W czasie gięcia sanie (6) mogą być przemieszczane po obrotnicy (7) za pomocą ktrzywki. (3 zastrzeżenia)

B21D
B23K

P. 229773

18.02.1981

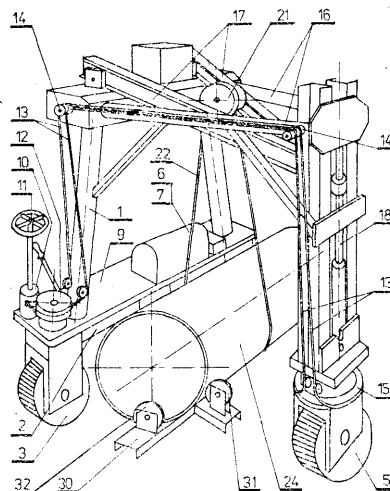
Wrocławskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich Budownictwa Przemysłowego, Wrocław, Polska (Zygmunt Chilarecki).

Urządzenie do obrotowego cięcia i spawania rur

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie transportu na niewielką odległość, podnoszenia i obrotu rur w celu ich cięcia lub spawania, zwłaszcza rur większych średnic w zakresie 300—1500 mm.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że ma konstrukcję ramową (1) wspartą na podwoziu (2) mającym z jednej strony dwa koła jezdne (3), usytuowane w jednej linii, a z przeciwległej strony jedno koło jezdne (5). Jedno koło jezdne jest napędzane silnikiem elektrycznym, a koła (3, 5) są kierowane mechanicznie sterowaniem. W górnej części konstrukcji ramowa (1) ma stałą poziomą część (16) i ruchomą w płaszczyźnie pionowej część (17), które tworzą w rzucie trójkątne ramy.

Część (17) ułożyskowana jest podstawą trójkąta w jarzmach konstrukcji ramowej (1), a wierzchołkiem wsparta na czopie siłownika hydraulicznego (18). Do ramion trójkąta umocowany jest bęben (21), na który nawinięta jest lina (22), a na podstawie trójkątnej ramy części stałej (16) umocowany jest silnik elektryczny i pompa olejowa mechanizmu podnoszenia. Dodatkowo urządzenie wyposażone jest w podporę tylnego końca obrabianej rury (24), w oprzyrządowanie do korygowania nierównomierności w przypadku braku prostej końcówki (24) i w stojak z wysięgnikiem. (7 zastrzeżeń)

B21J

P. 229889

25.02.1981

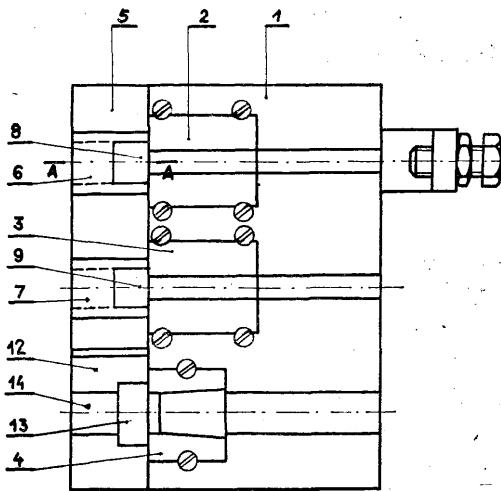
Kombinat Urządzeń Mechanicznych „Bumar-Łabędy” Zakłady Mechaniczne „Łabędy”, Gliwice, Polska (Franciszek Safinowski, Otto Jelinek).

Matryca składana do kuźniarki o poziomym podziale matrycy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji matryc składanych oraz uzyskania matrycy składanej o dobrym odprowadzeniu zgorzeliny i większej trwałości.

Matryca charakteryzuje się tym, że każda wkładka matrycowa stała osadzona w oprawie (1) składa się z dwóch części, z korpusu (2, 3), w którym wykonana jest część wyjęcia na trzpień odkuwki i nakładki (5), w której wykonane jest wybranie, przy czym w jednej nakładce może być wykonanych więcej niż jedno wybranie.

Każde wybranie (6, 7) jest zaopatrzone w kanał (8, 9) do odprowadzenia zgorzeliny, który usytuowany jest skośnie do tworzących wybrania. Wkładka stała do obcinania wypływkę również składa się z korpusu (4) i nakładki (12), w której wykonany jest kanał (13) przelotowy usytuowany prostopadle do osi odkuwki, a który stanowi również wybranie dla odkuwki z wypływką, oraz wykonany jest prowadzenie (14) dla stempla. (3 zastrzeżenia)

B23B
B23P

P. 229819

23.02.1981

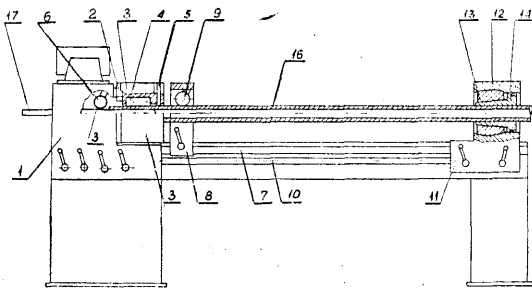
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Geologicznej Centralnego Urzędu Geologii, Warszawa, Polska (Jerzy Sznajder, Przemysław Sznajder).

Obrabiarka do długich powierzchni walcowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania obrabiarki umożliwiającej uzyskanie dużych szybkości obrabiania długich walcowych powierzchni o znacznych krzywiznach i otrzymania bardzo wysokiej gładkości obrabianych powierzchni zarówno wewnętrznej jak i zewnętrznej.

Obrabiarka do długich powierzchni walcowych ma korpus (1) z zespołem napędowym. W korpusie (1) osadzone jest obrotowo wrzeciono (2), w którym zamocowana jest rozłącznie skrawająco-dogniatająca głowica składająca się z obudowy (3), w której zamocowane są regulowane dogniatające rolki (4) i nastawne skrawające noże (5).

W korpusie (1) obrabiarki zamocowane są odchylnie centrujące rolki (6), natomiast na łożu (7) osadzony jest suwliwie okular (8) z rolkami (9). Za okular jest osadzony przesuwnie na łożu (7) i sprzężony z pociągową śrubą (10) przegubowy uchwyt (11). (1 zastrzeżenie)

B23B

P. 235505

18.03.1982

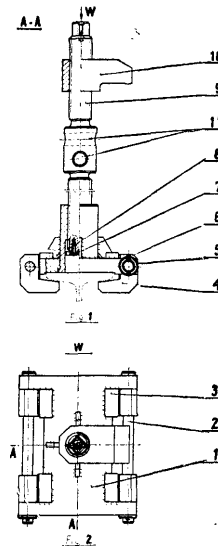
Zakłady Urządzeń Chemicznych i Armatury Przemysłowej, Kielce, Polska (Henryk Sabat).

Ściągacz do mocowania przedmiotów obrabianych na wiertarkach zwłaszcza ze siółem rusztowym

Ściągacz służy do mocowania przedmiotu obrabianego do stołu zwłaszcza rusztowego, wiertarki typu MPN-8/40.

Ściągacz składa się z łapy dociskowej (10) i uchwytu mocującego (1), nakręcanych na przeciwnie, nawinięte końce śruby (9). Uchwyt mocujący (1) ma równoległe sworznie, na których umieszczone są

przesuwne szczęki (4) blokujące się na występkach oporowych (3). Śruba (9) w części środkowej ma otwory (11) na pokrętko. (2 zastrzeżenia)

B23P

P. 229746

17.02.1981

Łódzkie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil”, Łódź, Polska (Andrzej Błoch, Andrzej Grobelkiewicz, Henryk Mysłowski).

Sposób wytwarzania form do produkcji wyrobów gumowych lub z tworzyw sztucznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania form metalowych o dokładnym odwzorowaniu wielkości i kształtu wyrobu wraz z wiernym odwzorowaniem naniesionych na powierzchnię wyrobu wzorów.

Sposób wytwarzania form metalowych polega na tym, że w procesie erozji iskrowej jako elektrodę stosuje się skorupę niklową otrzymaną na drodze galwanoplastyki.

Sposobem według wynalazku wytwarzać można formy o skomplikowanych kształtach tak w stali jak i w aluminium. (1 zastrzeżenie)

B23Q
G08C

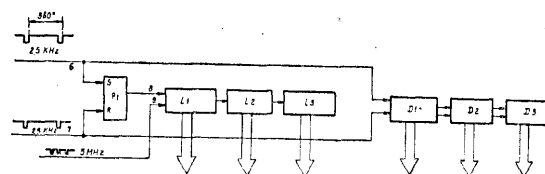
P. 233597 T

28.10.1981

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek, Pruszków, Polska (Andrzej Jachimowicz).

Elektroniczny układ rejestracji wielkości przesunięcia fazy

Elektroniczny układ rejestracji wielkości przesunięcia fazy, w szczególności przy wykorzystaniu przetworników indukcyjnych (induktosynów), wyposażony w układ sygnału wzorcowego, układ przetwarzania oraz układ dekodowania, charakteryzuje się tym że jego blok zawierający układ rejestracji fazy jest wyposażony w przerzutnik (P1) sprzężony z układem dekad rewersyjnych (L1 + L3) w układzie szeregowo-równoległym oraz niezależny układ dekad rewersyjnych (D1 + D3) w układzie szeregowym, w którym to układzie wielkość przesunięcia fazy między sygnałami: wzorcowym (7) i porównywanym (6) mniejsza od 360° elektrycznych oraz wielkość przesunięcia fazy między sygnałami: wzorcowym (7) i porównywanym (6) większa od 360° elektrycznych rejestrowane są niezależnie od siebie. (1 zastrzeżenie)

B24D

P. 220933

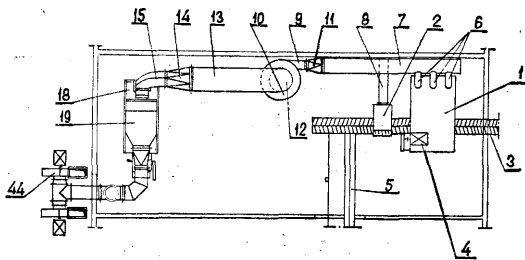
29.12.1979

Tarnogórska Fabryka Urządzeń Górniczych „TAGOR”, Tarnowskie Góry, Polska (Andrzej Kubiczek, Zdzisław Gozliński, Henryk Sosna, Zygmunt Moch).

Sposób obróbki strumieniowo-ścierniej, zwłaszcza przedmiotów metalowych o kształcie cylindrycznym i urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania równomierności skrawania powierzchni przedmiotów o kształcie cylindrycznym w obróbce docierania oraz wyeliminowania zapylenia pyłem ze ścierniwa otoczenia urządzenia, na którym dokonywana jest obróbka strumieniowo-ciernej.

Sposób obróbki strumieniowo-ciernej oraz urządzenie do stosowania tego sposobu przeznaczone są zwłaszcza do obróbki powierzchniowej rdzenników kopalnianych stojaków ciernych.

Sposób polega na tym, że odtłuszczone przedmioty metalowe poddaje się piaskowaniu za pomocą ścierniwa, korzystnie elektrokorundu z dodatkiem ścierniwa wtórnego w ilości do 50% wagowych odzyskiwanego w instalacji odpylającej, najdogodniej dodawanego w sposób ciągły do ścierniwa cyrkulującego w komorze piaskowania, przy jednoczesnym utrzymaniu podciśnienia w komorze piaskowania co najmniej na wysokości 5 mm słupa wody, w odciągach komory piaskowania - powyżej 15 mm słupa wody, a w instalacji suchego odpylania zanieczyszczonego powietrza ścierniwem, za odciąganiem komory metalizacyjnej co najmniej na poziomie 35 mm słupa wody.

Urządzenie, składające się z komory piaskowania (1) i komory metalizacyjnej (2), pod którymi usytuowany jest transporter (3), połączonych z instalacją odciągowo-odpylającą (6, 7, 8, 9, 10) oraz urządzeniem odpylającego metodą moką, w skład którego wchodzi podstawa, korpus (18) komory mieszalnej i głowica odciągowa (19), według wynalazku charakteryzuje się tym, że kolektor zbiorczy (7) instalacji odciągowo-odpylającej, do którego podłączony jest odciąg (8) komory metalizacyjnej (2) ma średnicę mniejszą 15 razy w stosunku do średnicy przewodu (13) zainstalowanego za cyklonem (10). Ponadto podstawa płuczki uderzeniowej zaopatrzona jest w odprowadzenie szlamów w postaci podajnika zamkniętego od dołu rynną, przy czym na osi dolnej i osi górnej podajnika zamocowane są po dwa koła zębate, na których napięte są cięgna napędowe, korzystnie łańcuchy sworzniowe. Do kół zębatach przymocowane są prostopadle usytuowane względem cięgien napędowych listwy zgarniające.

Korpus (18) komory mieszalnej ma króciec wlotowy podzielony przegrodą, która tworzy dwa kanały przechodzące w przewody wchodzące w dyszę o kształcie klina w przekroju pionowym. Nad dyszami zainstalowane są zraszacze. Głowica odciągowa (19) ma kasety zbudowane z żaluzji z wyprofilowanych blach zaopatrzonej w języki o kształcie zbliżonym do laski w przekroju poprzecznym. Podciśnienie w całej instalacji do obróbki strumieniowo-ciernej wytwarza wentylator (44) zainstalowany za płuczką uderzeniową.

(6 zastrzeżeń)

B24B

P. 229744

16.02.1981

Zakłady Cynkowe „Silesia”, Katowice, Polska (Marian Cwienc, Adam Orłowski, Konrad Leśnik, Henryk Figuła, Hilary Psyk).

Sposób szlifowania powierzchni użytkowej chemigraficznych blach cynkowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania gładkiej powierzchni blach cynkowych w stosunkowo krótkim czasie oraz wyeliminowania procesu skórowania.

Sposób polega na tym, że po znanym szlifowaniu wstępnym następuje szlifowanie wykańczające na szlifierkach trójwałkowych przy użyciu papierów ściernych o ziarnistości 280, 320 i 400 i roztworu zwilżającego A, który zawiera: 8—12% wagowych oleju maszynowego, 80—95% wagowych nafty oraz 0,1—0,7% wagowych produktu addycji tlenu etylenu do alkilofenolu.

Istnieje również możliwość, że po szlifowaniu wstępnym następuje szlifowanie wygadające na szlifierkach głowicowych przy użyciu papierów ściernych o ziarnistości 150 i 220 i roztworu zwilżającego B a następnie szlifowanie wykańczające na szlifierkach trójwałkowych przy użyciu papierów ściernych o ziarnistości 320 i 400 i roztworu zwilżającego A. Roztwór zwilżający B zawiera: 10—20% wagowych stearyny 40—70% wagowych oleju maszynowego, 20—40% wagowych nafty oraz 0,1—0,7% wagowych produktu addycji tlenu etylenu do alkilofenolu. (1 zastrzeżenie)

B24B

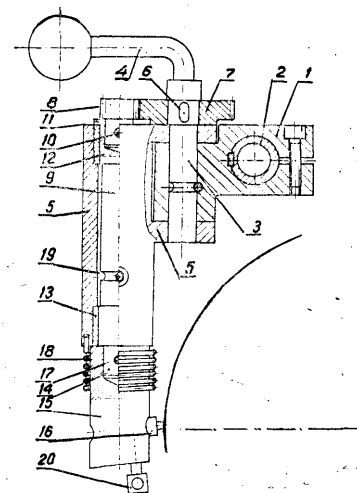
P. 229852

23.02.1981

Wrocławski Zakład Przemysłu Maszynowego Leśnictwa „Dolpima”, Wrocław, Polska (Marian Zupańczyk).

Przyrząd do kształtowego obciągania ściernic

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania przyrządu, który umożliwiłby szybkie i powtarzalne obciąganie ściernic przeznaczonych dla szlifowania ogniw tnących pił łańcuchowych.

Przyrząd, mocowany za pomocą wysięgnika na suwaku wrzeciennika ostrzarki, ma obudowę (5) wałka (9) zamocowaną wychylnie w korpusie (1) przegubu na sworzniu (3) przegubu usytuowanym obrotowo względem korpusu (1) przegubu i obudowy (5) wałka (9). Wałek (9) z jednej strony jest trwale połączony z oprawą (15) diamentowego obciągacza (16). Z drugiej strony wałek (9) jest trwale połączony z drugim zębatym kołem (8) współpracującym z pierwszym zębatym kołem (7) trwale osadzonym na sworzniu (3) przegubu. Wałek (9) jest połączony z jego obudową (5) za pomocą sprężyny (18). (2 zastrzeżenia)

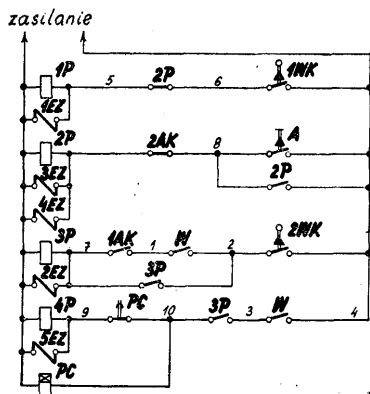
B24B P. 233613 T 27.10.1981

Zakłady Mechaniczne „Ponar-Tarnów”, Tarnów, Polska (Dariusz Maciejewski, Leszek Gawle).

Układ sterowania szlifierki zadaniowej z dosuwem kątowym wrzeciennika ściernicy do szlifowania powierzchni czołowej przedmiotów

Układ ten przeznaczony jest do sterowania szlifierki zadaniowej w przypadku dużych wymagań odnośnie utrzymaniażądanego wymiaru szerokości wieńca przedmiotu i osiągnięcia wysokiej jakości szlifowanej powierzchni czołowej przedmiotu.

Układ charakteryzuje się tym, że w obwodzie przełącznika (3P) posuwu wolnego wrzeciennika ściernicy znajduje się pierwszy zwierny styk (1AK) urządzenia do kontroli czynnej wymiaru szerokości wieńca przedmiotu połączony ze stykiem (1, 2) trójpołożeniowego przełącznika (W) rodzaju pracy, a w obwodzie przełącznika (4P) zatrzymania posuwu wrzeciennika ściernicy i czasowego przełącznika (PC) wyiskrzania znajduje się zwierny styk (3, 10) przełącznika (3P) posuwu wolnego wrzeciennika ściernicy połączony ze stykiem (3, 4) trójpołożeniowego przełącznika (W) rodzaju pracy. (1 zastrzeżenie)

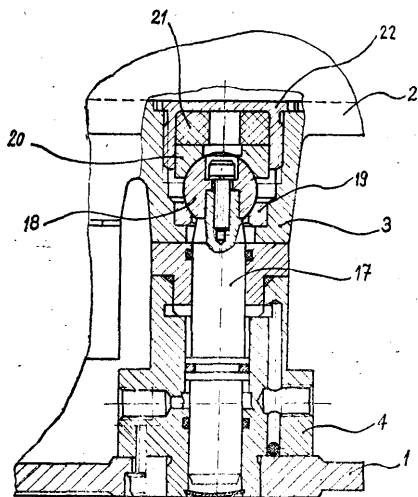
B25J P. 233599 T 28.10.1981

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek, Pruszków, Polska (Witold Zieliński, Edmund Szumilas).

Chwytek robota

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia niezmienności położenia osi chwytaných przedmiotów o różnych średnicach bez stosowania szcęk o zmiennym zarysie.

Przedmiotem wynalazku jest chwytek robota zwłaszcza dla robotów przemysłowych i manipulatorów.

Chwytek robota składa się z płyty mocującej (1) połączonej chwytkiem (2) za pomocą cylinderków (4) połączonych następnie z kulistymi przegubami (3) osadzonymi w chwytku (2) w układzie tworzącym wierzchołki trójkąta równobocznego, w którym każdy cylinderk (4) wyposażony jest w tłok (17) dwustronnego działania związany z kulą (18) osadzoną w chwytku (2) na kulistych kamieniach (19) i (20) poprzez element sprężysty (21) ze śrubą dociskową (22), ponadto chwytek (2) połączony jest z siłownikiem hydraulicznym, na tłoczysku którego osadzone są zębaki do napędu za pośrednictwem przekładni kół zębatych układu prostowodowego szcęk. (3 zastrzeżenia)

B26B P. 229853 23.02.1981

B26D

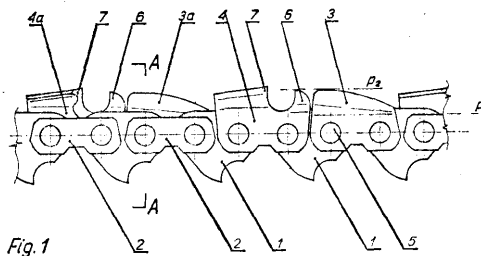
Wrocławski Zakład Przemysłu Maszynowego Leśnictwa „DOLPIMA”, Wrocław, Polska (Andrzej Buchowiecki).

Piła łańcuchowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy warunków pracy pił łańcuchowych.

Przedmiotem wynalazku jest piła łańcuchowa przeznaczona do stosowania jako narzędzie tnące pilarek spalinowych lub elektrycznych.

Piła według wynalazku utworzona jest z prowadzących ogniwi (1) po obu stronach których są usytuowane naprzemiennie tnące ogniwa (4, 4a) i łączące ogniwa (2), przy czym każde tnące ogniwo (4, 4a) jest poprzedzone specjalnym, łączącym ogniwem (3, 3a) każde specjalne, łączące ogniwo (3, 3a) jest ukształtowane szkiebnie od poziomu (P₁) wyznaczonego, górną poziomą krawędzią łączącego ogniwa, aż do poziomu (P₂) zrównania się z czołem ogranicznika (6) tnącego ogniwa (4, 4a). Zbieżnie ukształtowana część specjalnego łączącego ogniwa (4, 4a) jest utworzona ze zbieżnej części odchylonej na zewnątrz i ze zbieżnej, pionowej części. (3 zastrzeżenia)

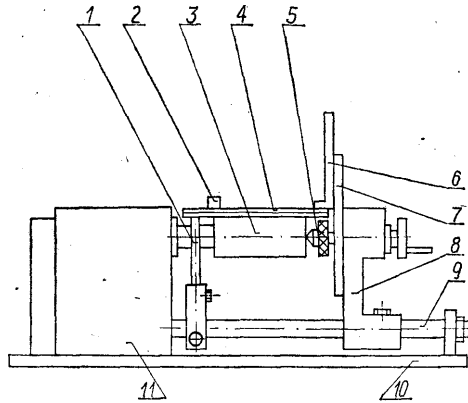
B27C P. 233627 T 28.10.1981

Henryk Braszko, Edward Czubak, Henryk Jakubczyk, Bolesławiec Śląski, Polska (Henryk Braszko, Edward Czubak, Henryk Jakubczyk).

Wieloczynnościowa obrabiarka do drewna

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania obrabiarki umożliwiającej przeprowadzenie operacji toczenia, strugania gładkościowego, frezowania rowków i faz oraz wiercenia w drewnie.

Wieloczynnościowa obrabiarka charakteryzuje się tym, że zawiera prowadnice (9) o przekroju okrągłym, konik (8), stół (4), płyty (6) i (7) oraz wspornik stołu (1). (2 zastrzeżenia)

B28B P. 229759 19.02.1981

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Marian Abramowicz, Andrzej Dmowski).

Sposób wytwarzania elementu betonowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania elementu betonowego o zwiększonej wytrzymałości przy jednoczesnym skróceniu cyklu technologicznego.

Sposób według wynalazku, polega na tym, że wprowadza się do wnętrza deskowania elementu betonowego sondę węglaną zaopatrzoną w otwory do odciągania wody o długości elementu betonowego, po czym sondę łączy się z urządzeniem próżniowym i po wprowadzeniu mieszanki betonowej odciąga się nadmiar wody z mieszanki betonowej, natomiast po zakończeniu odciągania nadmiaru wody sondę usuwa się ze świeżej masy betonowej.

Korzystne jest jeśli otwór pozostały po sondzie w elemencie betonowym wypełnia się zaprawą cementową oraz w zależności od wielkości przekroju poprzecznego elementu betonowego stosuje się jedną lub wiele sond węglanych. (3 zastrzeżenia)

B28B P. 233689 T 04.11.1981
E04G

Przedsiębiorstwo Produkcji Pomocniczej i Montażu Budownictwa Rolniczego, Kielce, Polska (Wacław Furta, Rajmund Czarnuszewicz, Mieczysław Frydrych, Daniel Papliński).

Forma do produkcji rur betonowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie produkcji rur betonowych nie zbrojonych w formie przystosowanej do pracy na urządzeniu służącym do produkcji prefabrykowanych płyt stropowych.

Forma ma segment formujący, środkowy, zamknięty po bokach płaszczami (4), w kształcie wycinka pierścienia kołowego przylegający do segmentów formujących zewnętrznych, zamykanych od wewnątrz płaszczami (7) w kształcie wycinka pierścienia kołowego, wewnątrz których na opornikach (15) ustawione są krażki formujące. Segmenty formujące są spianane od czoła deklami mocującymi posiadającymi otwory o średnicy odpowiadającej średnicy trzpieni przeciągarki. Krażki formujące mają średnicę wewnętrzną i zewnętrzną równą grubości ścianki rury. (3 zastrzeżenia)

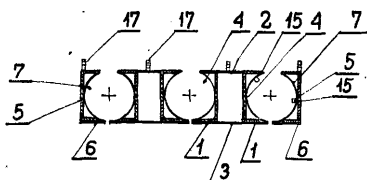

FIG 1

B29D P. 229739 18.02.1981

Zakład Doświadczalny Wyrobów Gumowych Instytutu Przemysłu Gumowego „Stomil”, Łódź, Polska (Aleksander Kasior, Irena Bykowska, Bogdan Malutczyk, Andrzej Gibki).

Sposób wytwarzania obrotowych kształtek z miękkich elastycznych materiałów porowatych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności obróbki obrotowych kształtek z elastycznych materiałów porowatych.

Sposób wytwarzania obrotowych kształtek z miękkich elastycznych materiałów porowatych polega na szlifowaniu przy użyciu wyprofilowanej ścierniej tarczy kostki wyciętej z miękkiego elastycznego materiału porowatego, która została nawleczona przez środek geometryczny na obrotową oś, której kierunek ruchu jest zgodny z kierunkiem obrotów tarczy ścierniej. Dosuw kostki do ścierniej tarczy odbywa się ze stałą prędkością, aż do uzyskania właściwego kształtu. (1 zastrzeżenie)

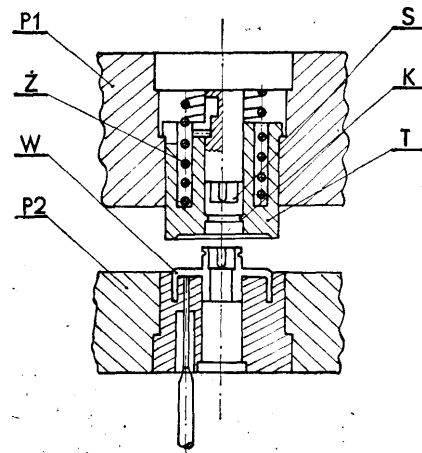
B29F P. 233718 T 05.11.1981

UNITRA-DIORA, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Radiofonii Odbiorczej, Dzierżoniów, Polska (Zenon Furman, Mieczysław Mitraszewski).

Forma wtryskowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji formy, a przez to zmniejszenia pracochłonności przy jej wykonywaniu.

Przedmiotem wynalazku jest forma wtryskowa, stosowana do wykonywania drobnych i skomplikowanych detali z tworzyw sztucznych. Detale te montuje się w radioodbiornikach. Rozwiązanie charakteryzuje się tym, że ma w stałej części formy układ wyrzutnikowy, złożony ze stempla formującego (S), osadzonej suwliwie tulei formującej (T) i sprężyny (Z). (1 zastrzeżenie)

B30K P. 229736 18.02.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „PREDOM”, Warszawa, Polska (Jerzy Korehow).

Prasa automatyczna, mimośrodowa z napędem dolnym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji napędu oraz zwiększenia wydajności z jednoczesnym zmniejszeniem gabarytów prasy a zwłaszcza wymiarów stołu.

Prasa według wynalazku zawiera suwak (2), ramowy stół roboczy (5) i rozmieszczone symetrycznie względem jego osi podłużnej dwa robocze narzędzia (6 i 7) oraz trzy kolumny (1, 3 i 4) rozmieszczone w jednym rzędzie i usytuowane w osi podłużnej robo-

czego stołu (5). Kolumna (3) stanowiąca kolumnę napędową suwaka (2) połączona jest w punkcie (8) z napędem prasy. Kolumny (1 i 4) są kolumnami zabezpieczającymi suwak (2) przed obrotem w płaszczyźnie poziomej i dodatkowo przed zginaniem wzdłużnym i poprzecznym. W odmianie rozwiązania prasa według wynalazku zaopatrzona jest tylko w dwie kolumny (3 i 1 albo 4) usytuowane w osi podłużnej roboczego stołu (5).

Prasa automatyczna, mimośrodowa z napędem dolnym przeznaczona jest do masowej produkcji detali o skomplikowanych kształtach a zwłaszcza do produkcji złączy i końcówek przewodów elektrycznych zwanych konektorami. (2 zastrzeżenia)

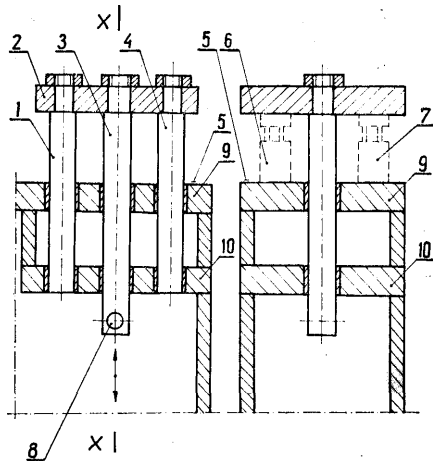

Fig. 1

Fig. 2

B32B

P. 229791

20.02.1981

The Dow Chemical Company, Midland, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania laminatów z elementów piankowych

Celem wynalazku jest opracowanie takiego sposobu wytwarzania laminatów, który pozwalałby uzyskać laminaty o prostej niepoślizganej powierzchni.

Sposób wytwarzania laminatów z termoplastycznych elementów piankowych; zawierających w połączeniu tkaninę wzmacniającą, polega na tym, że wyrównuje się tarcie podczas przechodzenia elementów piankowych przez zestaw ogrzewczy, przepuszczając przez zestaw grzewczy tkaninę wzmacniającą. (7 zastrzeżeń)

B41J

P. 229805

20.02.1981

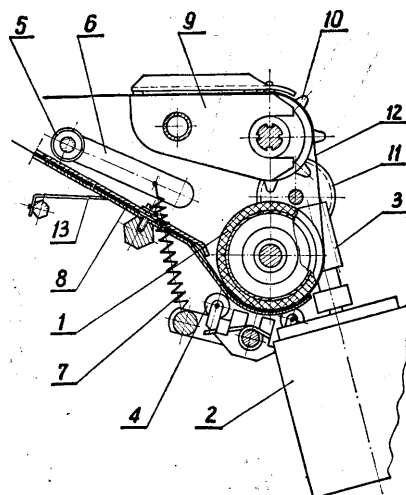
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urzędów Informatyki „MERA-BŁONIE”, Błonie k/Warszawy, Polska (Krzysztof Bańkowski, Wiesław Nowosad, Franciszek Szawłowski, Jan Solarz).

Zespół do transportu taśmy papierowej w urządzeniu drukującym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia pracy urządzenia drukującego oraz uproszczenia konstrukcji zespołu do transportu taśmy papierowej.

Przedmiotem wynalazku jest zespół do transportu taśmy papierowej w urządzeniu drukującym zwłaszcza stanowiącym urządzenie wyjściowe elektronicznej maszyny cyfrowej.

Zespół ma rolę podtrzymującą (1) taśmę papierową w czasie drukowania, dociskacz rolkowy (4) papieru oraz odłączny ciągnik rolkowy (9) taśmy papierowej. Rolka podtrzymująca (1) i ciągnik rolkowy (9) są napędzane wspólnym silnikiem (2). (4 zastrzeżenia)

B60F

P. 233659 T

02.11.1981

Politechnika Wroclawska, Wrocław, Polska (Zdzisław Kieżun, Franciszek Romanów).

Niezależne zawieszenie pojazdów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji zawieszenia autobusu a także zmniejszenia materiałochłonności a tym samym ciężaru pojazdu.

Zawieszenie niezależne, którego podstawowym podzespołem są elementy sprężyste, charakteryzuje się tym, że zawieszenie stanowią pionowe kolumny (1), do których na sztywno zamocowane są osie kół (2), a z drugiej strony na kolumnach (1) oparte jest samonośne nadwozie (4), w części podłogowej i dachowej, poprzez elementy sprężyste, takie jak śrubowe sprężyny (3) lub piórowe resory. Kolumny umieszczone są w prowadzących tulejach (5) i wyposażone są w amortyzatory (6). Ponadto kolumny osłonięte są osłonami (7). (3 zastrzeżenia)

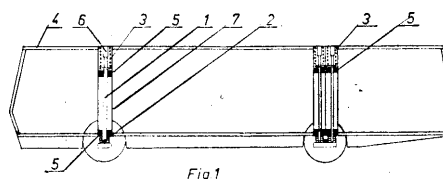

Fig. 1

B61H
F16D

P. 229861

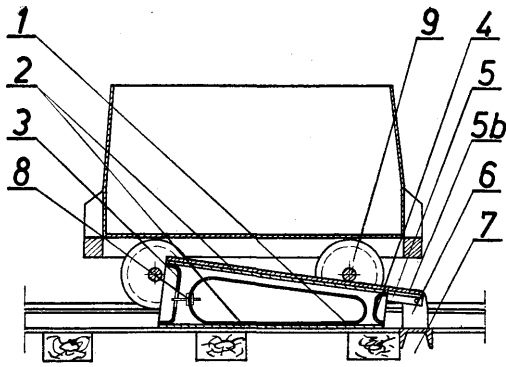
25.02.1981

Kopalnia Węgla Kamiennego „Wałbrzych”, Wałbrzych, Polska (Władysław Suława, Waldemar Frąckowiak).

Urządzenie do wyhamowywania szynowych wozów transportowych, zwłaszcza kopalnianych

Urządzenie znajduje zastosowanie w górnictwie umożliwiając zmniejszenie nadmiernej szybkości szynowych wozów transportowych na określonym odcinku toru.

Urządzenie w położeniu pracy mocowane jest do podtorza i składa się z poduszki powietrznej (1) umieszczonej w elastycznej osłonie (2), która zamknięta jest z przodu i tyłu podatnymi pokrywami (3 i 4). Do górnej części elastycznej osłony (2) zamocowany jest wzdłużnie ślisk hamujący (5), który wykonany jest z ceownika, do którego zamocowana jest wykładzina hamulcowa (5b) w postaci płyty. Ślisk hamujący (5) połączony jest przegubowo z konstrukcją wsporczą (6) zamocowaną do podtorza (7). Poduszka powietrzna (1) ma zawór (8) służący do napełniania jej powietrzem. (3 zastrzeżenia)

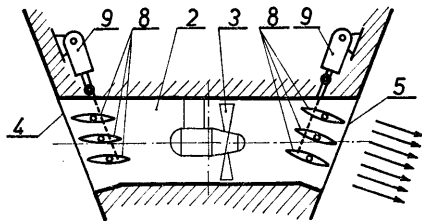

B63H P. 229842 23.02.1981

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Wojciech Więckiewicz).

Dziobowy ster strumieniowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie polepszenia parametrów eksploatacyjnych sterów strumieniowych. Dziobowy ster strumieniowy stanowi tunel (2), który ma wlot (4) i wylot (5), które skierowane są ku dołowi burty statku, do odchylenia strumienia wody wypływającej ze steru. Dla dalszego polepszenia sterowności, w przypadku manewrowania statkiem nie płynącym, w tunelu (2) umieszczone są ruchome elementy (8) odchylające strumień, które sterowane są siłownikami (9). (2 zastrzeżenia)

B63B P. 229876 25.02.1981

Stocznia Północna im. Bohaterów Westerplatte, Gdańsk, Polska (Zenon Pawlak, Henryk Gos).

Statek dwukadłubowy o zmiennym zanurzeniu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania statku pływającego dwukadłubowego (katamaranu) zawierającego korzystne cechy katamaranu i poduszki powietrznej lub boczościanu, dostosowanego do zmiany zanurzenia z możliwością załadunku z nie zbrojonego nabytego.

Statek dwukadłubowy o zmiennym zanurzeniu charakteryzuje się tym, że ma wypornościową poduszkę powietrzną utworzoną z dwu kadłubów (1) zamkniętych zaporą rufową (3) i zaporą dziobową (4) napełnioną powietrzem z zespołu sprężarkowego (6) oraz szczelny pokład łączący (2).

Do rozładunku statek ma dwie dziobowe platformy wyladownicze (5). (1 zastrzeżenie)

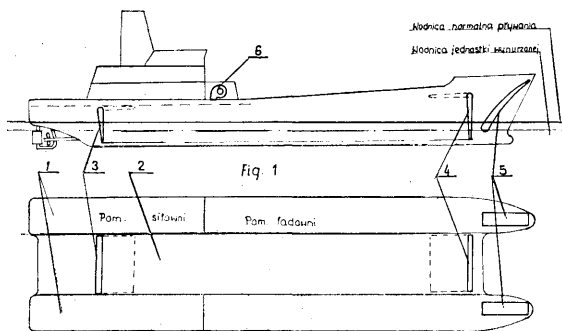

Fig. 2

B63G
D01H

P. 229888

25.02.1981

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Włókienniczych „Polmatex-Cenaro”, Łódź, Polska (Bohdan Stasz, Stanisław Pietras, Zdzisław Kot).

Urządzenie do opróżniania garów przędzalniczych z resztek taśm

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia o prostej budowie, które umożliwiłoby całkowite usunięcie resztek taśmy włókienniczej przy zachowaniu bezpiecznych warunków pracy.

Urządzenie ma podstawę w postaci poziomej płyty (2) i pionowej płyty (3). Na płycie (2) ustawia się gar (1) przeznaczony do opróżnienia. Gar (1) unieruchomiony jest za pomocą pneumatycznych siłowników (4) zamocowanych promiennie do płyty (2). Płyta (3) ma kształt trójkąta i osadzona jest na wale (5), na którym jest zamocowane zębate koło (7) współpracujące z zębatką (8), połączoną z siłownikiem (9).

Ruch siłownika (9) powoduje poprzez zadziałanie przekładni ruch obrotowy podstawy wraz z garem (1). (1 zastrzeżenie)

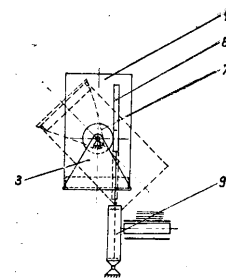

Fig. 1

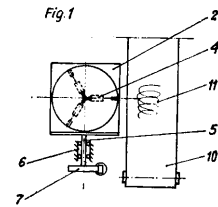

Fig. 2

B63B
B66D

P. 235830

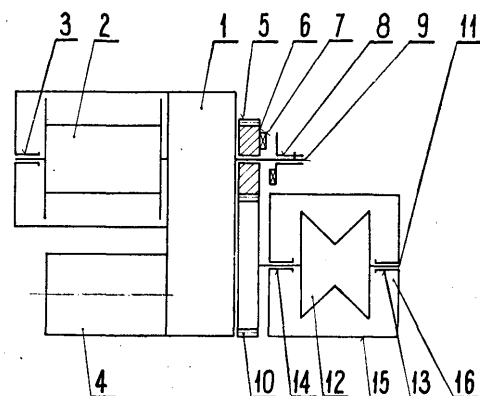
06.04.1982

Toruńskie Zakłady Urządzeń Okrętowych „TOWIMOR”, Toruń, Polska (Ryszard Lyczywek).

Wciągarka cumowniczo-kotwiczna

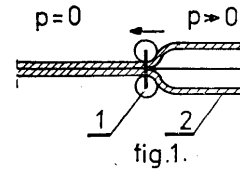
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania wciągarki cumowniczo-kotwicznej o uproszczonej konstrukcji, zapewniającej minimalizację powierzchni zajmowanej na pokładzie statków morskich.

Wciągarka cumowniczo-kotwiczna charakteryzuje się tym, że ma napędowe koło zębate (5), zawierające na powierzchni czołowej (6) od strony tarczy sprzęgłowej (8) nacięte kły (7) współpracujące z tarczą sprzęgłową (8), połączone z kołem łańcuchowym (12).

mechanizmu kotwicznego (16) za pośrednictwem koła zębatego (10). Napędowe koło zębate (5) osadzone jest obrotowo, zaś tarcza sprzęgłowa (8) osadzona jest na Wale głównym (9) przekładni cumowniczej (1). Koło łańcuchowe (12) i koło zębate (10) osadzone są na stałe na wale (11) ułożyskowanym w stojakach (13, 14) ramy (15) mechanizmu kotwicznego (16).

(1 zastrzeżenie)

B65B
B28C

P. 229890

25.02.1981

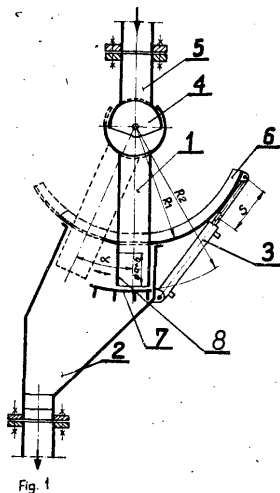
Biurow Studiów i Projektów Urzędzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt”, Katowice, Polska (Edward Samek, Józef Klepek, Roman Łopka, Jan Robenek, Andrzej Rzetelski).

Urządzenie dozujące do materiałów sypkich a zwłaszcza kruszyw

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego urządzenia, które miałyby zmniejszoną awaryjność, prostą obsługę, znacznie mniejsze zużycie energii oraz wyeliminowany hałas wywoływany przez wibratory.

Urządzenie stanowi ruchomy rękaw (1) połączony z jednej strony przegubem (4) z przewodem zasypowym (5), a z drugiej strony z segmentem kołowym (6), pod którym znajduje się lej zasypowy (2) z przeponą (7).

Wokół części obwodu tej przepony rozmieszczone są szczeliny, a wychylenie rękawa (1) realizowane jest za pomocą mechanizmu przesuwu (3). W jednej ze ścianek ruchomego rękawa (1) przy jego wylocie znajduje się wycięcie (8). Długość przepony w kierunku wychylenia rękawa (1) oraz wielkość wycięcia w rękawie są takie by w położeniu rękawa (1) całkowicie odcinającym strugę materiał sypki nie przesypywał się do leja zasypowego. (3 zastrzeżenia)

B65G

P. 229700

16.02.1981

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Zenon Szczepaniak, Piotr Głuch, Tadeusz Pyrczek).

Sposób napędu wózka w transporcie szynowym zwłaszcza urządzeń samojezdnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu napędu, który wyeliminowałby biczowanie cięgien oraz zapewniłby dużą siłę ciągnięcia.

Sposób polega na tym, że wózek (1) przemieszcza się po przewodzie elastycznym (2) i powoduje zamknięcie przekroju poprzecznego przewodu elastycznego, a powstająca różnica ciśnień przed i za wózkiem powoduje jego przemieszczanie. (1 zastrzeżenie)

B65G

P. 229749

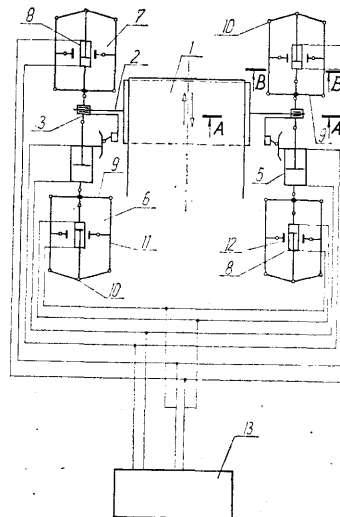
17.02.1981

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „Poltegor”, Wrocław, Polska (Henryk Marecki, Edmund Sobolewski).

Urządzenie do napinania taśmy przenośnika taśmowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania o małej masie i małych gabarytach, łatwego do zabudowy w ciasnych miejscach, umożliwiającego całkowitą mechanizację napinania taśmy przenośnika taśmowego, szczególnie przenośników o dużym skoku bębna napinającego.

Urządzenie mające bęben (1), którego obrotowa oś (2) jest osadzona w przesuwnych łożyskach (3) prowadzonych w prowadnicach (4) i zaopatrzonych w siłowniki napinające (5), charakteryzuje się tym, że każdy siłownik napinający (5) jest zaopatrzony w kleszcze oporowe (6) zaciskane na prowadnicy (4). Do łożyska (3) przytwierdzone są kleszcze podtrzymujące (7) zaciskane na prowadnicy (4). Kleszcze oporowe (6) i podtrzymujące (7) są zaciskane naprzemian. (6 zastrzeżeń)

B65G

P. 229752

17.02.1981

Fabryka Automatów Tokarskich „Ponar-Wrocław”, Wrocław, Polska (Jan Włodarczyk, Bronisław Cirób).

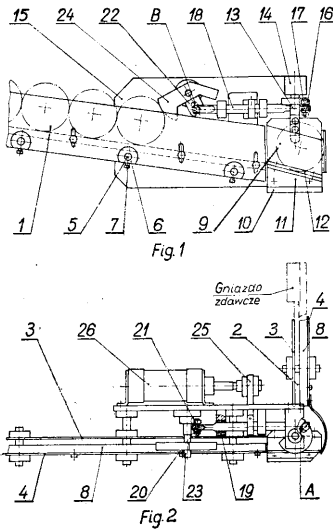
Urządzenia magazynowe do detali obrotowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania urządzenia magazynowego do detali obrotowych, wchodzącego w skład układów magazynowania, podawania i doprowadzania, stosowanych do obrabiarek, głównie do wielowrzecionowych automatów tokarskich, umożliwiającego swobodną regulację szerokości rynny i wysokości zamocowania bieznika stwarzając możliwość stosowania urządzenia w przypadku obróbki detali różniących się wymiarami i kształtem w szerokim zakresie.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że pomiędzy dwoma odcinkami (1 i 2) rynny magazynowej, w punkcie wierzchołka kąta utworzonego z ramion tych odcinków jest umieszczona obrotnica (9) zbudowana z płytki (10), do której przestawnie jest przymocowany w kierunku pionowym kątownik (11), zaś do po-

chyłej półki tego kątownika jest przestawnie w kierunku poprzecznym przymocowany drugi kątownik (12), natomiast wspomniana obrotowica (9) jest trwale zamocowana do końcówki obrotowego wałka (13), którego kołnierz ma kanał (A) mieszczący przesuwnie rolę (16) osadzoną obrotowo na trzpieniu (17).

(1 zastrzeżenie)

B65G
B21B

P. 229891

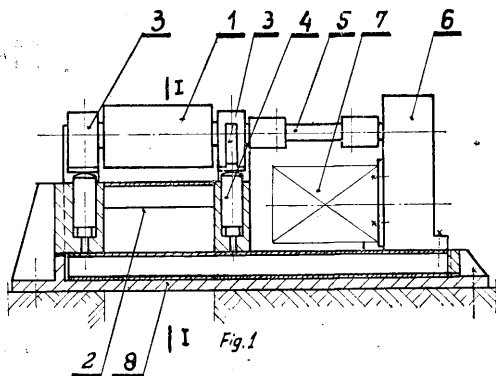
25.02.1981

Biuro Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „HUTMASZPROJEKT”, Katowice, Polska (Berold Matula, Henryk Sidło, Wilhelm Geppert).

Rolka samotoku z napędem indywidualnym zwłaszcza do dużych obciążeń

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania zwartej konstrukcji rolki z napędem indywidualnym, przystosowanej do pracy pod dużym obciążeniem, o znacznej sprężystej podatności i możliwości szybkiej jej wymiany.

Rolka samotoku charakteryzuje się tym, że rolka (1) sprzężona jest przegubowym wałem (5) z przekładnią (6) osadzoną wraz z silnikiem (7) w tym samym co rolka (1) korpusie (2). Obudowy (3) łożysk rolki (1) spoczywają na osadzonym w korpusie (2) podatnym elemencie (4), przykładowo w postaci amortyzatora sprężystego. (3 zastrzeżenia)

B65G

P. 233637 T

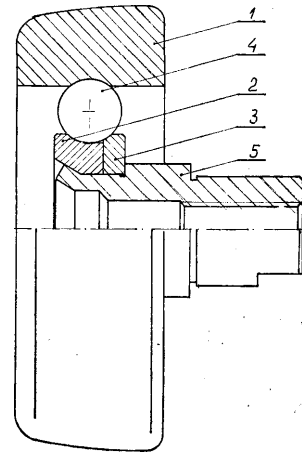
29.10.1981

Fabryka Łożysk Toczących, Kraśnik, Polska (Zbigniew Magryta, Stanisław Bednarczyk, Artur Porczyński).

Rolka jezdna do przenośników transportowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiej rolki, która byłaby niezawodna w pracy i ekonomiczna w produkcji.

Rolka jezdna, służąca do urządzeń transportowych obsługujących linie technologiczne przy produkcji wielkomasowej, charakteryzuje się tym, że pierścień zewnętrzny toczny (1) i wewnętrzny (2) nie mają kanałków do wkładania kulek (4), natomiast pierścień wewnętrzny (2) ma obniżoną średnicę jednego obrzeża bieżni do wymiaru około 0,1 mm większej od średnicy bieżni pierścienia, zaś pierścień ustalający (3) ma fazkę profilową o kształcie promienia bieżni pierścienia wewnętrznego na średnicy zewnętrznej z jednej strony. (1 zastrzeżenie)

B65G

P. 233730 T

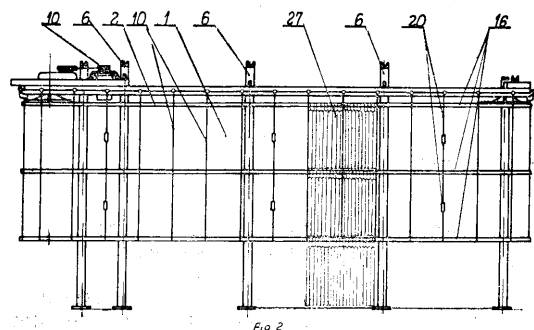
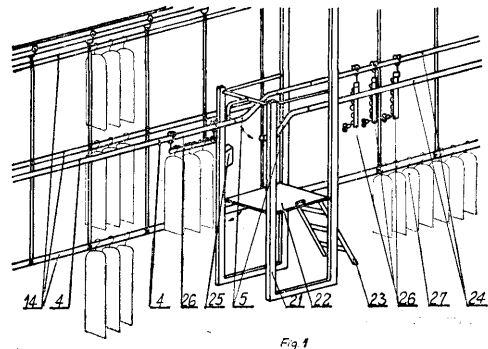
06.11.1981

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Odzieżowego, Łódź, Polska (Zbigniew Grzelak, Tadeusz Pawłowski, Leszek Wagner, Jerzy Nowak, Włodzimierz Krzyżaniak, Czesław Krzemiński).

Sposób magazynowania odzieży i urządzenie do magazynowania odzieży

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu i urządzenia, które pozwolą wykorzystać całą powierzchnię i kubaturę magazynową, zmniejszając jednocześnie wysiłek obsługi dając możliwość segregowanego magazynowania odzieży.

Sposób według wynalazku polega na przewieszaniu do regałów (1) dostarczonych na wózkach ramowych (26) do pomostu manipulacyjnego (3) torowiskiem (4) wyrobów. Przewieszanie następuje z wózków ramo-

wych (26) na listwy (14) łańcucha (2) do odpowiedniego przedziału - pola wyznaczonego przez sworznie (10). Przedział doprowadza się do pomostu manipulacyjnego (3) przez wprowadzenie łańcucha (2) w ruch obrotowy.

Urządzenie do magazynowania odzieży składa się z dwóch regałów (1), między którymi znajduje się torowisko doprowadzające (4), pomost manipulacyjny (3) i tory boczne (24). Na regale (1) umieszczony jest zamknięty, wielopoziomowy łańcuch (2) o ruchu okrężnym, składający się z ogniw stanowiących sworznie (10) połączone listwami (14). Łańcuch (2) jest zawieszony elementami jezdnymi na torowisku i ma napęd pozwalający wprowadzić łańcuch (2) w ruch obrotowy. (4 zastrzeżenia)

B65G

P. 234628

06.01.1982

Pierwszeństwo: 06.01.1981 - Węgry (nr. 18/81)

Központi Bányászati Fejlesztési Intézet, Budapest, Węgry.

Sposób i urządzenie do **beztarciowego** przenoszenia ciągłych taśmowych środków transportowych

Sposób polega na tym, że strona dolna środka transportowego porusza się co najmniej częściowo na warstwie cieczy i uniemożliwia się żeby powierzchnia nośna środka transportowego dochodziła do połączenia z powierzchnią cieczy.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że element podtrzymujący środek transportowy (1) jest powierzchnią utrzymującą, której strona zwrócona do środka transportowego jest przez przewód zasilający (22) połączona ze źródłem cieczy.

Odmiana urządzenia charakteryzuje się tym, że co najmniej jeden odcinek środka transportowego (1) przylega do warstwy cieczy, znajdującej się w zbiorniku (33), a środek transportowy ma wklęsły przekrój poprzeczny. Urządzeniem według wynalazku można transportować nawet towary w dużych kawałkach. (25 zastrzeżeń)

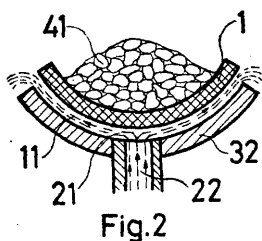

Fig. 2

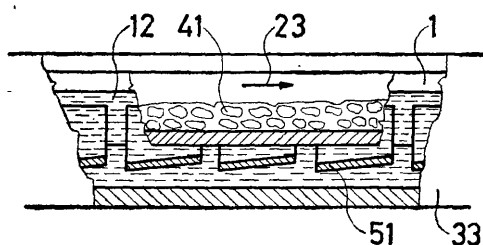

Fig. 5

B65G

P. 235722

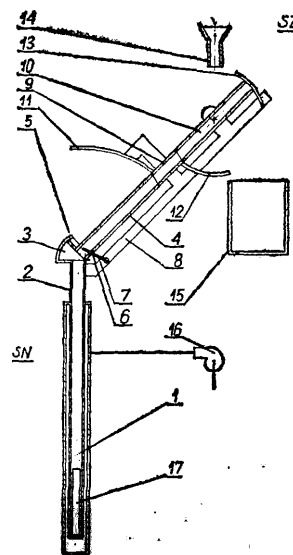
30.03.1982

Instytut Badań Jądrowych, Warszawa, Polska (Józef Hirnlé, Jerzy Tombacher).

Pocztą hydrauliczną do transportu radioizotopów zwłaszcza w długich zasobnikach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie transportu długich zasobników z radioizotopami po trasie łamanej przy szczupłości miejsca przeznaczonego na paczkę.

Pocztą według wynalazku zawiera stację załadowniczą (SZ) w postaci pionowej rury załadowniczej (14) oraz stację naświetlań (SN) składającą się z rury wewnętrznej (2) otwartej i rury zewnętrznej (1) zamkniętej. Stacje połączone są rurociągiem transportowym składającym się z trzech rur, z których jedna, znajdująca się w środku rurociągu jest stała, a dwie krańcowe ruchome, przy czym od strony stacji załadowniczej (SZ) znajduje się rura obrotowa (10), zawieszona przegubowo w połowie swej długości a od strony stacji naświetlań (SN) znajduje się rura uchylna (4) związana przegubowo z rurą wewnętrzną (2) stacji naświetlań (SN). Przelot zasobnika (2) przebiega odcinkami prostymi po współosiowym ustawieniu każdej z rur ruchomych z rurą sąsiednią. Ograniczniki łukowe (11, 12 i 13) oraz przegubowo zawieszony trzpień (7) służą do zatrzymywania zasobnika (17), po przebyciu przez niego każdego odcinka prostego drogi przelotu. (1 zastrzeżenie)

B65H

P. 229793

13.02.1981

Łódzka Fabryka Maszyn Jedwabniczych „Polmatex-Majed”, Łódź, Polska (Andrzej Rzepecki, Zbigniew Pruski, Ryszard Zakrzewski, Jerzy Casarino).

Osadzenie zespołów urządzenia do napędu rolek podających nitkę na przewijarkach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie obniżenia poziomu intensywności drgań mechanicznych oraz wyciszenia źródeł hałasu, powstających w zespołach urządzenia do napędu rolek podających nitkę na przewijarkach.

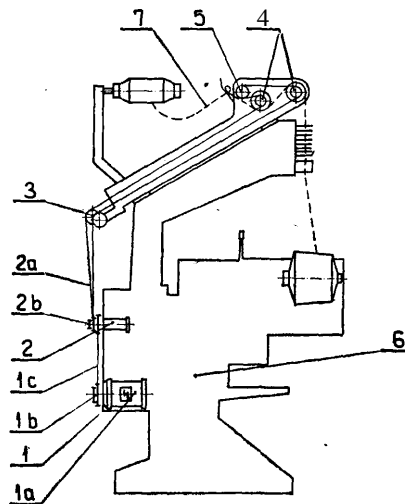

Fig. 1

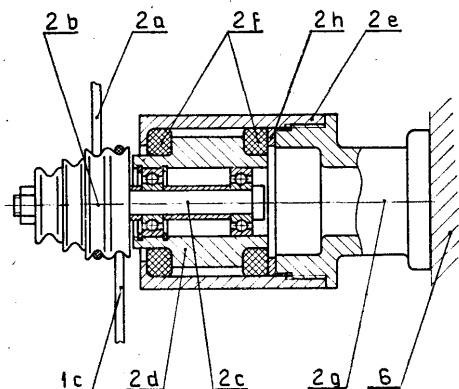

Fig. 2

Osadzenie zespołów urządzenia charakteryzuje się tym, że poszczególne zespoły urządzenia, to mianowicie zespół koła pośredniego (2), zespół rolek kierujących (3) ciągną (2a), zespół rolek podających (4) nitkę (7) i zespół drugiej rolki kierującej (5) ciągną (2a) wyposażone są w izolatory wibracyjne w postaci elastycznych pierścieni (2f) i elastycznej wkładki wykonanych, na przykład z miękkiej gumy lub sprężystych tworzyw sztucznych. (4 zastrzeżenia)

B65H
B21C

P. 229922

27.02.1981

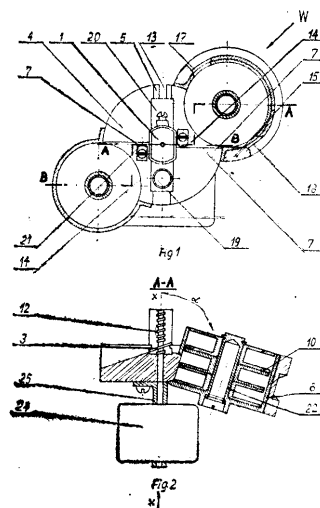
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik”, Świdnik, Polska (Tadeusz Czerniak, Wojciech Mikulski).

Urządzenie do śrubowego nawijania drutów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego urządzenia, które zapewniłoby możliwość nawijania w sposób ciągły drutów na rdzeń ze ścisłym bocznym przyleganiem, niezależnie od tolerancji średnic drutów nawijanych jak i średnicy rdzenia oraz wyeliminowanie posuwu mechanicznego urządzenia z zachowaniem jego obrotu.

Urządzenie do śrubowego nawijania drutów charakteryzuje się tym, że ma dzieloną prowadnicę (1) osadzoną na korpusie (4), która w płaszczyźnie podziału ma śrubowy otwór (12) a od strony korpusu (4) kanałki (3) kierujące druty na rdzeń pod kątem (a) równym kątowi pochylenia linii śrubowej otworu (12).

Urządzenie przeznaczone jest do otrzymywania linek stosowanych jako ciągną giętkie do pracy na rozciąganie i ściskanie, zwłaszcza do zdalnego sterowania silnikami aparatów latających. (2 zastrzeżenia)

Dział C CHEMIA I METALURGIA

C01B

P. 229919

27.02.1981

Instytut Chemii Nieorganicznej, Gliwice, Polska (Stanisław Witkowski, Hanna Dobielińska-Jeszka, Barbara Raciborska).

Sposób wytwarzania wodorofosforanu wapniowego

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie technologii procesu gwarantującej wysoką jakość wytworzonego produktu przy zastosowaniu surowca nie wymagającego dodatkowego przygotowania.

Sposób według wynalazku polega na działaniu mieszaniny wodnej węglanu wapnia o dużej czystości na roztwór kwasu fosforowego. Reakcję prowadzi się w temperaturze od 36° do 90°C, korzystnie w temperaturze 60°C, do wartości pH=6. Otrzymany produkt poddaje się suszeniu w temperaturze od 150° do 400°C. (1 zastrzeżenie)

C01G

P. 229806

20.02.1981

Instytut Nawozów Sztucznych, Puławy, Polska (Andrzej Gołębiowski, Marta Kozak, Bogusław Niewiadowski, Jerzy Niećko, Janusz Barcicki, Zygmunt Kowalski).

Sposób otrzymywania aktywnego tlenku cynku

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie prostego sposobu otrzymywania aktywnego

tlenku cynku - sorbenta związków siarki z gazów, o dobrych własnościach fizykochemicznych.

Aktywny tlenek cynku otrzymuje się z bieli cynkowej przez karbonizację zawiesiny, bieli cynkowej w wodzie za pomocą dwutlenku węgla lub gazu zawierającego dwutlenek węgla, oddzielenie od wody powstającego zasadowego węglanu cynku i następnie przeprowadzenie go w formę tlenkową przez kalcynację w temperaturach nie przekraczających 450—500°. Postać kształtek nadaje się sorbentowi przed albo po kalcynacji. (10 zastrzeżeń)

C01G

P. 233596 T

28.10.1981

Politechnika Wroclawska, Wrocław, Polska (Henryk Górecki, Helena Górecka, Jerzy Schroeder, Antoni Kuzko, Jerzy Perka, Edward Mularczyk).

Sposób odzyskiwania uranu z ekstrakcyjnego kwasu fosforowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności odzyskiwania uranu z ekstrakcyjnego kwasu fosforowego przy niskim zużyciu reagentów, a zwłaszcza chloranu sodu.

Sposób polega na tym, że do kwasu ekstrakcyjnego, po odfiltrowaniu go od fosfogipsu, wprowadza się substancje redukujące U/VI do U/IV, a następnie wprowadza się do niego adsorbenty z grupy bentonitów, ziemi odbarwiających i adsorbentów mineralno-węglowych w układzie odstojników, po czym sklarowany i odbarwiony kwas fosforowy, zawiera-

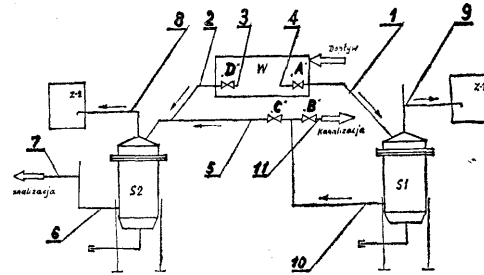
jący od 0,05 do 2% masowych uranu i od 27 do 29% masowych pięciotlenku fosforu, wprowadza się do układu mieszalników i odstożników ekstrahując przeciwnieprądowo uran naftowym roztworem fosforoorganicznych wymienniaczy jonowych będących mieszaninami kwasów mono-dwu-alkilofenylofosforowego, przy czym grupa alkilowa zawiera ponad 8 atomów węgla, prowadząc proces w temperaturze od 293 do 333 K przy średnim czasie przebywania od 0,5 do 2,0 godzin i zachowując stosunek fazy wodnej do organicznej w zakresie od 1 do 10, a następnie rafinaturę przetwarza się na nawozy mineralne, natomiast z ekstraktu zawierającego od 0,08 do 0,12% U/VI/ reekstrahuje się w warunkach utleniających U/VI/ roztworem kwasu iosirowego o stężeniu od 40 do 50% pięciotlenku iosirowego, zawierającym ponadto od 0,1 do 0,2% masowych chloranu sodu i prowadząc proces w temperaturze od 323 do 333K, przy zachowaniu średniego czasu przebywania od 0,2 do 2,0 godzin i stosunku fazy wodnej do organicznej od 0,5 do 2,5, a następnie prowadzi się koncentrację związków uranu ekstrahując z bezpośrednio uzyskanej fazy wodnej stanowiącej roztwór po uprzednim skorygowaniu stężenia kwasu fosforowego do stężenia 30 procentowego, nawoym roztworem mieszaniny kwasu dwu(2-etyloheksyloosirowego) o stężeniu od 0,25 do 0,5 M/cm³ oraz od 0,05 do 0,50 M/cm³ tlenku trojoktyloosirowego prowadząc proces w temperaturze od 313 do 333K w czasie od 0,5 do 2,0 godzin i stosunku fazy wodnej do organicznej od 1 do 5. Z uzyskanego ekstraktu wysala się sole uranowe działaniem stężonych roztworów kwasów lub soli nieorganicznych zawierających anion fluorkowy lub węglowy.

(1 zastrzeżenie)

innymi roztworami nierozpuszczalnymi wzajemnie, różniącymi się gęstościami.

Oczyszczalnia ścieków zanieczyszczonych olejami charakteryzuje się tym, że osadnik zanieczyszczony mechanicznych (W) jest połączony równolegle z dwoma separatorami (S₁ i S₂) działającymi na zasadzie rozdzielania nierozpuszczających się wzajemnie faz; Separatorzy są połączone wzajemnie rurociągiem (10 i 5) wyposażonym w zawór odcinający (C), kierujący przepływ wody ściekowej z separatora (S₁) - I stopnia oczyszczania do separatora (S₂) - II stopnia oczyszczania lub do kanalizacji przewodem (11).

Separatorzy (S₁ i S₂) mają przynajmniej dwa otwory spustowe - przelewowe na dwóch różnych poziomach, przy czym odpływ górny jest połączony przewodem rurowym (8) lub (9) ze studzienką (Z-2) lub (Z-1), w których gromadzi się frakcja lżejsza czyli oleje. (1 zastrzeżenie)

C02F

P. 229789

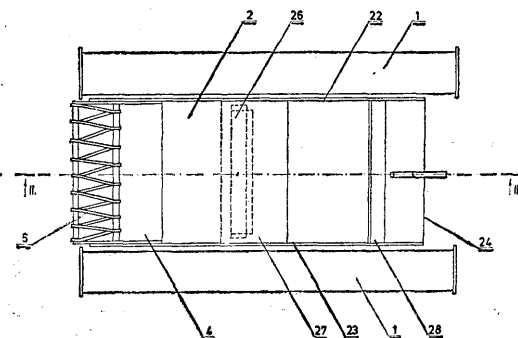
20.02.1981

Novex Találmányfejlesztő és Értékesítő Kűlkereskedelmi Rt., Budapest, Węgry (Pál Szereday).

Sposób i urządzenie do usuwania ciekłych zanieczyszczeń pływających

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest usunięcie z wysoką sprawnością pływających na powierzchni wody zanieczyszczeń, zwłaszcza pochodnych ropy naftowej.

Sposób usuwania ciekłych zanieczyszczeń pływających, zwłaszcza usuwania zanieczyszczeń olejowych z przepływających lub z wprowadzonych w przepływ powierzchni zwierciadła wody, przez miejscowe urzeczywistnienie obszaru powierzchni zwierciadła wody o obniżonym, niskim poziomie wody, przez napłynięcie powierzchniowej warstwy (olejem) zanieczyszczonej wody poprzez krawędź przelewową do tego obszaru z obniżoną powierzchnią zwierciadła wody, przez oddzielenie ciekłej substancji zanieczyszczającej do wody i przez usunięcie oddzielonej, zebranej substancji zanieczyszczającej, charakteryzuje się tym, że miejscowe obniżenie poziomu wody w przepływającym lub we wprowadzonym w przepływ przekroju wody osiąga się przez urzeczywistnienie i utrzymanie obszaru przekroju o podwyższonej prędkości przepływu, a oddzielenie mieszaniny po napłynięciu powierzchniowej warstwy wody bez zmniejszania prędkości do tak urzeczywistnionego obszaru z obniżoną powierzchnią zwierciadła wody uzyskuje się przez przemijające obniżenie prędkości i przez zmianę kierunku przepływu.

G01M

P. 235163 T

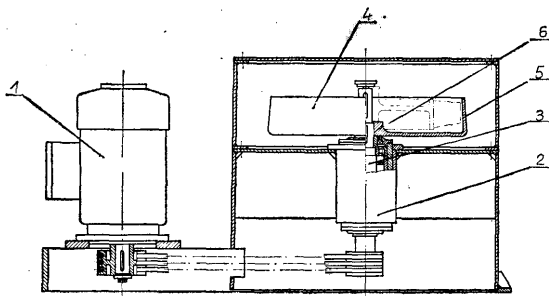
20.02.1982

Zabrzeńska Fabryka Maszyn Górniczych „POWEN”, Zabrze, Polska (Andrzej Wróblewski, Roman Pawlik, Reiner Kleinert, Barbara Hoszek).

Urządzenie do badań elementów wirujących

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji zapewniającej prawidłowe badanie elementów wirujących, izolującej uszkodzone i wadliwe elementy.

Urządzenie, składające się z silnika elektrycznego, przekładni pasowej i wału, według wynalazku charakteryzuje się tym, że na końcówce wału (3) ma osadzoną wysięgnikową tarczę (4) z wieńcem (5) zbieżnym w kierunku odwrotnym do działania siły ciężkości. Tarcza (4) na swoim rdzeniu ma osadzone skośne zębra (6) tworzące komory. (1 zastrzeżenie)

C02F

P. 229698

16.02.1931

Biuro Projektów Przemysłu Betonów „Biprodex”, Warszawa, Polska (Andrzej Graffstein, Eugeniusz Jaśniewski, Maria Goździk, Bogdan Goździk, Halina Jaworska, Jan Myśliwiec).

Oczyszczalnia ścieków zanieczyszczonych olejami

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zbudowania oczyszczalni ścieków zanieczyszczonych olejami lub

Urządzenie do usuwania ciekłych zanieczyszczeń płynących na powierzchni wody, zwłaszcza do usuwania zanieczyszczeń olejowych z przepływających lub z wprowadzonych w przepływ powierzchni zwierciadła wody, wykonane jako jednostka konstrukcyjna z opadających w wodę elementów ścianowych obejmujących obniżoną powierzchnię zwierciadła wody, ewentualnie wyposażona w krawędź przelewową, charakteryzuje się tym, że ma w postaci pojemnika korpus zanurzeniowy (2), na którego otwartym czole znajduje się ułożona w kierunku przeciwnym do przepływu wody krawędź przelewowa (4) i ten korpus zanurzeniowy (2) w pozostałej części jest ograniczony zamkniętymi ścianami, (22, 23, 24) wystającymi nad powierzchnią zwierciadła wody, przy czym głębokość zanurzenia korpusu zanurzeniowego (2) rozpoczynając od wyposażonego w krawędź przelewową (4) czola korpusu najpierw wzrasta w kierunku przepływu wody a następnie ciągle maleje, i przy czym w dnie korpusu zanurzeniowego (2) w obszarze przekroju korpusu o największej głębokości zanurzenia, albo za nim w kierunku przepływu, znajduje się co najmniej jeden otwór (26) o celowo dającym się zmieniać przekroju. (11 zastrzeżeń)

C02F P.229843 23.02.1981

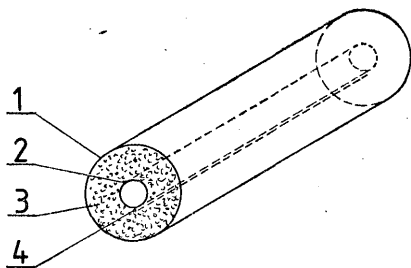
Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Jan Hupka, Stanisław Mydlarczyk, Lechosław Andrzejewski, Adam Ciecholewski).

Sposób likwidacji rozlewów olejowych, zwłaszcza na powierzchni wody oraz element zaporowy do likwidacji rozlewów olejowych na powierzchni wody

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie skutecznej technologii usuwania rozlewów olejowych.

Sposób likwidacji rozlewów olejowych, zwłaszcza na powierzchni wody, charakteryzuje się tym, że zastosowany środek sorbujący stanowi włókno poliamidowe, poliestrowe, wiskozowe lub ich mieszaninę, z zawartością do 20% wagowych wulkanizowanej gumy, o powierzchni właściwej sorbentu 0,1 do 0,4 m²/g, gęstości pozornej 0,02÷0,3 g/cm³, długości włókien 1 do 10 mm, przy czym sorbent rozprowadza się bezpośrednio na powierzchni rozlewu i/lub umieszcza się elementy zaporowe wypełnione sorbentem.

Element zaporowy jest w kształcie cylindra (1) z siatki, wewnątrz którego umieszczony jest współśrodkowo elastyczny przewód (2) wypełniony powietrzem o ciśnieniu 5×10³ dn 9×10⁴ Pa, a przestrzeń między cylindrem (1) i przewodem (2) wypełniona jest sorbentem (3). (11 zastrzeżeń)

C03C P. 229751 17.02.1981

Huta Szkła Gospodarczego „Hortensja”, Piotrków Trybunalski, Polska (Mieczysław Rosiński).

Sposób zdobienia szkła związkami miedzi i srebra

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu pozwalającego na uzyskanie na zewnętrznej lub wewnętrznej powierzchni przedmiotów szklanych

efektów niepowtarzalnej dekoracji imitującej stare szkła iryzujące, matowe, antyczne lub wykopaliskowe.

Sposób według wynalazku polega na tym, że na powierzchnię szkła nakłada się warstwę emulsji podkładowej zawierającej: siarczan miedzi, ochrę i wodę, a po wysuszeniu warstwy podkładowej nakłada się pasty zdobiące, przy czym na zewnętrzną zdobioną powierzchnię wyrobu nakłada się pastę o składzie: siarczan miedzi, soda kalcynowana, azotan srebra, tlenek żelaza, ochra, natomiast na wewnętrzną zdobioną powierzchnię wyrobu nakłada się pastę o składzie: emulsja podkładowa, soda kalcynowana, azotan srebra, ochra i tlenek żelaza, po czym zdobiony wyrób jest poddawany obróbce cieplnej w temperaturze 620—630°C w czasie 30-60 minut. (2 zastrzeżenia)

C04B P. 229701 16.02.1981

Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Kraków, Polska (Bronisław Cenda, Abdon Karkowski, Barbara Szlachta, Leokadia Bodzoń).

Kruszywo lekkie otrzymywane z żużla

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania ekonomicznego sposobu otrzymywania kruszywa lekkiego z żużla pochodzącego z wysokotemperaturowych procesów zgazowania węgla.

Kruszywo lekkie według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera granulowany żużel oraz korzystnie łożupek w ilości do 15% masy żużla.

Powyższe kruszywo lekkie znajduje zastosowanie w przemyśle materiałów budowlanych. (1 zastrzeżenie)

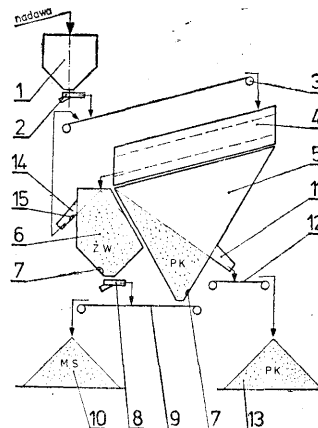
C04B P. 229823 23.02.1981
B01F

Biuro Projektów Przemysłu Kruszyw, Kamienia Budowlanego i Surowców Mineralnych „Biprokrusz”, Kraków, Polska (Romuald Poprawa, Bolesław Stoler, Adam Parwisz, Ryszard Wawrecki, Jan Dziedzic, Eugeniusz Wilczeński, Alojzy Zdeb).

Sposób produkcji mieszanek kruszywowych na sucho i węzeł produkcyjny do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania mieszanek kruszywowych o różnych proporcjach frakcji żwirowych i piaskowych niezależnie od aktualnej struktury ziarnowej nadawy.

Sposób według wynalazku polega na tym, że surowiec po przejściu przez przesiewacz (4) kierowany jest grawitacyjnie do zbiorników retencyjnych (5) i (6) wyposażonych we wskaźniki poziomu (7) i cechowane podajniki (8) i (9), przy czym uruchomienie podajników podających składniki mieszanki na składowisko (10) lub do silosu ekspedycyjnego jest możliwe po otrzymaniu sygnału z obu wskaźników poziomu (7).

Nadmiar piasku ze zbiornika (5) rynną (11) i przenośnikiem (12) podawany jest na składowisko piasku (13), zaś nadmiar materiału ze zbiornika (6) rynną (14) ze wskaźnikiem przesypu (15) na przenośnik (3).

Wzrost produkcyjny składa się ze zbiornika surowca (1) z podawaczem (2) kierującym materiał przenośnikiem (3) na przesiewacz (4) oraz zbiorników retencyjnych (5) i (6) wyposażonych we wskaźniki poziomu (7). Pod wylotami zbiorników zawieszane są cechowane podajniki (8) i (9) wybierające materiał i podające go w ustalonych proporcjach na składowisko mieszanki (10). (2 zastrzeżenia)

C04B

P.234366

21.12.1981

Pierwszeństwo: 22.12.1980 - Wielka Brytania

(nr 41640/80)

27.07.1981 r. - Wielka Brytania (nr 23103/80)

Imperial Chemical Industries PLC, Londyn, Wielka Brytania.

Mieszanka cementowa i wyrób z niej otrzymany

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie wyrobu cementowego o wysokiej wytrzymałości.

Mieszanka cementowa zawierająca cement hydrauliczny, wodę w ilości nie większej niż 25% wagowych mieszanki i rozpuszczalny w wodzie lub dyfuzujący się w wodzie (ko)polimer w ilości 1–15% wagowych cementu w mieszance, charakteryzuje się tym, że cement i (ko)polimer dobrane są tak, że mieszanka testowa zawierająca 100 części wagowych cementu, 5 części wagowych (ko)polimeru i 16 części wagowych wody wytloczona w reometrze kapilarnym doznaje zwiększenia naprężenia ścinania co najmniej 25% przy dziesięciokrotnym wzroście szybkości ścinania testowej mieszanki.

Wyrób cementowy charakteryzuje się tym, że jest otrzymany przez utwardzanie wyżej omówionej mieszanki oraz wykazuje wytrzymałość na zginanie przekraczającą 100 MPa. (17 zastrzeżeń)

C07C

P. 229096

07.01.1981

Pierwszeństwo: 25.08.1980 - St. Zjedn. Am.

(nr 181030, 181040, 1812348, 181435, 181436)

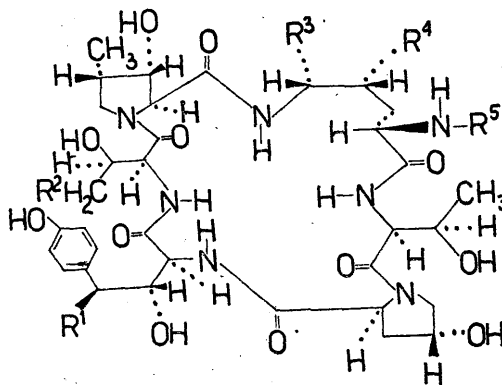
Eli Lilly and Company, Indianapolis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania cyklicznych polipeptydów

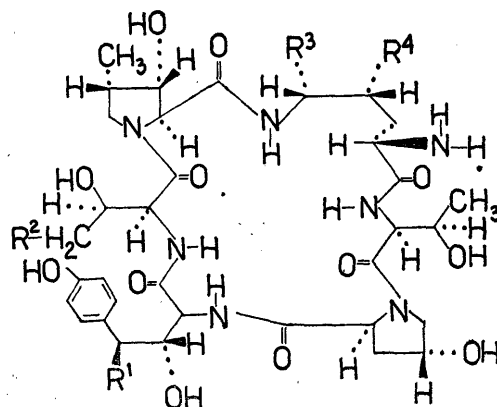
Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych cyklicznych polipeptydów o ogólnym wzorze 1, w którym R^1 oznacza atom wodoru lub grupę hydroksyloową, przy czym gdy R^1 oznacza atom wodoru, to wówczas R^2 oznacza atom wodoru, a R^3 i R^4 oznaczają atomy wodoru lub grupy hydroksyloowe, a gdy R^1 oznacza grupę hydroksyloową, to wówczas R^2 oznacza atom wodoru, R^3 oznacza grupę hydroksyloową lub grupę alkoksyloową o 1–6 atomach węgla, a R^4 oznacza grupę hydroksyloową względnie R^2 oznacza grupę o wzorze $-CO-NH_2$, a R^5 i R^6 oznaczają grupy hydroksyloowe, R^7 oznacza grupę N-alkanoloaminoacyloową o ogólnym wzorze $-W-C(O)-R^8$, w którym W oznacza dwuwartościowy rodnik aminoacylowy o wzorze (a) $-C(O)-A-NH-$, w którym A oznacza grupę alkilenową o 1–10 atomach węgla lub grupę cykloalkilenową o 5–6 atomach węgla, (b) $-C(O)-CHR^7-NH-$, w którym R^7 oznacza grupę hydroksymetylową, hydroksyetylową, merkaptometyloową, merkaptioetylową, metyltioetylową, 2-tienyloową, 3-indolometyloową, fenyloową lub benzyloową albo grupę fenyloową lub benzyloową podstawioną w pierścieniu benzenowym atomem chloru, atomem bromu, atomem węgla, grupą karbamyloową lub grupą alki-

atomem jodu, grupą nitrową, grupą alkilową o 1–3 atomach węgla, grupę hydroksyloową, grupę alkitio o 1–3 atomach węgla, grupą karbamyloową lub grupę alkilokarbamyloową o 1–3 atomach węgla, (c) o wzorze 4, w którym X oznacza atom wodoru, atom chloru, atom bromu, atom jodu, grupę nitrową, grupę alkilową o 1–3 atomach węgla, grupę hydroksyloową, grupę alkoksyloową o 1–3 atomach węgla, grupę merkaptio, grupę alkitio o 1–3 atomach węgla, grupę karbamyloową lub grupę alkilokarbamyloową o 1–3 atomach węgla.

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że związek o ogólnym wzorze 3, w którym R^1 , R^2 , R^3 , i R^4 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się acylowaniu za pomocą N-alkanoloaminoaminy. (9 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 3

C07C

P. 229877

26.02.1981

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Matylda Danuta Pawlikowska, Kazimierz Zięborak).

Sposób zapobiegania powstawaniu wielkocząsteczkowych substancji smolistych i koksu w procesie przerobu smoły fenolowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia procesu przerobki smoły fenolowej.

Przedmiotem wynalazku jest sposób zapobiegania powstawania wielkocząsteczkowych substancji smolistych i koksu przy przerobie smoły metodami destylacyjnymi polegający na tym, że ze smoły surowej oddziela się najpierw lotne składniki od nielotnej pozostałości w aparacie destylacyjnym o krótkim czasie kontaktu cieczy z powierzchnią grzejącą, a następnie, już w znany sposób destylat rozdziela się na poszczególne frakcje na drodze rektyfikacji. Proces odpędzania prowadzi się pod ciśnieniem od 1 do 20 kPa. (1 zastrzeżenie)

C07C P. 229878 26.02.1981

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Matylda-Danuta Pawlikowska, Kazimierz Zięborak).

Sposób katalitycznego rozkładu smoły fenolowej w fazie gazowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia oraz zwiększenia wydajności procesu utylizacji smoły fenolowej.

Przedmiotem wynalazku jest sposób przerobu smoły fenolowej z procesu kumenowego polegający na katalitycznym rozkładzie kumylofenolu i dimerów α -metylostyrenu w fazie gazowej. Sposób ten polega na oddestylowaniu lotnych składników smoły i przepuszczanie ich wraz z dodatkiem pary wodnej w ilości od 2 do 15 procent przez katalizator stały.

Jako katalizator stosuje się kwas fosforowy nanieiony na porowaty nośnik obojętny np. krzemionka, w ilości od 0,5 do 50% wagowych.

Reakcję prowadzi się w temperaturze 500—700 K i pod ciśnieniem od 1 do 100 kPa. (2 zastrzeżenia)

C07C P. 234493 29.12.1981

Pierwszeństwo: 31.12.1980 - Francja (nr 8027865)

PCUK Produits Chimiques Ugine Kuhlmann, Courbevoie, Francja.

Ciągły sposób wytwarzania w fazie gazowej trichlorotrifluoroetanu, dichlorotetrafluoroetanu i monochloropentafluoroetanu w kontrolowanych proporcjach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia sposobu wytwarzania w fazie gazowej chlorowcowych pochodnych etanu.

W sposobie według wynalazku do pierwszego reaktora chlorowania-fluorowania doprowadza się chlor, kwas fluorowodorowy oraz produkty zawierane stanowiące tetrachloroetylen, heksachloroetan, pentachloro-fluoroetan, tetrachlorodifluoroetan i trichlorotrifluoroetan. Drugi reaktor chlorowania-fluorowania zmontowany jest szeregowo z pierwszym reaktorem i wprowadza się do niego gazy odlotowe z pierwszego reaktora wraz ze świeżym tetrachloroetylenem.

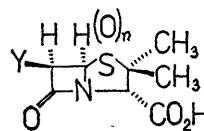
Trzeci reaktor fluorowania - dysmutacji zmontowany jest równolegle z pierwszym z dwóch reaktorów i wprowadza się do niego kwas fluorowodorowy oraz zawierany dichlorotetrafluoroetan.

(10 zastrzeżeń)

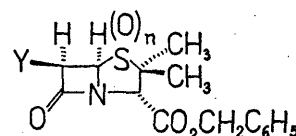
C07D P. 227420 21.10.1980

Pierwszeństwo: 22.10.1979 - St. Zjedn. Am. (nr 086864)

Pfizer Inc., Nowy Jork Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych kwasu 6 β -hydroksyalkilopenicylanowegoCelem wynalazku jest opracowanie sposobu wytwarzania nowych związków będących skutecznymi inhibitorami działania β -laktamazy. Sposób wytwarzania związków o ogólnym wzorze 5, w którym Y oznacza podstawnik R lub R₂, przy czym R oznacza grupę 1-hydroksy-3-fenylopropylową, grupę alkilosulfonyloksymetylową o 1—4 atomach węgla w rodniku alkilowym, grupę fenylosulonyloksymetylową ewentualnie podstawioną grupą metylową, grupą metoksyloową, atomem fluoru, chloru lub bromu lub grupą trójfluorometylową, a R₃ oznacza grupę o wzorze ogólnym R₄-C(H)(-O-R₃)-, w którym R₃ oznacza grupę sulfonową, atom wodoru, grupę alkoksykarbonylowąo 2—4 atomach węgla, grupę alkanoilową o 2—18 atomach węgla, grupę alkilosulfonylową o 1-4 atomach węgla, grupę benzoilową ewentualnie podstawioną grupą aminową, metylową lub metoksyloową, atomem fluoru, chloru lub bromu lub grupą trójfluorometylową, lub grupę fenylosulfonylową ewentualnie podstawioną grupą metylową, metoksyloową lub trójfluorometylową lub atomem fluoru, chloru lub bromu, R₄ oznacza atom wodoru, grupę alkilową o 1—4

WZÓR 5

WZÓR 6

atomach węgla, grupę fenyloową, grupę benzyloową, grupę pirydylową lub grupę fenyloetylową, a n oznacza liczbę zero lub 2, przy czym gdy Y oznacza podstawnik R, to wówczas n oznacza liczbę zero, a gdy Y oznacza podstawnik R₂, to wówczas n oznacza liczbę 2, oraz farmakologicznie dopuszczalnych soli tych związków z zasadą, polega na tym, że usuwa się grupę benzyloową ze związku o ogólnym wzorze 6, w którym Y i n mają wyżej podane znaczenie i ewentualnie przeprowadza powstały związek w jego farmakologicznie dopuszczalną sól z zasadą.

(2 zastrzeżenia)

C07D P. 228044 22.11.1980

Akademia Medyczna w Łodzi, Łódź, Polska (Krzyżstof Krakowiak).

Sposób otrzymywania nowych pochodnych perhydro-1,4,6-oksadiazocyny

Celem wynalazku jest opracowanie sposobu wytwarzania nowych związków o działaniu bakterjobójczym i bakterjostatycznym.

Sposób otrzymywania nowych pochodnych perhydro-1,4,6-oksadiazocyny, w których oba atomy azotu są podstawione rodnikiem benzenosulfonowym lub tozylowym polega na kondensacji dwubromometanu z N,N'-dwupodstawionym eterem 2,2'-diaminodietylowym szczególnie z eterem N,N'-dibenzenosulfonylo-2,2'-diaminodietylowym w temperaturze 50—150°C w czasie 1—50 godzin wobec zasad organicznych stosując jako rozpuszczalniki dwumetyloformamid i dwumetyloacetamid. (1 zastrzeżenie)

C07D P. 228045 22.11.1980

Akademia Medyczna w Łodzi, Łódź, Polska (Krzyżstof Krakowiak, Paweł Idowski).

Sposób otrzymywania nowych pochodnych perhydro-1,4,8-oksadiazocyny

Celem wynalazku jest opracowanie syntezy nowych związków o działaniu bakterjobójczym i bakterjostatycznym.

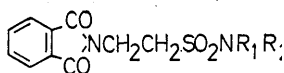
Sposób otrzymywania nowych pochodnych perhydro-1,4,8-oksadiazocyny w których oba atomy azotu są podstawione podstawnikami R oznaczającymi rodnik benzenosulfonowy i tozylowy polega na kondensacji dwubromopropanu z N,N'-dwupodstawionym eterem 2,2'-diaminodietylowym w temperaturze 50—150°C w czasie 1—50 godzin wobec zasad organicznych stosując jako rozpuszczalniki dimetyloformamid i dimetyloacetamid. (1 zastrzeżenie)

C07D P. 231531 05.06.1981

Pierwszeństwo: 06.06.1980 - Szwecja
(nr 8004261-7)Medica Pharmaceutical Company Ltd, Helsinki,
Finlandia.**Sposób wytwarzania nowych pochodnych tauryny**

Celem wynalazku jest opracowanie sposobu wytwarzania nowych związków o działaniu antykonwulsyjnym.

Sposób wytwarzania nowych związków o wzorze 1, w którym R_1 oznacza atom wodoru, R_2 oznacza grupę $-\text{CH}_3$, $-\text{C}_2\text{H}_5$, $-\text{C}_3\text{H}_7$, izopropylową lub n-butyłową albo ugrupowanie NR_1R_2 , oznacza grupę o wzorze 2 polega na tym, że ftalimidocetanosulfonylochlorek poddaje się reakcji z I rz aminą o wzorze RNH_2 , w którym R oznacza grupę C_1-C_4 alkilową lub z piperidyną o wzorze $\text{R}_1\text{R}_2\text{NH}$, w którym grupa $\text{R}_1\text{R}_2\text{N}$ oznacza grupę o wzorze 2. (1 zastrzeżenie)

WZÓR 1

WZÓR 2

C07D P. 233212 28.09.1981

Pierwszeństwo: 29.09.1980 - St. Zjedn. Am.
(nr 191,716)

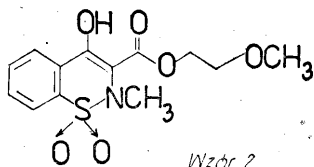
Pfizer Inc. Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania 1,1-dwutlenku 4-hydroksy-2-metylo-N-2-pirydylo-2H-1,2-benzotiazyno-3-karboksamidu

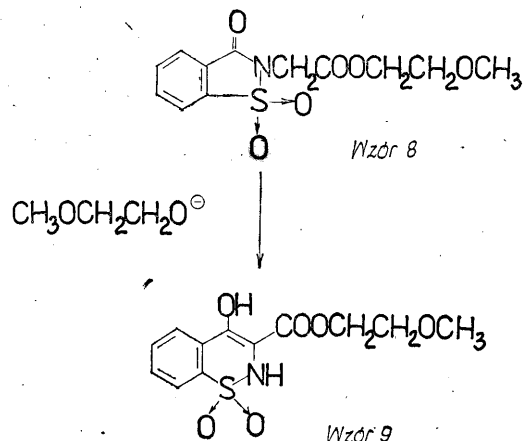
Celem wynalazku jest opracowanie takiego sposobu wytwarzania piroxicamu, który pozwoliłaby uzyskać produkt czysty i z dużą wydajnością.

Sposób wytwarzania piroxicamu, polega na poddaniu nowego estru o wzorze 2 reakcji z 2-aminopirydyną w obojętnym wobec środowiska reakcyjnego rozpuszczalniku organicznym, w podwyższonej temperaturze.

Związki o wzorze 2 wytwarza się w ten sposób, że związek o wzorze 8 poddaje się reakcji z 2-metoksyetanolem, a wytworzony związek o wzorze 9 metyluje się. (6 zastrzeżeń)

Wzór 2

C07D P.233577 T 23.10.1981

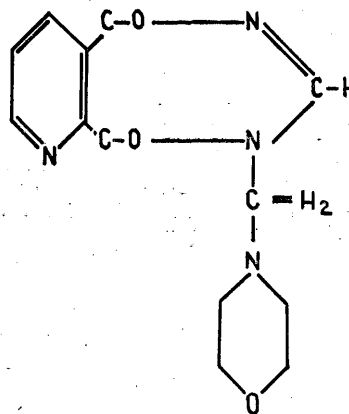
Akademia Medyczna we Wrocławiu, Wrocław Polska (Leonard Kuczyński, Aleksander Mrozikiewicz, Jadwiga Sołoducho).

Sposób wytwarzania nowej pochodnej 3-morfolinometylo-4,9-dihydropirydo-[2,3-e]-[1,3]-diazepino-4,9-dionu

Wynalazek rozwiązuje zasadnienie opracowania sposobu wytwarzania nowego związku biologicznie czynnego, wykazującego działanie hipotensyjne przy znikomym działaniu toksycznym.

Związek o wzorze 1 wytwarza się przez działanie nadmiarem kwasu mrówkowego na diamid kwasu chinolinowego w temperaturze 100—105°C, co prowadzi do wytworzenia, 3H, 4,9-dihydropirydo-[2,3-e]-[1,3]-diazepino-4,9-dionu na który następnie działa nadmiarem morfoliny i 40% formaliny w dimetyloformamidzie w temperaturze pokojowej.

(1 zastrzeżenie)

Wzór 1

C07D P. 233578 T 23.10.1981

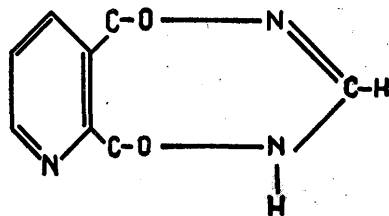
Akademia Medyczna we Wrocławiu, Wrocław Polska (Leonard Kuczyński, Jadwiga Sołoducho).

Sposób wytwarzania nowego 3H, 4,9-dihydropirydo-[2,3-e]-[1,3]-diazepino-4,9-dionu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wytworzenia nowego związku o wzorze 1 stanowiącego półprodukt w syntezie nowego związku biologicznie czynnego, wykazującego własności hipotensyjne.

Związek o wzorze 1 wytwarza się działając na diamid kwasu chinolinowego nadmiarem 100% kwasu mrówkowego, w temperaturze 100—105°C.

(1 zastrzeżenie)

Wzór 1

C07D P. 235019 10.02.1982

Pierwszeństwo: 29.01.1981 - RFN
(nr P 3102947.7)

Heinrich Mack Nachf, Illertissen, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania 5-azotanu izosorbidu

Celem wynalazku jest opracowanie taniego, wydajnego i stosunkowo prostego sposobu wytwarzania znanych związków, które są użyteczne w leczeniu chorób wieńcowych.

Sposób wytwarzania 5-azotanu izosorbidu obejmuje następujące etapy: a) poddanie mieszaniny acylacyjnej zawierającej izosorbid, 2-acylan izosorbidu, 5-acylan izosorbidu i/lub 2,5-dwuacylan izosorbidu, o zmiennym udziale składników, czystego 5-acylanu izosorbidu lub równomolowej mieszaniny 2,5-dwuacylanu izosorbidu i izosorbidu reakcji transacylacji w obecności katalizatora; b) usunięcie obecnego w mieszaninie reakcyjnej 2-acylanu izosorbidu w drodze frakcjonowanej destylacji; c) ewentualne poddanie wydzielonego 2-acylanu izosorbidu dalszemu oczyszczaniu; d) estryfikację otrzymanego 2-acylanu izosorbidu za pomocą kwasu azotowego; oraz e) częściową hydrolizę otrzymanego 2-acylanu-5-azotanu izosorbidu. (4 zastrzeżenia)

C08F C08C P. 229894 25.02.1981

Ośrodek Badań, cz. Rozwojowy Kauczuków i Tworzyw Winylowych, Oświęcim, Polska (Marian Starzak, Mieczysław Klaczak, Jerzy Jaworski, Tadeusz Kuśnierz, Jan Słószarczyk).

Sposób wytwarzania emulsyjnego kauczuku butadienowo-styrenowego modyfikowanego chloroparafina

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia procesu wprowadzenia chloroparafiny do lateksu butadienowo-styrenowego.

Sposób otrzymywania emulsyjnego kauczuku butadienowo-styrenowego modyfikowanego chloroparafina, przeznaczonego do wytwarzania materiałów trudnopalnych, polega na wprowadzeniu przed procesem koagulacji chloroparafiny ciekłej zawierającej 60—70%, korzystnie 68—70% chloru związanego, do lateksu butadienowo-styrenowego o temperaturze 313—343 K, korzystnie 328 K, zawierającego 24,5—30% kopolimeru butadienowo-styrenowego o zawartości 23,5% związanego styrenu. Chloroparafina ciekłą o temperaturze 333—353 K lub jej stabilizowaną emulsję wprowadza się w ilości 35—80 części wagowych, korzystnie 50 części wagowych na 100 części wagowych kauczuku. Po wprowadzeniu chloroparafiny mieszaninę reakcyjną poddaje się homogenizacji mechanicznej, koagulacji, suszeniu i formowaniu. (3 zastrzeżenia)

C08G C09D P. 229921 27.02.1981

Zakłady Tworzyw i Farb „Pronit” im. Bohaterów Studzianek w Pionkach, Radom, Polska (Jerzy Kucharski, Blandyna Kielska, Barbara Skuba, Janusz Klochowicz, Józef Wojciechowski).

Sposób wytwarzania żywicy niskolepkiej alkidowo-epoksydowej oraz środka lakierniczego antykorozyjnego alkidowo-epoksydowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy własności aplikacyjnych żywicy alkidowo-epoksydowej oraz środka lakierniczego na bazie tej żywicy.

Żywica niskolepka alkidowo-epoksydowa stanowi produkt reakcji kwasów tłuszczowych oleju rycynowego lub lnianego z żywicą epoksydową małącząsteczkową oraz gliceryną, a następnie kondensowanych z bezwodnikiem kwasu ftalowego.

Żywica charakteryzuje się bardzo dobrym wysychaniem, dobrymi własnościami antykorozyjnymi, odpornością na działanie wody i wilgoci, dobrymi własnościami mechanicznymi oraz możliwością zastosowania do różnych wyrobów lakierniczych specjalnych.

Środek lakierniczy antykorozyjny alkidowo-epoksydowy opiera się na bazie żywicy niskolepkiej alkidowo-epoksydowej według wynalazku, mieszaniny pigmentów i wypełniaczy oraz środków uszlachetniających i rozpuszczalników użytych w ściśle określonych ilościach.

Uzyskane powłoki charakteryzują się dobrymi odpornościami korozyjnymi oraz mechanicznymi. Środek ten ponadto pozwala na osiągnięcie powłok lakierniczych o dużych grubościach. Może być również stosowany w strefie klimatu umiarkowanego oraz tropikalnego. (2 zastrzeżenia)

C08K C08F P.229930 28.02.1981

Zakłady Tworzyw Sztucznych „Boryszew-ERG”, Sochaczew, Polska (Zygmunt Mikołajczyk, Heljasńska Teresa).

Sposób otrzymywania past synergicznych kompozycji stabilizujących żywice polichlorowinyłowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania technologii wytwarzania past synergicznych kompozycji stabilizujących termicznie żywice polichlorowinyłowe.

Sposób otrzymywania synergicznych kompozycji stabilizujących w postaci past polega na tym, że w środowisku zmiekczacza i środka smarnego żywic polichlorowinyłowych prowadzi się syntezę wolnych kwasów tłuszczowych z wodorotlenkami, tlenkami metali II grupy układu okresowego pierwiastków lub przez stopienie i homogenizację soli kwasów tłuszczowych i metali II grupy układu okresowego pierwiastków w obecności związku cynoorganicznego i organicznych soli cynku w temperaturze 373÷473 K. (4 zastrzeżenia)

C08L C23C P. 229738 18.02.1981

Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych, Kołbyła, Polska (Andrzej Kogut, Teresa Tokarz-Zelent, Kazimierz Derlacki, Paweł Sienko).

Środek do wytwarzania atmosfery nawęglającej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka do wytwarzania atmosfery nawęglającej, który mógłby być stosowany bezpośrednio w piecach lub w generatorach atmosfer.

Przedmiotem wynalazku jest środek do wytwarzania atmosfery nawęglającej zawierający 5—30% objętości kopolimeru blokowego tlenku etylenu i tlenku propylenu, którego cząsteczka złożona jest z około 30 cząsteczek tlenku etylenu i 5—20 cząsteczek tlenku propylenu lub mieszaninę takich kopolimerów, 50—95% objętościowych bezwodnika kwasu octowego i ewentualnie do 40% objętościowych lodowatego kwasu octowego. (4 zastrzeżenia)

C08L **P. 229800** 19.02.1981
C08J

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań, Polska (Zdzisław Dudzik, Grażyna Ruppel, Tadeusz Rzepa, Andrzej Heryan, Zbigniew Górny, Janusz Czarski, Zbigniew Maniowski).

Sposób modyfikacji polistyrenu przeznaczanego do wytwarzania spoiw dla mas formierskich i rdzeniowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wytrzymałości termicznej polistyrenu.

Sposób modyfikacji polistyrenu przeznaczanego do wytwarzania spoiw dla mas formierskich i rdzeniowych charakteryzuje się tym, że polistyren miesza się z poliwęglanem i ogrzewa w temperaturze 80 do 200°C w czasie co najmniej 1 godziny. Udział procentowy poliwęglanu w stosunku do polistyrenu w mieszaninie reakcyjnej wynosi co najmniej 1% wagowy. (6 zastrzeżeń)

C08L **P. 229870** 24.02.1981
C08F

Instytut Przemysłu Skórzanego, Łódź, Polska (Miroslaw Szczesio, Jerzy Opuchowski, Jan Klimkiewicz, Adam Józwicki, Ryszard Lipski, Zbigniew Piskorski, Wiesława Muszyńska).

Modyfikowany plastyfikat PCW, zwłaszcza na spody obuwia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy własności użytkowych plastyfikatu PCW.

Przedmiotem wynalazku jest modyfikowany plastyfikat PCW, mrozo- i olejoodporny, przeznaczony zwłaszcza na spody obuwia o zmniejszonym poślizgu.

Modyfikowany plastyfikat PCW według wynalazku otrzymuje się przez modyfikację polimeru podstawowego - polichloru winylu zmiekczaczem pierwszorzędowym i kauczukiem nitylowym, przy czym na 100 części wagowych polichloru winylu stosuje się 30—80 części wagowych zmiekczacza pierwszorzędowego i 10—40 części wagowych kauczuku nitylowego o zawartości 28-38% akrylonitrylu. Kauczuk nitylowy stosuje się w postaci proszku.

Plastyfikaty według wynalazku mogą być wytwarzane zarówno w mieszarkach zamkniętych, jak również za pomocą wylączarek dwuślimakowych. (2 zastrzeżenia)

C08L **P. 229917** 26.02.1981

Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb, Gliwice, Polska (Elżbieta Piekarska, Andrzej Brachaczek, Jerzy Brańka, Kazimierz Biernacki, Wiesława Muszyńska, Zbigniew Wojciechowski, Zbigniew Piskowski).

Sposób otrzymywania aglomeratów barwiących do PCW i urządzenie do otrzymywania aglomeratów barwiących do PCW

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania koncentratu barwiącego do PCW w postaci aglomeratów w jednym etapie produkcyjnym.

Sposób polega na otrzymaniu aglomeratu zawierającego mieszaninę polichloru winylu suspensyjnego lub emulsyjnego o niskiej wartości stałej K, zmiekczaczy, stabilizatorów, pigmentów organicznych lub nieorganicznych oraz związków chelatujących, przy czym korzystny jest stosunek zmiekczaczy do polichloru winylu i pigmentów 1:1:1. Uzyskanie aglomeratu barwiącego według wynalazku prowadzi się w mieszalniku gorąco-zimnym zaopatrzonego w specjalnie wykonany do tego celu układu mieszadeł kołowych o odpowiednim wykonaniu łopatek o przestrzennie zmiennym profilu.

Kolejność pomiędzy kolejnymi mieszadłami jest tak dobrana, że pozwala na właściwe przemieszczanie i zmienianie składników aglomeratu i równocześnie powoduje równomierne oddziaływanie o charakterze udarowym. (2 zastrzeżenia)

C08L **P. 233678 T** 03.11.1981

Zbigniew Kamzelski, Gdańsk, Polska (Zbigniew Kamzelski).

Plastelina

Celem wynalazku było opracowanie plasteliny o zwiększonej plastyczności, utrzymującej się przez długi czas i zmniejszonej przylepności do rąk.

Plastelina zawierająca jako wypełniacz kredę oraz dowolnie dobrane barwniki charakteryzuje się tym, że jako spoiwo zawiera wosk w ilości 8—20% wagowych i wazelinę w ilości 15—30% wagowych. (1 zastrzeżenie)

C09D **P. 229730** 16.02.1981

„POLIFARB” Cieszyńska Fabryka Farb i Lakierów, Cieszyn, Polska (Józef Mędrak, Józef Sroczyk, Rudolf Cienciąła, Jan Lazar, Bolesław Lose, Witold Wiczorek, Roman Janowski).

Przykłady i emalie chemoutwardzalne szybko schnące do malowania wyrobów z drewna i materiałów drewnopodobnych

Celem wynalazku jest, opracowanie takiego składu emalii, który zapewniałby przyspieszone czasy utwardzania powłok oraz nie zawierał składników szkodliwych dla zdrowia człowieka.

Podkłady i emalie chemoutwardzalne, szybko schnące na bazie żywic: ftalowej, mocznikowej i maleinowej oraz pigmentów, wypełniaczy, rozpuszczalników utwardzane kwaśnymi katalizatorami zawierają według wynalazku dodatek długołańcuchowych olejów roślinnych w ilości 2—10 części wagowych na 90-98 części wagowych pozostałych składników. (1 zastrzeżenie)

C09J **P. 229808** 20.02.1981
C08L

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Błachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Dominik Nowak, Janusz Beres, Alfons Rataj).

Klej przeznaczony szczególnie do taśm i etykiet samoprzylepnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu wytwarzania kleju.

Klej składa się z 58,5—89,5 części wagowych żywicy melaminowej, 10—40 części wagowych benzyny ekstrakcyjnej, octanu etylu lub ich mieszaniny oraz 0,5—1,5 części wagowych mieszaniny alkoholi tłuszczowych. (4 zastrzeżenia)

C09K P. 229821 23.02.1981

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 208566

Instytut Mechniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Jerzy Iwanow, Jerzy Zawadzki).

Srodek do czasowego zabezpieczenia podwozi pojazdów mechanicznych przed erozyjnym działaniem czynników mechanicznych oraz korozyjnym działaniem elektrolitów podczas eksploatacji, przeznaczony zwłaszcza do nakładania na linii produkcyjnej za pomocą urządzeń zautomatyzowanych i/lub **robotów** przemysłowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego środka, który niezasychałby w dyszach podczas przerw w natryskiwaniu, przy pracy urządzeń do natryskiwania metodą ciągłą. Środek zawiera produkty bitumiczne w ilości 15—75 części wagowych, substancje woskowe w ilości 1—20 części wagowych, mydła metali alkalicznych i kwasów tłuszczowych lub żywiczych w ilości 0,1—40 części wagowych, środki tiksotropujące zawiera w ilości 0,1—20 części wagowych oraz zawiera rozpuszczalniki organiczne wrzące w przedziale temperatur 130—240°C w ilości 10—90 części wagowych i rozpuszczalniki organiczne wrzące w przedziale temperatur 180—320°C i według istoty wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera ponadto 0,1—5 części wagowych zawiesiny składającej się z pyłu aluminiowego i kwasu stearynowego w roztworze węglowodorów alifatycznych o temperaturze wrzenia 180—320°C i/lub polietylenu ciekłego o ciężarze molekularnym 200—800 oraz korzystnie do 30 części wagowych lotnych rozpuszczalników o temperaturze wrzenia do 130°C. (1 zastrzeżenie)

C10M P. 229745 16.02.1981

Huta „Pokój”, Ruda Śląska, Polska (Edward Gross, Alfred Pietruszka, Władysław Distel).

Sposób utylizacji przepracowanego oleju silnikowo-przekładniowego ropopochodnego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia zastosowania przepracowanego oleju silnikowo-przekładniowego do opalania pieców hutniczych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że przepracowany olej silnikowo-przekładniowy poddaje się wstępnej filtracji dla oddzielenia zanieczyszczeń o minimalnych wymiarach 6 mm, a następnie dodaje się go do oleju opałowego ropopochodnego w takiej ilości, aby udział procentowy wynosił od 75 do 95% wagowych oleju opałowego ropopochodnego i od 25 do 5% wagowych przepracowanego oleju silnikowo-przekładniowego.

Uzyskaną mieszaninę w zależności od składu chemicznego podgrzewa się do temperatury od 30°C do 50°C dla uzyskania lepkości mieszanki od 3,7°E do 5°E, po czym mieszaninę poddaje się filtracji dokładnej dla oddzielenia zanieczyszczeń mechanicznych oraz osadów żywicznych i asfaltowych powstających w zbiorniku i mających minimalne wymiary 3 mm. (3 zastrzeżenia)

C10M P. 229925 28.02.1981

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Józef Gibas, Gerard Bekierz, Jerzy Celejewski, Marian Polywka, Roman Malcherczyk, Henryk Nieradzki, Jerzy Bronikowski, Marek Chorzewski, Józef Pyka, Eugeniusz Muszyński, Leonard Muchorowski).

Trudno palny **plyn** hydrauliczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania trudno palnego płynu hydrauliczno-smarnego o wysokiej lepkości, służącego do wypełniania układów hydrau-

licznych w urządzeniach górniczych pracujących pod ziemią.

Płyn według wynalazku składa się z 200—300 części wagowych produktu przyłączenia tlenu etylenu i tlenu propylenu do propylenotriolu w proporcji takiej, by na 1 mol triolu przypadało od 30 do 80 moli tlenu propylenu i 70 do 120 moli tlenu etylenu, 30—90 części wagowych polimerów tlenu etylenu o średnim ciężarze cząsteczkowym od 400 do 1000, 50—100 części wagowych poliestru styrenowo-maleinowego, 150—250 części wagowych glikolu etylenowego lub propylenowego lub dwu lub trójpropylenowego lub mieszaniny tych glikoli, 1—10 części wagowych oleju metylofenylo-silikonowego, 5—50 części wagowych trójetanolaminy lub mieszaniny dwu i trójetanolaminy, 5—80 części wagowych inhibitorów korozji, w skład których wchodzi benzotriazol lub 2-merkaptobenzotriazol oraz azotyn sodu lub benzoesan sodu lub ich mieszanina oraz do 1000 części wagowych wody. (1 zastrzeżenie)

C11D P. 229924 28.02.1981

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Kazimierz Pyżalski, Gerard Bekierz, Józef Morawiec, Stefan Zys, Krystyna Zwierzak, Barbara Siutowicz, Janusz Alchimowicz, Aniela Pieronczyk).

Sposób wytwarzania środka wspomagającego proces prania chemicznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka umożliwiającego zmniejszenie pracochłonności procesu prania chemicznego odzieży i tkanin.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do mleka wapiennego dozuje się kwas dodecylobenzeno-sulfonowy z taką prędkością, aby temperatura reakcji nie przekroczyła 60°C następnie wprowadza się alkohol butylowy, po czym do mieszaniny wprowadza się drugą porcję kwasu dodecylobenzenosulfonowego w takiej ilości by pH 1 g mieszaniny rozprowadzonej w 20 cm³ wody destylowanej wynosiło 7,5—8,5, dodając następnie drugą porcję alkoholu butylowego i ogrzewa całość do wrzenia utrzymując w tej temperaturze przez 1,5—2 godzin, po czym chłodzi mieszaninę i oddziela powstały osad, a z roztworu butanolowo-wodnego odpedza częściowo wodę i butanol do uzyskania SO₃ organicznie związanego w granicach 15,5—16,5% wagowych, a do schłodzonego produktu wprowadza Czwartorzędowy związek amoniowy, związek fosforoorganiczny, i produkt przyłączenia 8—12 moli tlenu etylenu do 1 mola nonylofenolu. (1 zastrzeżenie)

C13D P. 234914 01.02.1982

Pierwszeństwo: 14.01.1981 - Szwecja (nr 8100186-9)

Aktieselskabet De Danske Sukkerfabrikker, København, Dania (Rud F. Madsen, Werner K. Nielsen, Steen Kristensen).

Sposób oczyszczania soku **cukrowego otrzymanego** przez ekstrakcję **buraka cukrowego**

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie ekonomicznie zadowalającego sposobu oczyszczania soku cukrowego otrzymanego przez ekstrakcję buraka cukrowego.

Sposób według wynalazku polega na tym, że PO mechanicznym oddzieleniu składników nie rozpuszczonych sok poddaje się obróbce chemicznej, przeprowadzając niecukry o małych cząsteczkach w związki o cząsteczkach większych, po czym otrzymany sok poddaje się ultrafiltracji i ewentualnie traktuje wapniem, w celu wytracenia pozostałości kwasowych. Sok oczyszczony zgodnie z wynalazkiem przerabia się dalej znanymi metodami na krystaliczny cukier. (10 zastrzeżeń)

C14C

P. 233725

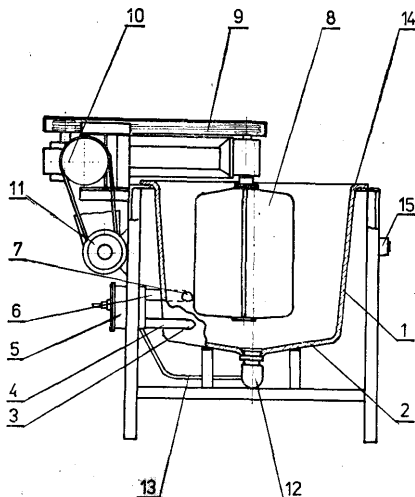
05.11.1981

Krakowskie Zakłady Futrzarskie, Kraków, Polska
(Ryszard Kmiecik, Wiesław Tabak).

Aparat do kąpielowej obróbki szczególnie skór

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania aparatu umożliwiającego skrócenie procesu obróbki skór nie powodując ich uszkodzenia.

Aparat do kąpielowej obróbki szczególnie skór składający się ze stożkowej kadzi (1) zamkniętej stożkowym dnem (2) zaopatrzonej w spustowy zawór (12), przy czym kadź (1) ma wylewowy otwór (3) i wylewowy otwór (7) łączące się ze sobą poprzez przewód (4), podgrzewacz (5) i przewód (6), a podgrzewacz (5) jest połączony dodatkowo przewodem (13) z zaworem (12), zaś wewnątrz kadzi (1) jest zawieszono mimosłownie mieszadło (8). (1 zastrzeżenie)

C21B
F27B

P. 233022

14.09.1981

Pierwszeństwo: 15.09.1980 - St. Zjedn. Am.
(nr 187024)

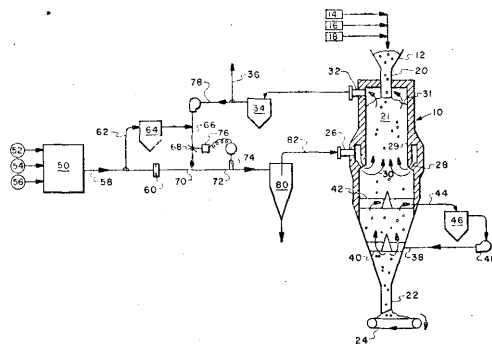
Midrex Corporation, Charlotte, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób i urządzenie do bezpośredniej redukcji tlenku żelaza

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest ekonomiczne zużycie węgla jako źródła gazowego czynnika redukującego do bezpośredniej redukcji żelaza.

Sposób bezpośredniej redukcji tlenku żelaza do żelaza metalicznego prowadzi się w piecu szybowym z zastosowaniem gazu ze zgazowywania stałego paliwa kopalnego, takiego jak węgiel, w których paliwo gazowe jest odsiarczane i wzbogacane w składniki redukujące w piecu szybowym, w którym również prowadzona jest redukcja tlenku żelaza. Łącznie z bezpośrednio zredukowanym żelazem może być wytwarzane odprowadzane na zewnątrz, czyste paliwo gazowe.

Urządzenie do bezpośredniej redukcji tlenku żelaza i wytwarzania gazowego paliwa obejmuje zgazowacz (50) stałego paliwa do wytwarzania gorącego gazu, urządzenie oziębiające (64) dla oziębiania części gorącego gazu ze zgazowacza (50) i odpuszczania gazu, cyklon (80) gorącego gazu do usuwania cząstkowego materiału z odpuszczonego gazu, piec szybowy (10) z ciągłym przepływem grawitacyjnym z wsadem (21) zawierającym tlenek żelaza, stałe paliwo i kamień wapienny z urządzeniem (12) do wprowadzania wsadu i urządzeniem do odprowadzania produktu oraz urządzeniami do pośredniego wprowadzania odpuszczonego gazu i usuwania zużytego gazu, płuczkę schładzającą (34) dla wytwarzania czystego zimnego paliwa gazowego. (8 zastrzeżeń)

C22C

P. 229758

19.02.1981

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Jan Weyher, Tomasz Dymkowski, Stefan Wojciechowski, Stefan Golba, Leonard Kołodziej).

Sposób wytwarzania stopów magnetycznie trwałych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania stopów magnetycznie trwałych, zwłaszcza typu Alnico o podwyższonej energii magnetycznej i dużej sile koercji, zawierających 0,5 do 10% Ti oraz strukturze równoosiowej.

Sposób według wynalazku polega na tym, że kąpiel stopową odtlenia się dodając składnik Si w ilości 0,07% wagowych w postaci stopu żelaza z krzemem, przy czym ilość składnika Fe jest częścią wagową części składnika Fe w stopie magnetycznym, a następnie kąpiel odtlenia się przez zanurzenie pręta grafitowego, który utrzymuje się przez okres 15 do 20 sekund, po czym dodaje się składnik C w ilości 0,07% wagowych w postaci stopu żelaza, przy czym ilość składnika Fe w stopie żelaza jest częścią wagową części składnika Fe w stopie magnetycznym i utrzymuje się w temperaturze co najmniej 1650°C przez okres 2 minut, następnie dodaje się składnik Al w ilości 7,1% wagowych, po czym dodaje się składnik Ti w ilości 8% wagowych i ustala się temperaturę kąpieli na 1700°C oraz dodaje się składnik S w ilości 0,9% wagowych w postaci siarczku żelaza, przy czym ilość składnika Fe jest częścią wagową części składnika Fe w stopie magnetycznym i utrzymuje się kąpiel w czasie 8 do 10 minut, a następnie ustala się temperaturę kąpieli na 1750°C i wlewa się do zimnych form. (1 zastrzeżenie)

C22C

P. 229796

19.02.1981

Akademia Medyczna, Lublin, Polska (Tadeusz Wolski).

Sposób odzysku miedzi z roztworów potrawiennych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania technologii odzysku miedzi w postaci chlorku miedziowego o wysokiej czystości przy jednoczesnym unieszkodliwieniu wytworzonych ścieków.

Sposób odzysku miedzi z roztworów potrawiennych, powstających w przemyśle radiotelekomunikacyjnym w trakcie wytwarzania obwodów drukowanych polega na dodaniu do roztworu potrawiennego rozpuszczalnej w kwasie solnym soli miedzi do uzyskania pH 1-6 po czym z uzyskanego roztworu po zateżeniu krystalizuje chlorek miedziowy, który odziedzi się i suszy w temperaturze 30-40°C, a ługi pokrystaliczne zawraca się do ponownego procesu krystalizacji. (1 zastrzeżenie)

C22C
B22D

P. 231042

08.05.1981

Pierwszeństwo 17.02.1981 - St. Zjedn. Am. (nr 235064)

Allegheny Ludlum Steel Corporation, Pittsburgh, Stany Zjednoczone Ameryki (Stuart Leslie Ames, Vilakkudi G opals wany Vecrareghavan, Stepken David Washko).

Taśma o strukturze eutektycznej i sposób jej wytwarzania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania składu stopowego w przeważającej mierze amorficznego materiału stopowego wykazującego doskonale własności magnetyczne, zwłaszcza obniżoną wartość strat rdzeniowych oraz zdolność do szybkiego przechodzenia i Krzepnięcia ze stanu ciekłego w kształt cienkiej taśmy z zachowaniem wysokiej lejułości ciekłego stopu.

Taśma o strukturze eutektycznej z amorficznego stopu metalowego, mająca szerokość większą od około 25 mm i grubość mniejszą od około 0,075 mm, charakteryzuje się tym, że stop składa się w 77 do 80 procent atomowych żelaza, 12 do 16% atomowych boru i 5 do 10% atomowych krzemu przy niewielkich tylko ilościach zanieczyszczeń. Taśma ma przy częstotliwości 60 herców straty rdzeniowe mniejsze od około 0,220 wat na kg przy indukcji 12,6 kilogausów ($12,6 \cdot 10^{-4} T$) indukcję nasycenia co najmniej 15 kilogausów ($15 \cdot 10^{-4} T$) i natężenie powściągające mniejsze od około 0,04 ersteda ($0,04 \cdot 0,795775 \cdot 10^2 A/m$) i wykazuje co najmniej jednokrotną plastyczność.

Sposób wytwarzania taśmy według wynalazku polega na tym, że upłynnia się stop zawierający 77 do 80% atomowych żelaza, 12–16% atomowych boru i 5–10% atomowych krzemu przy ciągłym utrzymywaniu stopu w stanie ciekłym nieprzerwanie podaje się strumień ciekłego stopu przez szczelinę gardzieli mającą wzdłuż całej długości szerokość co najmniej 0,25 mm, na powierzchnię odlewania umieszczoną w odległości 0,50 mm od gardzieli, przemieszcza się stale powierzchnię odlewania przed gardzielią z prędkością 60 do 3000 metrów na minutę, doprowadza się do co najmniej częściowego skrzepnięcia taśmy na powierzchni odlewania, oraz oddziela się co najmniej częściowo zestaloną taśmę od powierzchni odlewania.

(21 zastrzeżeń)

C23C

P. 229841

23.02.1981

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Witold Dorda, Jan Szafranski).

Dyfuzyjny sposób chromoberylowania stali

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia równoczesnego nasycania powierzchni stali chromem i berylem.

Sposób według wynalazku polega na tym, że stal wygrzewa się w próżni rzędu 0,13 Pa i w temperaturze 1100–1350 K przez około 3 - 8 godzin, w sprózkowanym ośrodku dyfuzyjnym, zawierającym 2–4% wagowych chloru amonu i 46–48% wagowych tlenku glinu oraz jako wypełniacz do 100% wagowych mieszaniny ferrochromu i berylu. (1 zastrzeżenie)

C23C

P. 229893

25.02.1981

Dolnośląskie Zakłady Wytwórcze Maszyn Elektrycznych „Dolmel”, Wrocław, Polska (Janusz Durmaj).

Sposób zabezpieczania bocznych powierzchni chorażewek działek komutatorowych przed pobiciem ich cyną

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie procesu technologicznego zabezpieczającego boczne powierzchnie działek komutatorów przed zbędną przyczepnością powłoki cynowej.

Sposób według wynalazku polega na tym, że przed procesem frezowania wyjęć i ich pocynowaniu boczne powierzchnie działek komutatorowych utlenia się w temperaturze od 150 do 170°C w czasie powyżej 8 godzin, następnie frezuje się wyjęcia, przemywa się działki zanurzając je w naczyniu z denaturatem w celu usunięcia wosku po frezowaniu oraz cynuje się znany sposóbem.

(1 zastrzeżenie)

C25C

P. 229899

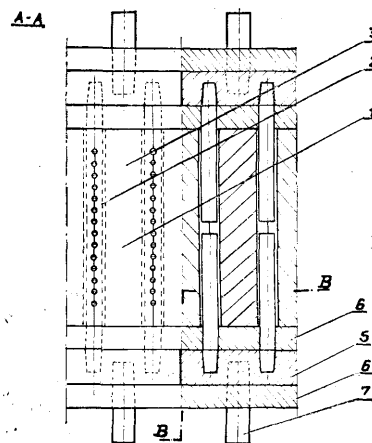
25.02.1981

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Aleksander Długosz, Marian Golec, Zygmunt Kolenda, Zofia Orman).

Sekcja katodowa elektrolizera, zwłaszcza do produkcji aluminium

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest przedłużenie okresu eksploatacji elektrolizera. Sekcja katodowa elektrolizera, zwłaszcza do produkcji aluminium zawiera węglowe bloki (1) stanowiące dno otworu.

W każdym podłużnym otworze utworzonym z dwu podłużnych półotworów (2) sąsiednich boków (1) jest umieszczony pręt grafitowy, którego końce znajdują się w bocznych blokach grafitowych (5), ułożonych w osłonach izolacyjnych (6). Bloki węglowe (1) mają półotwory poprzeczne (3) łączące ich górną płaszczyznę z półotworem podłużnym (2). (3 zastrzeżenia)

C25D

P. 229820

23.02.1981

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Tadeusz Żak, Edward Budny, Jerzy Weber).

Nietoksyczna kąpiel do elektrolitycznego cynkowania z polyskiem

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie nietoksycznej kąpeli do elektrolitycznego cynkowania z polyskiem opartej na chloru cynkowym i pozbawionej związków cyjankowych z amonowych oraz związków chelatujących.

Nietoksyczna kąpiel do elektrolitycznego cynkowania z polyskiem stanowi wodny roztwór chloru cynkowego i chloru potasowego i/lub chloru sodowego o wartości pH 4,5 do 5,5 i zawiera ponadto 0,5 do 20 g/l soli słabego kwasu organicznego, takiego jak benzoesowy, bursztynowy, salicylowy, pirogronowy lub ftalowy, 0,2 do 15 g/l halogenku czterohydroksyalkiloamoniowego o ogólnym wzorze $(HO-R)_4 N^+ X^-$, w którym R jest rodnikiem alkilenowym o liczbie atomów węgla od 2 do 5, a X^- jest jonem halogenkowym, 1 do 15 g/l produktu kondensacji alkilofenoli z tlenkiem etylenu i tlenkiem propylenu o ogólnym wzorze $R-C_6H_4-O-(CH_2-CH_2-O)_n (CH_2-CH_2-CH_2-O)_m \cdot CH_2CH_2OH$, w którym R jest rodnikiem alkilowym o liczbie atomów węgla od 1 do 20, n wynosi 4 do 15, a m wynosi 2 do 10, 2,1 do 30 g/l kopolimeru tlenku etylenu z tlenkiem propylenu oraz 0,01 do 15 g/l substancji blaskotwórczej w postaci pochodnej eteru alkilowoarylowego o ogólnym wzorze $R-O-Ar-R_1$, gdzie R jest rodnikiem alkilowym o liczbie atomów węgla od 1 do 4, Ar jest rodnikiem fenylenowym lub naftylenowym, a R_1 jest wodorem lub rodnikiem alkilowym o liczbie atomów węgla od 1 do 4 albo rodnikiem acetylowym CH_3COCH_2- .

(3 zastrzeżenia)

Dział D WŁÓKIENICTWO I PAPIERNICTWO

D01G   **P. 229887**   25.02.1981

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Włókienniczych „Polmatex-Cenaro”, Łódź, Polska (Stanisław Pietras, Bohdan Stasz, Zdzisław Kot).

Urządzenie do rozwłókniania odpadowych taśm przędzalniczych

Celem wynalazku jest opracowanie urządzenia, które eliminowałoby ręczne rozrywanie taśm.

Urządzenie ma trzy wały rozrywające, z których sąsiednie współpracują przez zazębienie, a skrajne mają przeciwny kierunek obrotu. Wały współpracują przez zazębienie z wałkami strącającymi. Wał rozrywający stanowią uzębione tarcze (4) i pierścienie (5) osadzone na wałku (6) na przemian względem siebie i zaciśnięte między pierścieniami (7) osadczymi.

(2 zastrzeżenia)

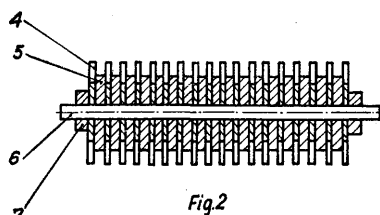

Fig. 2

D02G   **P. 229847**   23.02.1981

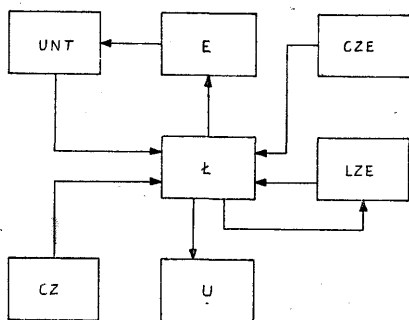
Łódzka Fabryka Maszyn Jedwabniczych, Łódź, Polska (Zbigniew Kossowski, Jerzy Sokołowski, Marek Maculewicz, Zygmunt Miller).

Układ do kontroli ciągłości procesu teksturowania nitki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia i zsynchronizowania działania urządzeń służących do kontroli procesu teksturowania nitki.

Układ wyposażony jest w jeden łącznik (Ł) zasilany z centralnego źródła energii (CZE) przeznaczonego dla całej maszyny oraz z lokalnego źródła energii (LZE) dla pojedynczego punktu teksturującego maszyny, przy czym, w łączniku tym jego wyjście połączone jest z wejściem ucinacza nitki (U) i wejściem elektromagnesu (E) włączającego urządzenie napędowo-teksturujące (UNT) pojedynczego punktu teksturującego maszyny oraz wejściem lokalnego źródła energii (LZE), a wejście tego łącznika połączone jest z czujnikiem nitki (CZ).

(2 zastrzeżenia)

D21F   **P. 229706**   16.02.1981

Beloit Corporation, Stany Zjednoczone Ameryki (Dennis C. Cronin).

Zespół odciskający ciecz z poruszającej się taśmy włóknistej

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest skonstruowanie zespołu do usuwania i kontroli oleju smarującego, umożliwiającego pracę pras z dużą szybkością i zapobiegającego migracji oleju smarującego.

Zespół odciskający ciecz z poruszającej się taśmy włóknistej zawiera zacisk prasujący (P_1 , P_2) utworzony pomiędzy pierwszą i drugą częścią, z których jedna jest poruszającym się giętym, nieprzepuszczalnym pasem (10), środki przenoszące nacisk, sprzęgające się z wewnętrzną powierzchnią pasa (10), zawierające ślizg (15, 16) ustawiony naprzeciwko pasa (10), rozciągający się w poprzek pasa (10) zwykle na szerokość mniejszą od szerokości pasa (10) oraz w kierunku ruchu pasa (10) dla utworzenia wydłużonego zacisku (P_1 , P_2), środki dociskające zadaną siłą ślizg (15, 16) do pasa (10), środki (20, 21) tworzące warstwę cieczy smarującej pomiędzy ślizgiem (15, 16) a pasem (10), środki (22, 23) do usuwania poniżej ślizgu (15, 16) nadmiaru cieczy smarującej, zawierające pióro wycierające skierowane w stronę pasa (10) i sprężyste do pasa (10) dociskane dla ścierania smaru, środki do usuwania smaru startego z powierzchni pasa (10), środki umieszczone z boków ślizgu dla ścierania smaru z nieściśniętych części pasa (10) oraz środki takie jak rowki i żebra przy krawędzi pasa (10), które zapobiegają migracji smaru wokół krawędzi na skierowaną w stronę taśmy (W) stronę pasa (10).

(15 zastrzeżeń)

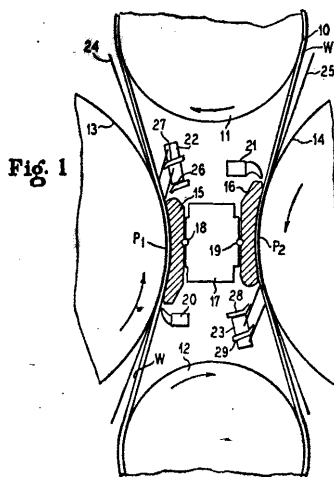

Fig. 1

D21F   **P. 233572 T**   23.10.1981

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Wiktorian Z. Tarnowski, Paweł Czajka).

Sposób i agregat do jednostronnego gładzenia kartonu i papieru

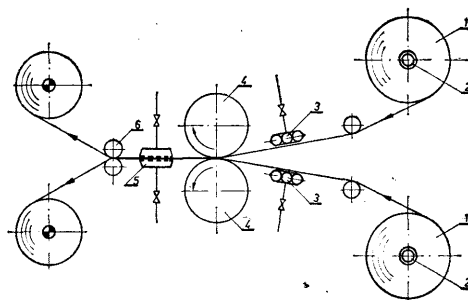
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia równoczesnego gładzenia dwóch wstęg kartonu lub papieru, co zapewnia uzyskanie dwukrotnie zwiększonej wydajności.

Sposób jednostronnego gładzenia kartonu i papieru na cylindrze gładzącym o temperaturze 120–150°C przy ciśnieniu liniowym 40–70 kN/m, uprzednio wysuszonego w maszynie papierniczej do suchości 95%, ochłodzonego do temperatury 30–40°C oraz powierzchniowo nawilżonego i nagrzanego od strony gładzonej za pomocą pary wodnej w ciągu co najwyżej 1 s polega na tym, że wstęga kartonu lub papieru jest w czasie procesu gładzenia, dociskana do cylindra gładzącego (4), przez drugi cylinder gładzący (4) nagrany także do temperatury 120–150°C za pośrednictwem drugiej części kartonu lub papieru także

uprzednio wysuszonej do suchości 95%, ochłodzonej do temperatury 30—40°C oraz powierzchniowo nawilżonej i nagrzanej za pomocą pary wodnej w ciągu co najwyżej 1 s, a wstęgi kartonu lub papieru po zejściu z cylindrów gładzących (4) i ochłodzeniu poddaje się rozdzielaniu.

Agregat do jednostronnego gładzenia kartonu i papieru stanowią dwa układy do jednostronnego gładzenia kartonu i papieru, z których każdy jest wyposażony w komorę parową (3), cylinder gładzący (4) oraz komorę powietrzną (5), przy czym układy te zestawione są tak, iż cylinder gładzący (4) jednego układu stanowi wałek dociskowy drugiego układu, nadto agregat jest wyposażony w urządzenie (6) do rozdzielania gładzonych wstęg kartonu lub papieru.

(2 zastrzeżenia)

Dział E
BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E01B P. 229771 18.02.1981

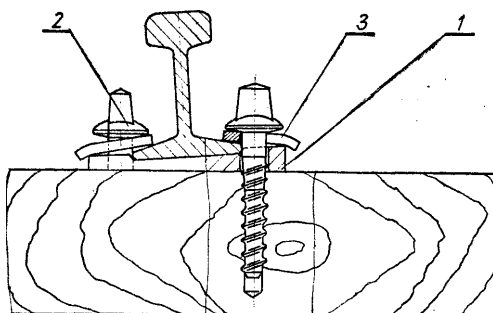
Przedsiębiorstwo Robót Górniczych, Sosnowiec, Polska (Edward Grodowski, Henryk Blitek, Ignacy Hardzina, Leonard Piechel, Stanisław Marcinek, Ryszard Majewski).

Podkład kolejowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego podkładu, który po uprzednim przygotowaniu usprawniłby mocowanie szyn na miejscu układki toru.

Podkład kolejowy składający się z belki drewnianej, podkładki szynowej, wkrętów mocujących oraz podkładek wkrętowych, charakteryzuje się tym, że podkładki wkrętowe (3) z jednego boku mają przelotowe wycięcia do otworu dla trzpienia wkręta.

Natomiast lby wkrętów mocujących (2) mają z jednej strony proste ścięcia kulistej części wzdłuż jednej z dłuższych boków prostokątnej części lba wkręta. (1 zastrzeżenie)

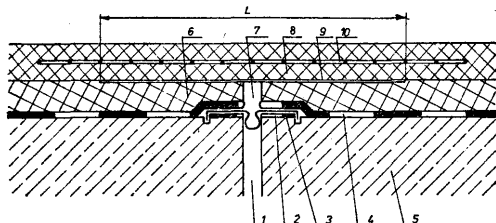

E01C E01D P. 229936 28.02.1981

Instytut Badawczy Dróg i Mostów, Warszawa, Polska (Mieczysław Rybak, Krzysztof Germaniuk).

Konstrukcja nawierzchni bitumicznej w strefie przerwy dylatacyjnej mostu, estakady lub wiaduktu drogowego

Konstrukcja nawierzchni bitumicznej w strefie przerwy dylatacyjnej mostu, estakady lub wiaduktu

drogowego o małej rozpiętości przeseł, stanowiąca ułożoną nad przerwą dylatacyjną obiektu ciągłą nawierzchnię z izolacją, charakteryzuje się tym, że zbrojona wielokarbową siatką (10) nawierzchnia (8) oddzielona jest od ochronnej warstwy (6) izolacji (4) dodatkową warstwą (9) oddzielającą, składającą się z co najmniej dwóch arkuszy folii z tworzyw sztucznych lub z aluminium, nie sklejanych ze sobą.

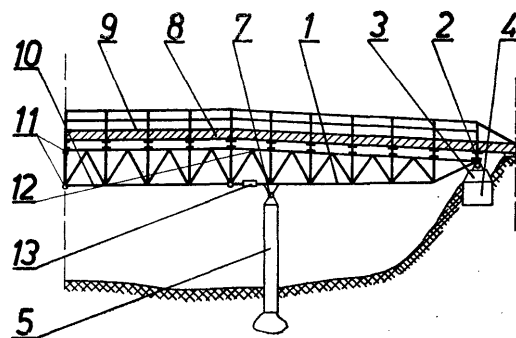
(1 zastrzeżenie)

E01D P. 229802 19.02.1981

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Górnictwa Odkrywkowego „Poltegor”, Wrocław, Polska (Kazimierz Ukleja).

Most drogowy o konstrukcji metalowej

Most drogowy o konstrukcji metalowej, wieloprześłowej, korzystnie statycznie wyznaczalnej, wyposażony w żelbetowy pomost prefabrykowany lub monolityczny, dwa przęsła wjazdowe oraz zawieszony na nich co najmniej jedno przęsło podwieszone, charakteryzuje się tym, że ma przeguby wieszakowe (12) łączące przęsło podwieszone (10) z przęsłami wjazdowymi (1), które na jednym końcu mają przeguby wahadłowe (7), za pośrednictwem których przęsła wjazdowe (1) opierają się na podporach i pośrednich (5), natomiast na drugim końcu mają łożyska stałe (2) wykonane w znany sposób, służące do oparcia przęsła wjazdowego (1) oraz umocowania poziomego mostu na podporach skrajnych (3). (4 zastrzeżenia)

E01H P. 235782 02.04.1982

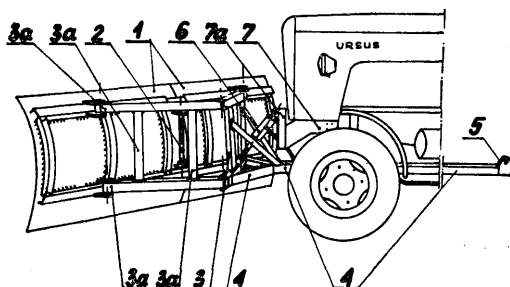
Okręgowy Zakład Transportu i Maszyn Drogowych, Jasło, Polska (Jan Lew, Ryszard Gućwa, Ryszard Pořeba).

Plug odśnieżny, przystosowany do połączenia na czole pojazdu mechanicznego

Celem wynalazku jest opracowanie konstrukcji pluga, który może być użytkowany jako jednostronny,

lub dwustronny przystosowany do współpracy z szeroko stosowanym ciągnikiem rolniczym.

Plug ma dwie odkładnice (1) spięte zawiasowo, krótszymi krawędziami za pomocą pionowego sworznia (2) i umocowane przegubowo na końcach ramion ciągną (3) rozporowego, które ma dodatkowe wymienne przedłużenie (3a). Środkowa część ciągną (3) połączona jest przegubowo z ciągnikiem rolniczym poprzez siłownik (6) do płyty (7a) mocującej na czole ciągnika i poprzez ciągną (4) główne za pomocą poziomego sworznia z tylną częścią podwozia ciągnika. (2 zastrzeżenia)

E02D

P. 233446 T

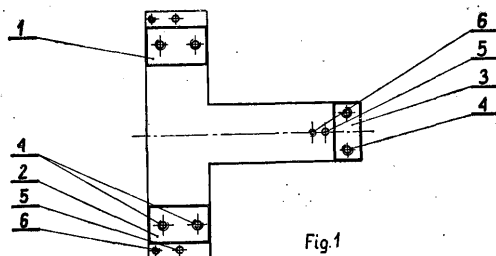
15.10.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomp Przemysłowych, Warszawa, Polska, (Andrzej Janson, Aleksander Segall, Mieczysław Mróz, Ryszard Grabowiec).

Płyta fundamentowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji płyty fundamentowej, która mogłaby być wytwarzana przez odlewanie, spawanie i tłoczenie wyoblane.

Płyta fundamentowa, zwłaszcza do mocowania pomp jednostopniowych poziomych ma trzy powierzchnie (1, 2, 3) do mocowania pompy, leżące korzystnie w jednej płaszczyźnie, przez połączenie których otrzymujemy płytę fundamentową zbliżoną kształtem do litery „T”, „V” lub trójkąta, przy czym powierzchnie (1, 2, 3) do mocowania pompy mają co najmniej po jednym otworze (4) do mocowania podpór pompy. Każda z płyt fundamentowych ma otwory (5) do mocowania jej z podłożem i ewentualnie otwory (6) do jej ustawiania-poziomowania. (6 zastrzeżeń)

E04G
E02D

P. 229944

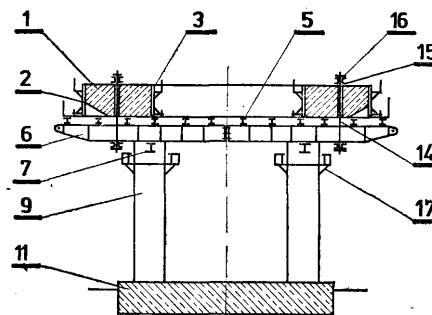
27.02.1981

Biuro Projektowo-Konstrukcyjne Przemysłu Materiałów Budowlanych „ZREMB”, Wrocław, Polska (Kazimierz Abramowicz, Kazimierz Grabowski, Bronisław Ciechanowski, Jan Sokowicz, Zbigniew Rudowski, Zbigniew Zyromski).

Konstrukcja wsporcza deskowania płyty górnej fundamentu ramowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji wsporczej deskowania, w której funkcję pionowych elementów podporowych spełniają słupy wznieszonego fundamentu.

Konstrukcję wsporczą deskowania stanowią usytuowane w słupach (9) fundamentu wsporniki (7) dźwigarów (6) oraz odciążające te wsporniki ściagi (14) zaopatrzone w oporowe elementy (15) i nakrętki (16) łączące górną płytę (1) fundamentu z dźwigarami (6). Podczas opuszczania konstrukcji wsporczej deskowania, samoczynne odspojenie segmentów płyty poszyciowej zapewniają zaczepy, obejmujące półki podłużnych belek (5). (1 zastrzeżenie)

E04H

P. 233609 T

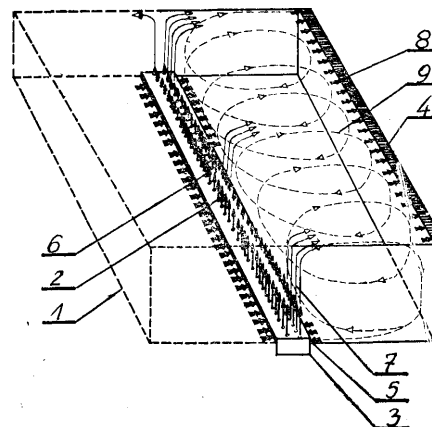
27.10.1981

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Eugeniusz Rydzik).

Sposób wymiany wody w basenach kąpielowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wymiany całej masy wody w niecce basenowej, przy zwiększonej intensywności wymiany warstw przypowierzchniowych i przydennych.

Sposób polega na tym, że wodę doprowadza się do niecki basenowej (1) wlotami punktowymi (2) usytuowanymi w dnie basenu (1) w dwóch równoległych i sąsiadujących ze sobą rzędach, wzdłuż całej długości niecki, a odprowadza się ją przez wyloty szczelinowe (5) poziome usytuowane na poziomie dna basenu (1) w sąsiedztwie wlotów punktowych (2) oraz przez rynny przelewowe (4) umieszczone na dwóch bocznych ścianach basenu. (1 zastrzeżenie)

E05B

P. 229851

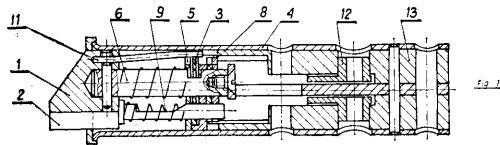
23.02.1981

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Elementów Wyposażenia Budownictwa „Metalplast”, Poznań, Polska (Bogumił Kucharczak, Kazimierz Piśkorek).

Mechanizm blokujący zapadkę zamka drzwiowego z galkami

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji mechanizmu blokującego zamka drzwiowego z galkami.

Według wynalazku zapadka (1) z trzpieniem (6) i trzpień blokujący (2) są połączone z płytą blokującą (3), współpracującą z trzpieniami ciągną i osadzona w przewodniku (5) poprzecznie do obudowy (4). (3 zastrzeżenia)

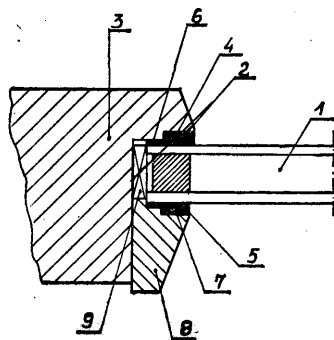

E06B P. 229864 25.02.1981

Zakłady Stolarki Budowlanej, „Stolbud”, Gorzów Wlkp., Polska (Henryk Wiczorek, Zbigniew Szymanowicz).

Sposób osadzania szyb, zwłaszcza w skrzydle okiennym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie równomiernego rozmieszczenia masy plastycznej i wyeliminowania jej wyciekania w procesie montażu szyby z ramą okienną. Sposób polega na tym, że wkład szybowy umieszcza się we wrębie dwustopniowym (2) ramy okiennej (3) i opasuje się jego zewnętrzne powierzchnie masą plastyczną (4 i 5) uformowaną przez wrąb górny (6) ramy okiennej (3) i leżący naprzeciwko zrab (7) listwy przyszybowej (8), przy czym masa plastyczna dochodzi do wkładki podporowej (9). (1 zastrzeżenie)

E21B P. 227396 18.10.1980

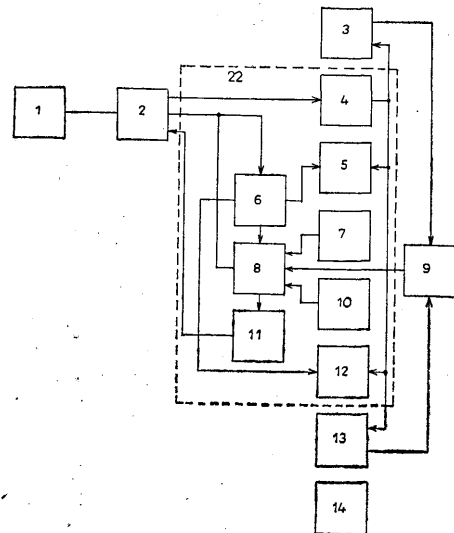
Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Polska (Stanisław Marek).

Sonda do profilowania otworów wiertniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji umożliwiającej prowadzenie pomiarów akustycznych i radiometrycznych w tych samych warunkach otworowych.

Sonda do profilowania otworów wiertniczych, składająca się z części akustycznej i części radiometrycznej, według wynalazku charakteryzuje się tym, że na obu końcach części akustycznej (22) umieszczone są detektory promieniowania (3), (13), przy czym poniżej detektora promieniowania radioaktywnego (13) znajduje się źródło promieniowania radioaktywnego (14).

Powyższe rozwiązanie znajduje zastosowanie w geofizyce wiertniczej. (1 zastrzeżenie)

E21B P. 228941 31.12.1980

Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica, Kraków, Polska (Stanisław Karlic, Stanisław Bednarz, Andrzej Sołtysik, Andrzej Löwenhoff, Jan Artymiuk, Adam Kessler, Jerzy Modelski, Albin Wojnar, Wacława Cwik).

Sposób zamknięcia niekontrolowanego wypływu płynu złożowego i zgaszenie pożaru na otworze wiertniczym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania bezpiecznego dla obsługi sposobu zamykania i gaszenia niekontrolowanego wypływu płynu.

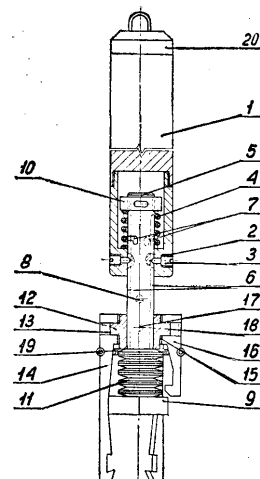
Sposób polega na wykonaniu pionowego otworu o dużej średnicy i głębokości większej od długości kolumny przewodnikowej rur okładzinowych, następnie połączeniu tego otworu chodnikiem z otworem objętym awarią i zaciśnięciu kolumny rur okładzinowych i ewentualnie płuczkowych przez szczękowe urządzenie hydrauliczne. (4 zastrzeżenia)

E21B P. 229833 24.02.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Geologicznej Centralnego Urzędu Geologii, Warszawa, Polska, (Jerzy Drożdż).

Chwytnik rdzeniówki wrzutowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji chwytnika, która umożliwia pewne jego połączenie z rurą rdzeniową, a odpięcie chwyta-

ka może nastąpić tylko w przypadku właściwego połączenia się z nim zespołu rury rdzeniowej.

Chwytnak rdzeniówki wrzutowej stosowanej w wierzeniach geologicznych z wyciąganiem rdzenia przez przewód wiertniczy składa się z obciążnika (1) zaopatrzonego w gniazda (2) z bolcami (3) oraz osadzonego wewnątrz w sprężynie (4) popychacza (5). Na popychaczu tym osadzony jest na sprężynie (11) pierścień (12) z wyprofilowanymi łapkami (14, 16). Łapki te są spięte obwodowo sprężyną (19). (1 zastrzeżenie)

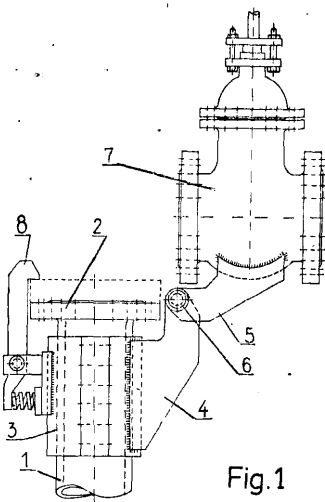
E21B P. 233734 T 06.11.1981

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Mieczysław Majewski).

Urządzenie do opanowania erupcji cieczy i/lub gazu z odwiertu, zwłaszcza w warunkach awarii rury okładzinowej bądź jej armatury

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia montażu zaworu awaryjnego lub roboczego na rurze okładzinowej otworu wiertniczego, w warunkach erupcji cieczy i/lub gazu przy dużym ciśnieniu hydrostatycznym.

Urządzenie według wynalazku ma dwudzielne złącze tulejowe kołnierzowe (3) o średnicy wewnętrznej odpowiadającej średnicy zewnętrznej rury okładzinowej (1), osadzone pod jej złączeniem kołnierzowym (2). Jedna część dwudzielnego złącza tulejowego (3), wyposażona jest w przegub (6) na wspornikach (4), połączony poprzez uchwyty (5) ze znanym zaworem (7), korzystnie w postaci zasuwki, która dzięki przegubowemu połączeniu (6) z dwudzielnym złączem tulejowym (3), jest naprowadzana ruchem obrotowym na kołnierz (2) rury okładzinowej (1). Druga część dwudzielnego złącza tulejowego (3) ma sprężynowy zaczep dźwigniowy (8), służący do utrzymywania zaworu (7) we właściwym położeniu na czas montażu złącza kołnierzowego (2). (2 zastrzeżenia)

E21D F42D P. 229348 21.01.1981

Politechnika Śląska im. W. Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Zenon Szczepaniak, Piotr Głuch, Tadeusz Pyrczek, Jan Urbańczyk).

Sposób wykonania zbiorników wyrównawczych i wyrobisk przy stosowaniu tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wykonania zbiorników wyrównawczych oraz wyrobisko.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania dużej wydajności urobku.

Sposób polega na urobieniu części cylindrycznej zbiornika na całej jego długości z opuszczaniem urobku pełnym przekrojem.

Wyrobisko ma komorę wyładowczą pod zbiornikiem, wykonaną na całej jej szerokości w obudowie tymczasowej, oraz ostateczną komorę wyładowczą (8), przy czym lej wysypowy (9) oparty jest na pozostawionym pod nim urobku (12). (2 zastrzeżenia)

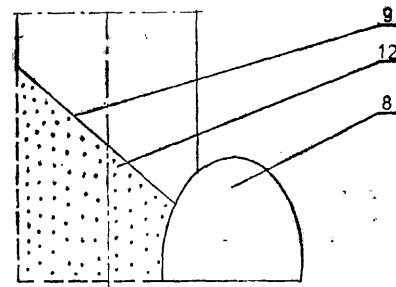

fig.2.

E21D P. 229772 18.02.1981

Przedsiębiorstwo Robót Górniczych, Sosnowiec, Polska (Dariusz Cacak, Mirosław Kępa, Ryszard Majewski, Władysław Bargiel, Zbigniew Stojcki).

Obudowa górniczych wyrobisk korytarzowych dla podwieszania ciągów szynowych kolejek transportowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ulepszenia konstrukcji i zwiększenia bezpieczeństwa pracy.

Obudowa według wynalazku charakteryzuje się tym, że ciągi szynowe (4) kolejek transportowych tworzą z łukami stropnicowymi (2) połączenie za pomocą cięgna giętkkiego (6) stabilizującego tor jezdny (4) na określonej wysokości w stosunku do spągu wyrobiska. Cięgna giętkkie (6) są zabezpieczone przed przesunięciem na łukach stropnicowych śrubami fąjkowymi z łubkami tworzącymi zamki śrubowe półotwarte. Zawiesie toru jezdny (4) stanowi wyprofilowany od-

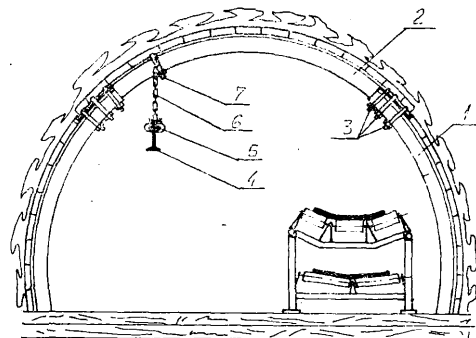

Fig. 1

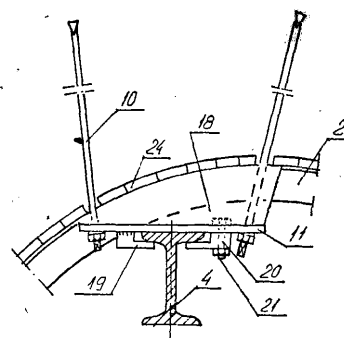

Fig. 6

ciniek (21) łuków obudowy do mocowania ciągów kolejek (4) bezpośrednio do odrzwi obudowy łukowej, której luki stropnicowe (2) z łukami ociosowymi (1) są połączone za pomocą trzech śrub kabłąkowych (3). Wyprofilowane odcinki (21) są połączone z łukami stropnicowymi (2) śrubami kabłąkowymi (2C) z wkładkami dystansowymi, zapewniającymi pracę śrub w ustalonej odległości względem siebie.

Obudowę dla ciągów (4) kolejek transportowych, niezależną od obudowy łukowej wyrobiska, stanowi obudowa kotwiova (10) wraz z płytami nośnymi (11) tworząca monolityczne połączenie z górotworem. Ciągi szynowe (4) są amortyzowane w stosunku do płyty (11) poprzez sprężyny zakładane na śruby, pomiędzy podkładki skośne i nakrętki. Natomiast przestrzeń pomiędzy płytą (11), a wykładką (24) obudowy wyrobiska jest wypełniona wypełniaczem drewnianym lub stalowym (18). (5 zastrzeżeń)

E21D P. 233791 T 05.11.1981

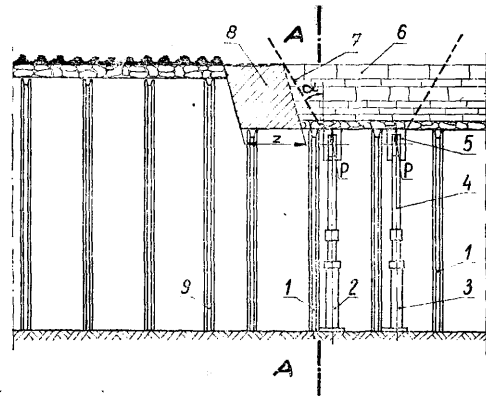
Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Józef Kowal, Helmut Kasza, Zenon Mrowiec, Jan Perek, Andrzej Raczyński).

Sposób prowadzenia przebudowy zaciśniętych, górniczych wyrobisk korytarzowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia czasowego skonsolidowania skruszonych mas skalnych

w pobliżu warstwy wybieranej, uniemożliwiając ich opadanie w czasie prowadzenia przebudowy.

Sposób polega na wywarceniu hydraulicznymi stojakami (2, 3) nacisku na strap (6) siłą (P) tak, aby nastąpiło ściśnięcie rumowiska skalnego i jego czasowa konsolidacja w obszarze górotworu. W przekroju rumowisko ma w przybliżeniu kształt odwróconego trapezu, a jedna jego ściana (7) nachylona pod kątem (α) stanowi naturalną osłonę dla bezpiecznego wybrania kolejnego zabioru przybierki. (1 zastrzeżenie)

Dział F

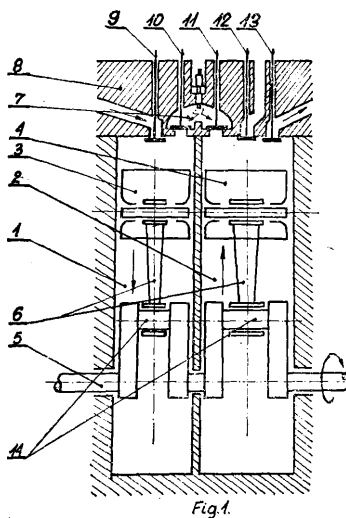
MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F02B P. 233625 T 28.10.1981

Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Zenon Opiekun, Zbigniew Mazurek).

Tłokowy silnik spalinowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie spalania się mieszanki paliwowej przy stałej objętości, w czasie zależnym od kąta wyprzedzenia tłoka pierwszego cylindra względem tłoka drugiego cylindra oraz przy prędkości obrotowej silnika występującej w danej chwili, a tym samym zmniejszenie zużycia paliwa oraz mniejsze zanieczyszczenie środowiska naturalnego.

Silnik charakteryzuje się tym, że ma dwa cylindry (1 i 2) o różnych objętościach całkowitych łączące się z pośrednią komorą spalania (7) wykonaną w głowicy (8), współpracującą okresowo z cylindrami (1 i 2). (2 zastrzeżenia)

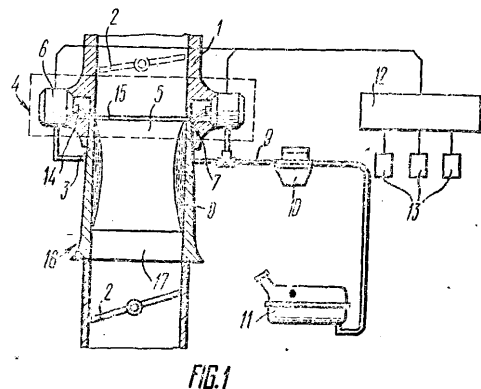
F02M P. 229790 20.02.1981

Centralnyj Naučno-Issledovatielskij i Konstruktor-skij Institut Topliwnoj Apparatury Avtotraktornych i Stacionarnych Dvigatielej, Leningrad, ZSRR (Jurij Borisovič Sviridov, Vera Nikolajevna Afrosimowa, Vadm Viktorovič Korlovskij, Jevgenij Janovic Kuske, Aleksandr Minovič Lukin, Valerij Aleksandrovič Skvorcov).

Układ zasilania silnika spalinowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego układu, w którym zapewniona by była całkowita homogenizacja mieszanki paliwowo-powietrznej doprowadzanej do cylindrów silnika w dowolnych warunkach pracy oraz aby wyeliminowane zostało tworzenie się koksu na powierzchniowym elemencie odparowującym.

Układ wyposażony w przewód wlotowy z przepustnicą i powierzchniowym elementem odparowującym mającym obszar doprowadzania ciepła oraz urządzenie doprowadzania paliwa, charakteryzuje się tym, że urządzenie (4) doprowadzania paliwa zawiera środek (7) doprowadzający paliwo w postaci błonki na powierzchniowy element odparowujący (3), znajdujący

się przy jednym końcu (5) tego elementu. Obszar (16) doprowadzania ciepła do powierzchniowego elementu odparowującego (3) znajduje się na jego przeciwnym końcu (17). (5 zastrzeżeń)

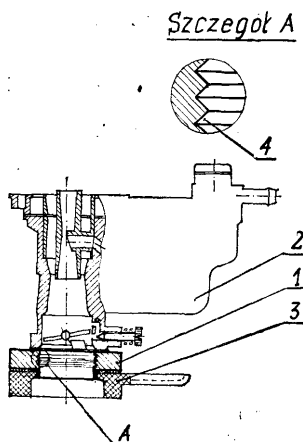
F02M **P. 233595 T** 28.10.1981

Politechnika Wroclawska, Wrocław, Polska (Zbigniew Krupcała, Eugeniusz Stolarek, Piotr Wrzecioniarz).

Kanał dolotowy silnika gaźnikowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia zużycia paliwa, a także lepszego wykorzystania energii.

Kanał dolotowy stanowiący przedłużenie układu dolotowego charakteryzuje się tym, że między dolnym odcinkiem kadłuba gaźnika (2) a górną częścią izolacyjnej podkładki (3) usytuowany jest kanał dolotowy, na którego wewnętrznej powierzchni nacięte są cylindryczne lub spiralne rowki prostopadłe do kierunku przepływu mieszanki paliwowo-powietrznej. Kanał stanowi tulejka (1) mocowana między gaźnikiem (2) a izolacyjną podkładką (3), bądź jest integralną częścią gaźnika (2) lub izolacyjnej podkładki (1). Wewnętrzna ścianka kanału jest cylindryczna lub stanowi wybranie półkolistę, a rowki są trójkątne, prostokątne lub mieszane. (10 zastrzeżeń)

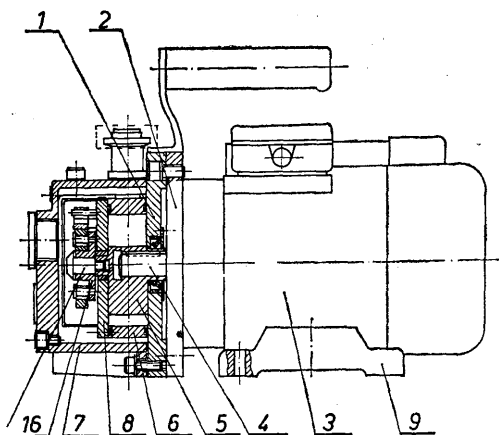

F04D **P. 235524 T** 17.03.1982
F04C

Zakłady Maszyn i Urządzeń Technicznych „UNITRA-UNIMA” Zakład Techniki Próżniowej, Koszalin, Polska (Wiesław Gronkiewicz).

Pompa próżniowa obrotowa

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania pompy z wysokoobrotowym wirnikiem, o lekkiej konstrukcji i małych gabarytach.

Pompa ma płytę nośną (1), przykręconą do kołnierza (2) silnika (3). Na wale (4) silnika (3) osadzony jest bezpośrednio wirnik (5) pompy. Do płyty (1) przytwierdzone są cylinder (6) z pokrywą (8) oraz miska olejowa (7).

Pompa próżniowa obrotowa przeznaczona jest do wypompowywania powietrza ze zbiorników zamkniętych szczególnie nadająca się do stosowania w agregatach przenośnych, przy stosowaniu wysokich obrotów wirnika. (1 zastrzeżenie)

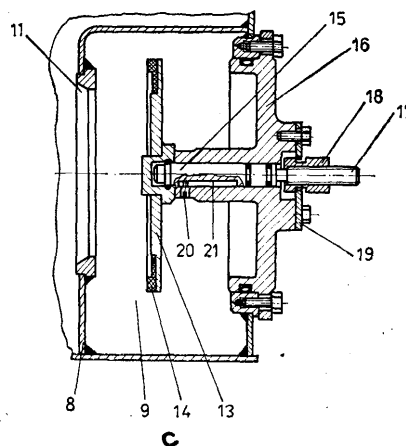
F15B **P. 229737** 18.02.1981
F04B

Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych, Kobyłka, Polska (Władysław Bortkiewicz, Zygmunt Ogonowski, Igor Cwietkow, Jewgienij Matwiejczuk).

Zbiornik płynów hydraulicznych

Celem wynalazku jest opracowanie zbiornika, który nie wymaga zaworów na każdym przewodzie ssącym i umożliwia odcinanie przewodów jednym zaworem centralnym.

Przedmiotem wynalazku jest zbiornik płynów hydraulicznych składający się z dwóch komór zewnętrznej i wewnętrznej, do której podłączone są przewody ssące pomp. W ścianie (8) jest pierścień z otworem (11), łączący komorę wewnętrzną z zewnętrzną. Do zamykania otworu (11) służy zawór odcinający. (1 zastrzeżenie)

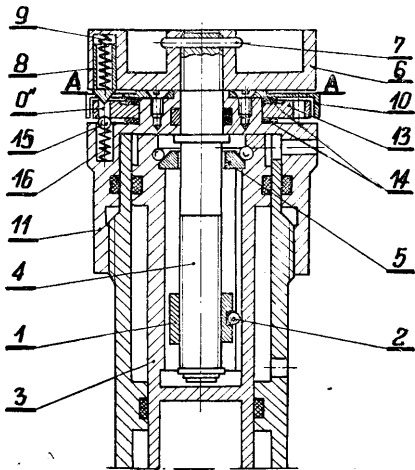
F15B **P. 229825** 23.02.1981

Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki Siłowej „PZL-Hydral”, Wrocław, Polska (Leonard Konieczny).

Wskaźnik nastawy skoku cylindra

Celem wynalazku jest opracowanie wskaźnika nastawy skoku dostosowanego do nastawczego mechanizmu śruba - nakrętka umożliwiającego dokładną nastawę skoku na nie pracującym cylindrze.

Wskaźnik nastawy skoku cylindra siłowego zawierającego mechanizm nastawczy w postaci przesuwnej nakrętki umieszczonej wewnątrz tłoczyśka, przemieszczanej śrubą napędzaną z zewnątrz pokrętłem, składa się z osadzonej na głowicy (11) cylindra obrotowej tarczy (13) zawierającej na obrzeżu nastawcze otwory (0) w ilości odpowiadającej liczbie zwojów śruby (4) nastawczej, sprzężonej z pokrętłem (6) za pośrednictwem palcowego zabieraka (8), który podczas nastawy przemieszcza się po powierzchni osłony (10) zawierającej sektorowe wycięcie o sfazowanych krawędziach, odsłaniające dwa nastawcze otwory (0) tarczy (13), która ustalona jest w wybranym położeniu zastrząskiem kulkowym (15) zawierającym dociskową sprężynę (16) o napięciu wstępnym mniejszym od napięcia sprężyny (9) zabieraka (8). (1 zastrzeżenie)

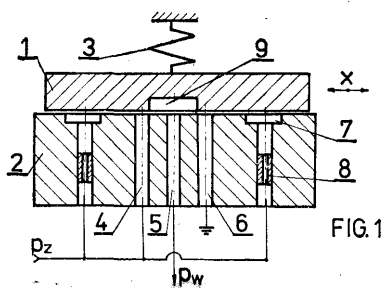
F15B P. 229931 28.02.1981

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Leszek Lammel, Janusz Wichniak).

Pneumatyczna kaskada sterująca

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania sygnału dużej mocy, a tym samym wyeliminowania konieczności stosowania w przyrządzie pneumatycznym wzmacniacza mocy.

Kaskada zgodnie z wynalazkiem, ma przepusty (7) pneumatyczne usytuowane w płytce (2) kanałowej, połączone z kolektorem ciśnienia (pz) czynnika zasilającego, których wyloty są przesłonięte suwakiem (1) rozdzielającym, tworzącym opory zmienne typu dysza-przysłona tak, że wypadkowa siła parcia ciśnienia (pz) czynnika zasilającego wypływającego z przepustów (7) pneumatycznych równoważy wypadkową siłę dociskającą suwak (1) rozdzielający do płytki (2) kanałowej, tworząc pomiędzy suwakiem (1) a płytką (2) szczelinę powietrzną, zapewniającą bezstykowy przesuw (x) suwaka (1) rozdzielającego na płytce (2) kanałowej. (3 zastrzeżenia)

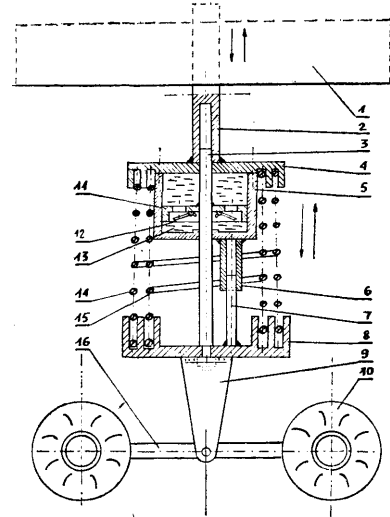
F16F B64C P. 229869 28.02.1981

Kazimierz Piątek, Wieprz, Polska (Kazimierz Piątek).

Amortyzator z opóźnionym ruchem powrotnym do samolotów pasażerskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji zwiększającej bezpieczeństwo podczas lądowania samolotu.

Amortyzator ma cylinder (5) z umieszczonym w nim tłokiem (11) przyspawanym do tłoczyska (3), w którym wykonane są otwory o średnicy większej od średnicy otworów wykonanych w umieszczonych nad tymi otworami zaworach cząstkowych (12). (1 zastrzeżenie)

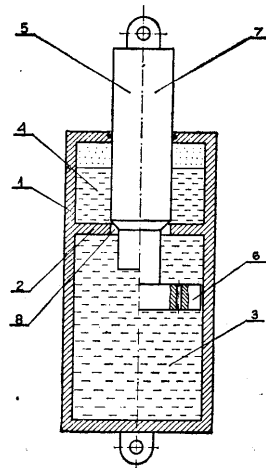
F16F P.229929 28.02.1981

Instytut Lotnictwa, Warszawa, Polska (Grzegorz Szelaż, Stanisław Owczarek, Tadeusz Zwanicki, Mieczysław Cichy, Aleksander Derkaczew, Adam Kulka, Walery Hawryłow).

Amortyzator hydrauliczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia kompensacji efektu rozszerzalności cieplnej cieczy roboczej.

Amortyzator zawiera korpus (1) i umieszczony w nim tłok (6) z tłoczyskiem (7) lub nurnik (5), tworzące z wnętrzem korpusu (1) komorę roboczą (3) wysokiego ciśnienia o właściwościach sprężyny hydraulicznej. Wnętrze korpusu (1) jest podzielone przegrodą (2) na komorę roboczą (3) i wyrównawczą (4), zaś komory te połączone są zaworem (8 i 5 lub 8 i 7), zamkniętym przy obciążonym amortyzatorze. Utworzenie komory wyrównawczej (4) i połączenie jej z komorą roboczą jedynie przy nie obciążonym amortyzatorze powoduje samoczynne wyrównywanie ciśnień pomiędzy tymi komorami. (5 zastrzeżeń)

F16G F16H P. 233647 T 29.10.1981

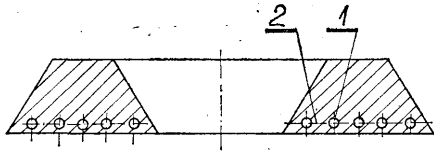
Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Zenon Kopic).

Pas do przenoszenia mocy do przekładni kątowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania pasa, który umożliwiałby przenoszenie mocy w przekładniach pasowych przy osiach przekładni leżących

w jednej płaszczyźnie oraz zmniejszenia kosztów, uproszczenia konstrukcji i wyeliminowania drgań przy pracy w przypadku przekładni stożkowych.

Rozwiązanie według wynalazku charakteryzuje się tym, że wewnątrz przekroju poprzecznego pasa są zamocowane na stałe co najmniej trzy giętkie, nierozciągliwe zbrojenia (1) o różnej długości rozmieszczone na najdłuższym prostym odcinku przekroju poprzecznego pasa w jednej płaszczyźnie (2). (1 zastrzeżenie).

F16K P. 229945 27.02.1981

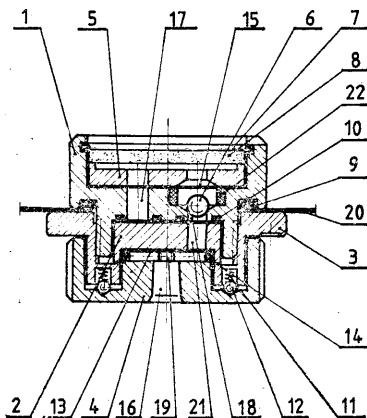
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Elektronicznej Aparatury Medycznej, Zabrze, Polska (Jerzy Feszter, Leon Stopiński, Andrzej Wichera).

Zawór przestawny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji o dużej niezawodności w każdej pozycji pracy urządzenia, w którym jest ona zastosowana.

Zawór przestawny służy do przełączania czynnika przy napełnianiu układów pneumatycznych urządzeń przemysłu klimatycznego jak również w lecznictwie i ratownictwie.

Zawór ma w korpusie (1) kanał wyrównawczy (17) i gniazdo (5) wraz z przyłgni (15) i elementem zaworowym (6) w postaci kulki umieszczonej w pierścieniu magnetycznym (22) utrzymującym tę kulkę w dystansie w stosunku do przyłgni (15). Aby ustawić zawór na pracę ssania lub tłoczenia należy odpowiednio przekręcić rozdzielacz (2) za pomocą pokrętła (4). (2 zastrzeżenia)

F16K P. 234922 02.02.1982

Pierwszeństwo: 02.02.1981 - St. Zjedn. Am. (nr 230484)

Deere and Company, Moline, Stany Zjednoczone Ameryki (Robert Eugene Haight).

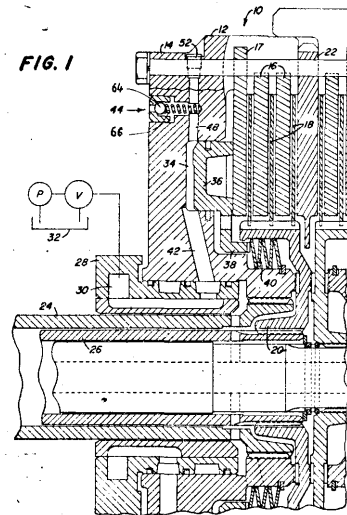
Element zaworu nadmiarowego dla obrotowych mechanizmów hydraulicznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania całkowitego odsączenia komory sprzęgła przy małej lub bez prędkości obrotowej obudowy mechanizmu.

Mechanizm hydrauliczny ma obudowę (10) obracającą się wokół osi. Część obudowy jest bębniem (12) mającym promieniową ścianę (14) i płytę dociskową (17) oraz drugą osiowo przesuniętą promieniową ścianę wyznaczoną przez komorę (34), której pojemność

zmienia się w wyniku reakcji na działanie elementu kontrolnego. Mechanizm ponadto zawiera kanał wyzwalający przechodzący przez jedną ścianę, a prowadzący c.d. komory (34) do otworu wylotowego oraz gniazdo współosiowe z kulą (64) zamykającą je przy wysokim ciśnieniu panującym w komorze (34).

Mechanizm zawiera element (44) wyposażony w element sprężysty (66) działający z taką siłą, że kiedy komora (34) jest rozhermetyzowana, kula jest wypchnięta przez siłę odśrodkową, powyżej wstępnie ustalonej prędkości obrotu, ale jest utrzymywana w gnieździe przez element sprężysty poniżej tej prędkości. (5 zastrzeżeń)

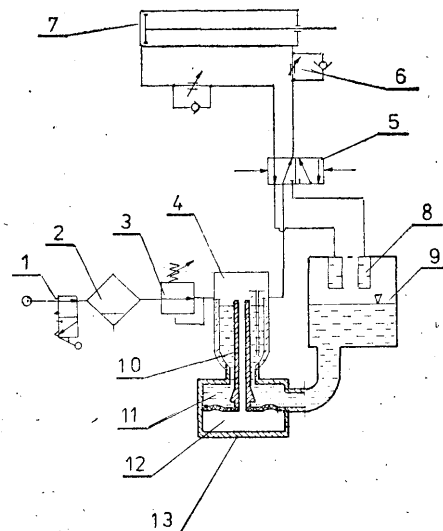
F16N P. 229733 17.02.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Podstaw Technologii i Konstrukcji Maszyn, Warszawa, Polska (Władysław Dylała, Jerzy Lenczewski).

Układ samoczynnego, zamkniętego obiegu oleju w zestawach pneumatycznych, zawierających smarownicę sprężonego powietrza

Celem wynalazku jest opracowanie układu, który powodowałby samoczynne, uzupełnienie poziomu oleju w zestawie pneumatycznym z wykorzystaniem oleju wydmuchiwanego w cyklach pracy zestawu.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że do smarownicy (4) jest zabudowany automatyczny zawór uzupełniający (13), którego komora olejowa (11) zamykana i otwierana drożną iglicą (10), osadzoną na membranie komory pneumatycznej (13)

jest połączona ze zbiornikiem wyrówna wozym (9) obejmującym wyloty tłumików hałasu (8) ze stawu roboczego. (1 zastrzeżenie)

F16T

P. 229859

25.02.1981

Centralne Laboratorium Akumulatorów i Ogniw, Poznań, Polska (Leszek Gray).

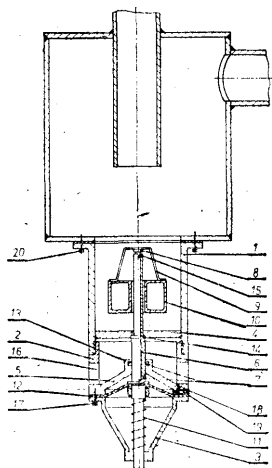
Odwadniacz

Celem wynalazku jest skonstruowanie odwadniacza o niezawodnym działaniu, pozwalającego na podwyższenie jakości sprężonego powietrza i wyeliminowanie obsługi do otwierania korków spustowych.

Odwadniacz składa się z trzykomorowego korpusu górnego (1), środkowego (2) i dolnego (3). Trzykomorowy korpus przedzielony jest przegrodami: krążkową (4) i talerzową (5). W osi korpusu ustalone jest przegrodami: krążkową (4) i talerzową (5). W osi korpusu ustalone jest wrzeciono (6). Wrzeciono (6) ma w górnej części przekrój rurowy umożliwiający przepływ sprężonego powietrza do otworu wylotowego (7) znajdującego się w oddzielonej przegrodzie talerzową (5) i przeponą (1) górnej części komory korpusu dolnego (3).

Otwór rurowy końcówki wrzeciona (6) zabezpieczony jest ustalonym w sposób suwliwy korkiem (8), który zamocowany jest na wsporniku (9) połączonym stałe z pływakiem (10).

Przegroda krążkowa (4) jest zaopatrzona w zabezpieczony uszczelką (14) osiowy otwór przelotowy, którego średnica jest większa od średnicy wrzeciona (6), tworząc tym samym szczelinę przeznaczoną do przepływu wody z komory pływakowej do spustowej. (4 zastrzeżenia)

F17C

P. 229946

28.02.1981

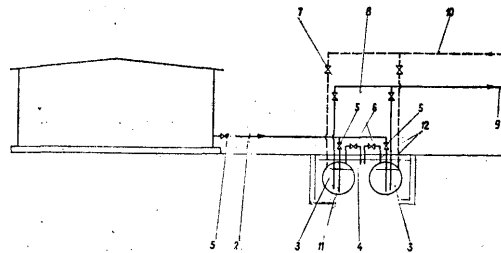
„BIPROKOP”, Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji Kopalnictwa Surowców Chemicznych, Chorzów, Polska (Marian Osowski, Henryk Jesionecki).

Sposób opróżniania zbiorników z ładunków niebezpiecznych i wybuchowych zwłaszcza dla dwusiarczku węgla i urządzenie do stosowania tego sposobu

Celem wynalazku jest wyeliminowanie niewygodnych w użyciu pomp, zabezpieczenie przed ubytkami dwusiarczku węgla oraz zapewnienie pełnej ochrony środowiska, z jednoczesnym wyeliminowaniem niebezpiecznych warunków piracy.

Sposób opróżniania zbiornika zawierającego dwusiarczek węgla polega na tym, że: dwusiarczek grawitacyjnie wprowadzony jest do hermetycznego zbiornika (3) skąd po napełnieniu i zamknięciu dopływów usuwany jest wodą pod ciśnieniem.

Urządzenie posiada hermetyczny zbiornik (3), w którym zamontowano zespół rur (11) z wylotami w dolnej części i zespół rur (12) z wylotami w górnej części zbiornika (3). (2 zastrzeżenia)

F23D
F27B

P. 229868

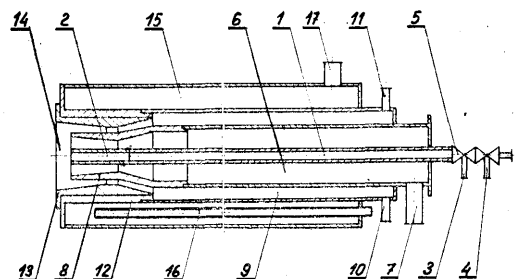
24.02.1981

Kombinat Huta im. Lenina, Kraków, Polska (Stanisław Butryn, Aleksander Karpala, Jan Bocho, Edward Szczypko, Józef Jędraski, Marek Samela).

Palnik gazowo-olejowy, zwłaszcza dla pieców martenowskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania palnika gazowo-olejowego, zwłaszcza dla pieców martenowskich z trójstopniowym rozpylaniem oleju opałowego.

Palnik charakteryzuje się tym, że ma wyprofilowaną dyszę (13) tlenową - III stopnia rozpylania, w której umieszczona jest dysza (8) gazu ziemnego - II stopnia rozpylania i dysza (2) olejowa, które wyznaczają komorę mieszania (14) reagentów, ograniczona powierzchnią wewnętrzną dyszy (13) i powierzchniami czołowymi leżących w jednej płaszczyźnie dysz (8) i (2), przy czym tlen służy równocześnie do intensyfikacji spalania i rozpylania oleju opałowego, a przewód rurowy (9) podający tlen jest usytuowany współśrodkowo do przewodu rurowego (6) podającego gaz ziemny i przewodu rurowego (1) podającego olej opałowy po I stopniu rozpylenia parą wodną lub gazem ziemnym. (1 zastrzeżenie)

F23D

P. 229941

27.02.1981

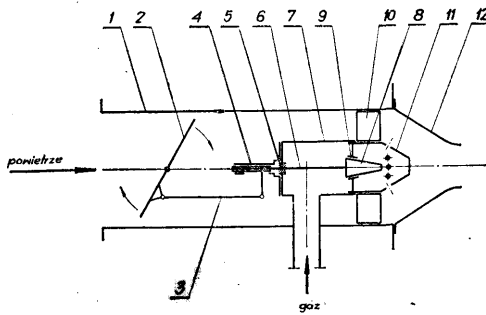
Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Kraków, Polska (Romuald Bularz, Adam Borek, Tadeusz Filiciak).

Palnik gazowy nadmuchowy z mechaniczną regulacją wydajności cieplnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie samoczynnej ciągłej regulacji stosunku ilościowego gazu i powietrza w mieszance palnej.

Palnik mający wewnątrz ikorpusu dyszę gazową wyposażoną w gniazdo zaworu z grzybkim, oraz nasadzoną wkładkę, zawirującą charakteryzuje się tym, że grzebek (8) osadzony w gnieździe zaworu (9) jest połączony poprzez cęgna (6), (3) oraz prowadnicę (4) z przepustnicą powietrza (2).

Powyższy palnik gazowy ma zastosowanie w piecach grzewczych. (1 zastrzeżenie)

Piec centralnego ogrzewania
zwłaszcza na miał węglowy

Piec charakteryzuje się tym, że ma komorę paliwową (1) rozszerzającą się w kierunku komory spalania (2), która jest odsunięta od wewnętrznych ścian pieca. W zewnętrznej części komory spalania (1) znajduje się przegroda (5), która tworzy szczelną powietrzną pomiędzy komorą spalinową (3) a popielnikiem (4). (3 zastrzeżenia)

F23Q

P. 235342

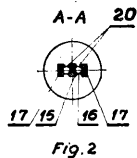
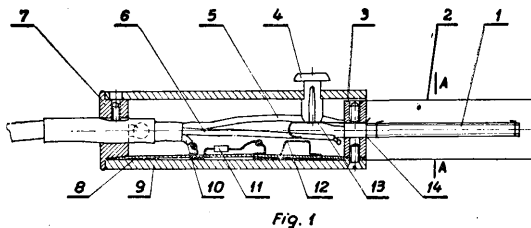
05.03.1982

Wojewódzka Spółdzielnia Pracy Usług Motoryzacyjnych „Techno-Mechanik”, Gdańsk-Oliwa, Polska (Stefan Łazarewicz).

Zapalniczka do gazu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania zapalniczki, w której nie będzie występowało iskrzenie elektryczne, emitujące zakłócenia radiowe.

Zapalniczka do gazu składająca się z uchwyty i elementu grzejnego charakteryzuje się tym, że element (1) grzejny ma spiralę (16) ułożoną pomiędzy izolacyjnymi elementami (15), (17) podłużnymi, z których element (15) środkowy jednym końcem osadzony jest w płytce (3) izolacyjnej, zaś elementy (17) boczne połączone są z elementem (15) środkowym stykając się z nim na obydwóch końcach oraz tworząc w części środkowej szczeliny (20) wzdłużne, przy czym końce spirali (16) umocowane są do końcówek (14) osadzonych w płytce (3) izolacyjnej. (2 zastrzeżenia)

F42B

P. 235724 T

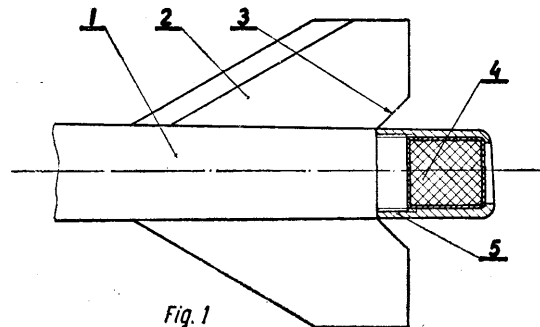
31.03.1982

Ośrodek Badań Uzbrojenia, Stalowa Wola, Polska (Stanisław Cisek, Edward Łuka, Jerzy Tarka).

Smugacz

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego zamocowania smugacza (4) do pocisku podkalibrowego o stabilizacji brzechwowej, aby uzyskać jak najlepsze efekty świetlne i pewność zabezpieczenia przed wypadnięciem.

Smugacz do pocisku mającego brzechwy (2), które są spawane w pocisk (1) i zawierają podcięcia (3), charakteryzuje się tym, że smugacz (4) jest przesunięty do tyłu względem brzechw (2). (1 zastrzeżenie)

F24B

P. 233690 T

04.11.1981

Jam Wyciślik, Katowice, Polska (Jan Wyciślik).

Dział G FIZYKA

G01B
G01L

P. 233581 T

26.10.1981

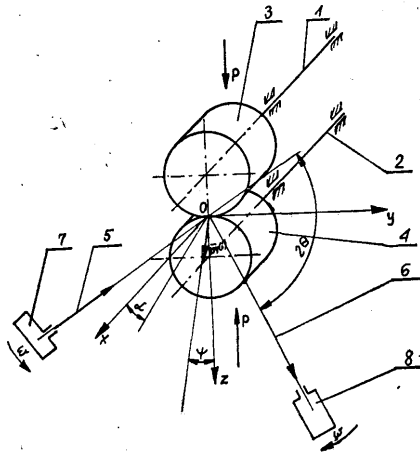
Politechnika Białostocka, Białystok, Polska (Teodor Brezko).

Stanowisko badawcze do pomiarów
składowych tensora naprężeń
w punkcie styku pary toczonej

Celem wynalazku jest zbudowanie stanowiska badawczego, które będzie umożliwiać pomiary składowych

wych tensora naprężeń na płaszczyźnie" czołowej w punkcie leżącym blisko powierzchni o Maczających się po sobie rolki.

Stanowisko składa się z rolki (3) i (4) obsadzonych trwale na ułożyskowanych wałkach (1) i (2). Rolki dociskane są do siebie stałą siłą P. Stanowisko zaopatrzone jest w goniometr, w skład którego wchodzi lampa rentgenowska (7) stanowiąca źródło promieniowania i licznik (8), mierzący natężenie wiązki ugiętej (6) na sieci krystalicznej poruszanej po okręgu z taką samą prędkością kątową lecz w przeciwnych kierunkach. (1 zastrzeżenie)

G01G

P. 229824

23.02.1981

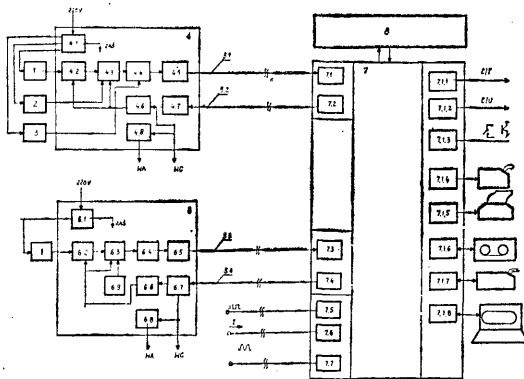
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Systemów Mechanizacji, Elektrotechniki i Automatyki Górniczej, Katowice, Polska (Zbigniew Isakow, Krystian Żymełka, Janusz Suchy).

Urządzenie do ciągłego i porcjowanego ważenia

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do ciągłego i porcjowanego ważenia, przeznaczone do bieżącej, samoczynnej kontroli na odległość ilości masy przemieszczanej na przenośnikach taśmowych lub zgromadzonych w zbiornikach odmiarowych.

Urządzenie zawiera uniwersalny układ pomiarowy (4), mający włączone na wejścia czujnik wagowy (1), czujnik prędkości taśmy (2) i czujnik pełnego obiegu taśmy (3). Urządzenie zawiera ponadto układ pomiarowy wagowy (6) z włączonym na wejściu czujnikiem wagowym (1). Obydwa układy pomiarowe (4, 6) są połączone liniami transmisyjnymi (5.1, 5.3) oraz liniami sterująco-informacyjnymi (5.2, 5.4) z blokiem przetwarzająco-sterującym (7).

Blok przetwarzająco-sterujący (7) jest połączony z pamięcią operacyjną (8) i jest wyposażony w peryferyjne urządzenia wprowadzenia i wyprowadzenia danych w postaci drukarki, perforatora i czytnika taśmy papierowej, pamięci taśmowej oraz monitora ekranowego. Urządzenie znajduje zastosowanie w punktach załadunkowych i składowania materiałów sypkich, pozwalając na szybki i dokładny pomiar ilości masy materiału oraz sporządzanie trwałych list przewozowych. (2 zastrzeżenia)

G01J
G08B

P. 233657 T

02.11.1981

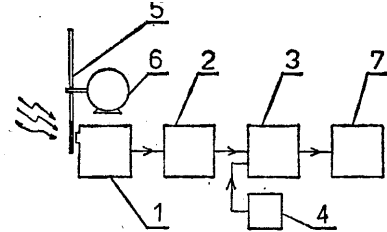
Politechnika Wroclawska, Wroclaw, Polska (Tadeusz Szkred, Józef Piotrowski, Jerzy Stańda, Januariusz Górecki).

Jednopasmowy detektor płomienia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia niezawodności i czułości detekcji płomienia, zwłaszcza płomienia wybuchu.

Detektor płomienia według wynalazku charakteryzuje się tym, że jest wyposażony w modulator promieniowania (5) umieszczony przed powierzchnią czynną fotoelektrycznego detektora (1) wyposażonego w filtr optyczny, przy czym powierzchnię czynną stanowi tellurek kadmowo-ręciowy.

Detektor płomienia według wynalazku znajduje zastosowanie zwłaszcza do wykrywania płomienia wybuchu gazów i pyłów palnych w instalacjach przemysłowych i pomieszczeniach o różnym przeznaczeniu. (1 zastrzeżenie)

G01K
G01N

P. 233119 T

21.09.1981

Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Łukasz Gomoliński, Bogusław Leśnikowski).

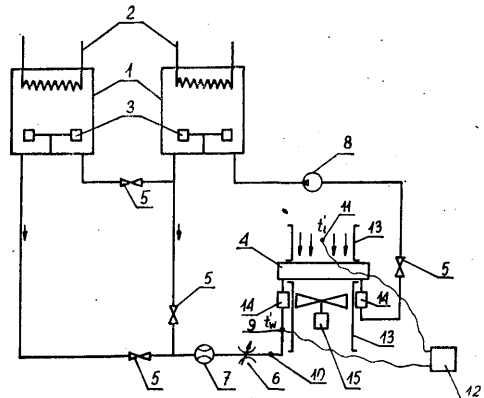
Sposób pomiaru wydajności cieplnej wymienników ciepła, zwłaszcza motoryzacyjnych i układ stanowiska do porównawczych badań wymienników ciepła.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia prowadzenia prostego i taniego pomiaru przy seryjnej produkcji wymienników ciepła.

Sposób polega na tym, że mierzy się czas spadku temperatury w układzie przed wymiennikiem ciepła o ustalonej wartości.

Wydajność cieplną wymiennika ciepła określa się pośrednio przez porównanie czasów schładzania tego wymiennika i wymiennika wzorcowego.

W układzie stanowiska według wynalazku znajduje się miernik czasu (12) połączony przewodami elektrycznymi z czujnikiem temperatury wody (9) i czujnikiem temperatury powietrza (11). (2 zastrzeżenia)

G01L

P. 229907

27.02.1981

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Bogumił Szumielewicz).

Membranowy czujnik pojemnościowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie konstrukcji czujnika, który umożliwia uzyskanie jednoczesnych i współbieżnych zmian co najmniej dwóch pojemności,

co pozwala na stosowanie takiego dwupojemnościowego czujnika na przykład w układach o współbieżnie prostokątnych obwodach rezonansowych.

Czujnik według wynalazku charakteryzuje się tym, że nieruchoma elektroda (B) składa się z co najmniej dwóch wycinków (1), (2) kołowych, przedzielonych przegrodą (3) izolacyjną. (1 zastrzeżenie)

FIG. 2

G01L P. 229933 28.02.1981

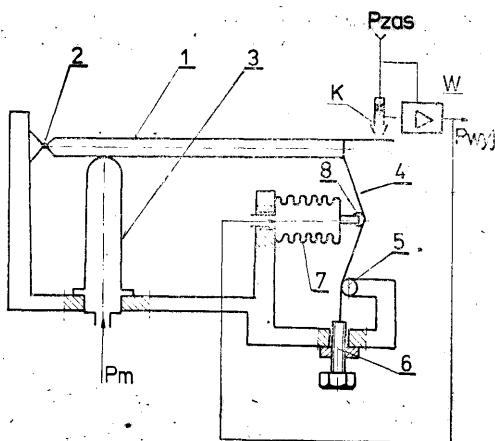
Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Wiesław Niewczas, Janusz Wichniak).

Układ sprzężenia zwrotnego w przyrządach pneumatycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji charakteryzującej się uproszczoną zmianą zakresu pomiarowego o lepszych własnościach dynamicznych.

Układ według wynalazku ma ciągną (4) elastyczne zamocowane jednym końcem do swobodnego końca sztywnej dźwigni (1) równoważni mechanicznej, zaś drugim końcem poprzez element (5) oporowy połączone z elementem (6) regulacyjnym osadzonym w korpusie (2).

Mieszek (7) osadzony w korpusie (2) ma popychacz (8) umieszczony na długości czynnej ciągną (4), pomiędzy końcem zamocowanym w dźwigni (1) a elementem (5) oporowym. (1 zastrzeżenie)

G01N P. 233576 T 23.10.1931

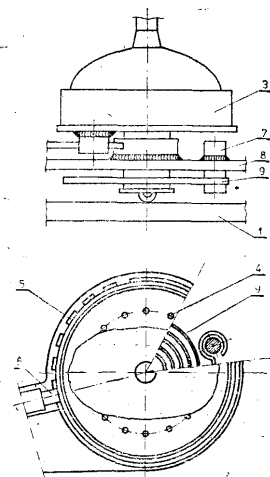
Akademia Rolnicza, Lublin, Polska (Borys Bieluga).

Penetrometr statyczny

Przedmiotem wynalazku jest penetrometr statyczny do pomiaru siły nacisku jaka potrzebna jest do oddzielenia skórki od miększu w ziemiaku.

Penetrometr, składający się z podstawy (1), kolumn prowadzących, płyty górnej z zamocowanym w niej pokrętkiem i nagwintowanym sworznikiem, płyty napinającej, sprężyny, płyty wgniatającej z tłoczkiem i elementarni prowadzącymi oraz czujnika zegarowego,

charakteryzuje się tym, że w podstawę (1) wmontowany jest zespół składający się z elementu ustalającego (3) z kołcami (4), na które nabijany jest ziemiak, z wrębów (5) współpracujących z zatrzaskiem (6), z ograniczników (7), z których jeden przyspawany jest do elementu ustalającego (3), drugi zaś do umocowanego na stałe elementu nośnego (8) połączonego poprzez spiralę (9) z podstawą (1). (1 zastrzeżenie)

G01N P. 233665 T 03.11.1981

Adam Jarema, Warszawa, Polska (Adam Jarema).

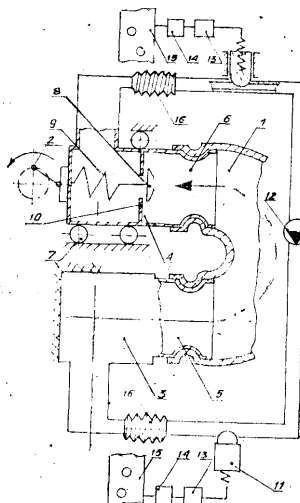
Sposób sprawdzania wytrzymałości mechanicznej przewodów pneumo-hydraulicznych i urządzenie do sprawdzania wytrzymałości mechanicznej przewodów pneumo-hydraulicznych

Celem wynalazku jest znalezienie takiego sposobu sprawdzania trwałości przewodów, który wskutek znanego i prostego zwiększenia intensywności drgań przewodu, zmniejszyłby wielokrotnie czas sprawdzania jego trwałości.

Sposób według wynalazku polega na tym, że przewód giętki poddany jest próbie zniszczenia poprzez naprężenia wywołane pulsującą ciśnieniami cieczy wewnątrz przewodu, spowodowanej uderzeniem hydraulicznym.

Urządzenie według wynalazku ma dwa uchwyty mocujące (3) i (4) zakończone króćcami (5) i (6) do łączenia sprawdzanego przewodu (1).

Uchwyt (4) jest zamocowany przesuwnie w przewodnicy (7), a uchwyt (3) jest zamocowany sztywno. W uchwycie (3) usytuowany jest otwór wlotowy dla gazu lub cieczy wypełniających przewód sprawdzany (1), zaś w uchwycie (4) zamocowanym przesuwnie jest usytuowany otwór wylotowy dla gazu lub cieczy

oraz samowzbudny generator pulsacji ciśnienia, najkorzystniej w postaci grzybka (8) podpartego na sprężynie (9), zmieniającego przekrój przepływu gazu i cieczy. Urządzenie ma co najmniej jeden zawór dławiący (11) korzystnie umieszczony od strony zasilania sprawdzanego przewodu (1) i napędzany za pomocą silnika krokowego, sterowanego automatycznie według założonego programu. (3 zastrzeżenia)

G01P P. 234313 18.12.1981

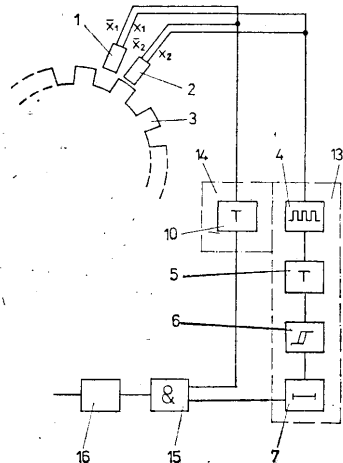
Pierwszeństwo: 29.12.1980 — NRD (nr WP G01P/226686)

VEB Kombinat Umformtechnik „Herbert Warnke”, Erfurt, Niemiecka Republika Demokratyczna

Urządzenie do kontroli stanu zahamowania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania niezawodnego w działaniu urządzenia do kontroli stanu zahamowania ruchomych części oraz kontroli położenia nadajników impulsów sygnalizujących stan zahamowania, przeznaczonego zwłaszcza do kontroli koła zamachowego prasy.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że równoznaczne wyjścia co najmniej dwóch połączonych równolegle nadajników impulsów (1, 2) z dynamicznym układem kontrolnym (13) i nierównoznaczne wyjścia w.w. nadajników impulsów (1, 2) ze statycznym układem kontrolnym (14) są połączone elementem logicznym koniunkcji (15) dla sterowania prasą. (3 zastrzeżenia)

G01R P. 229778 20.02.1981

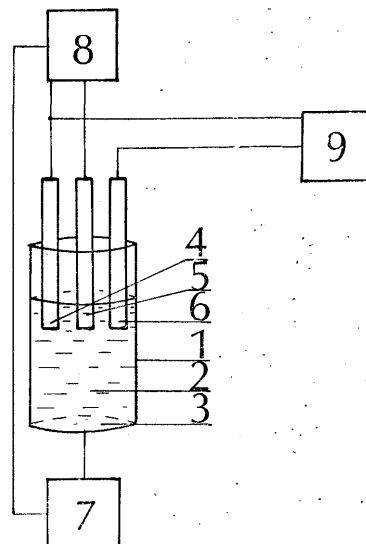
Uniwersytet Warszawski, Warszawa, Polska (Janusz Baczyński, Zbigniew Figaszewski, Zbigniew Koczorowski).

Sposób i urządzenie do pomiaru potencjału zerowego ładunku

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie pomiaru potencjału zerowego ładunku dla metali stałych

Sposób pomiaru potencjału zerowego ładunku metali metodą drgającej granicy faz polega na tym, że zmiany pojemności granicy faz wywołuje się drganiami roztworu (2) elektrolitu względem nieruchomej elektrody (4) badanej.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że wibrator (7), względnie połączony sztywno z wibratorem (7) element drgający, zwłaszcza membrana (3), jest tak usytuowany, aby drgania wibratora (7) przenoszone były na roztwór (2) elektrolitu. (2 zastrzeżenia)

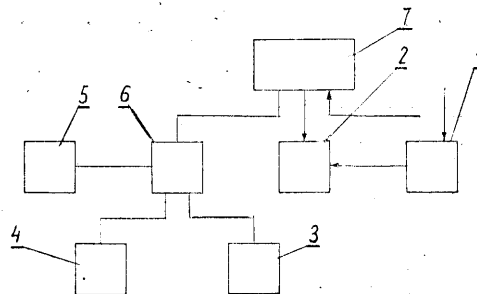
G01R P. 229849 23.02.1981

Kopalnia Węgla Kamiennego „Miechowice”, Bytom, Polska (Jan Zajac, Marian Małachowski, Jerzy Głowik).

Przyrząd do sprawdzania i regulacji centralnych zabezpieczeń upływowych i urządzeń kontroli stanu izolacji sieci

Przedmiotem wynalazku jest przyrząd przeznaczony do sprawdzania prawidłowego działania oraz przeprowadzania regulacji urządzeń kontroli stanu izolacji sieci, a zwłaszcza centralnych zabezpieczeń upływowych stosowanych w podziemiach kopalń.

W skład przyrządu wchodzi trzy niezależne podzespoły tj. wzorzec wypadkowej rezystancji sieci (3), wzorzec maksymalnej pojemności sieci (4) i układ (5) do pomiaru natężenia prądu w obwodzie kompensacji. Wszystkie te podzespoły połączone są z badanym urządzeniem (7) poprzez przełącznik programu (6). Ponadto w skład przyrządu wchodzi zasilacz (1) i układ sygnalizacyjny (2), przy czym wejście zasilacza jest połączone z zewnętrzną siecią zasilającą, a wyjścia z badanym urządzeniem (7) i z układem sygnalizacji (2). (1 zastrzeżenie)

G01R P. 233631 T 28.10.1981

Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego, Warszawa, Polska (Wiesław Marciniak, Henryk Madura).

Sposób pomiaru uśrednionej koncentracji domieszek i grubości kanału w tranzystorach MOS z kanałem wbudowanym oraz urządzenie do pomiaru koncentracji domieszek i grubości kanału

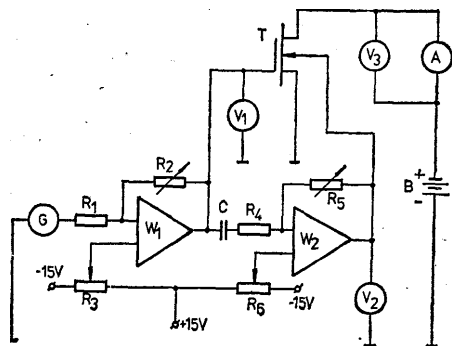
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia i zwiększenia dokładności pomiaru uśrednionej koncentracji domieszek i grubości kanału w tranzystorach MOS z kanałem wbudowanym.

Sposób według wynalazku polega na tym, że na bramkę i podłoże tranzystora podaje się niewielkie

sygnały sinusoidalne przesunięte względem siebie o 180 stopni i z otrzymanej pochodnej napięcia progowego po napięciu podłoża w funkcji napięcia podłoża wyznacza się koncentrację domieszek i grubość kanału.

Układ według wynalazku zawiera generator (G) oraz wzmacniacze (W_1) i (W_2), które podają napięcia zmienne ze składową stałą na bramkę i podłoża tranzystora (T). Nanowoltomierz (V_3) wskazuje zerową wartość składowej zmiennej prądu drenu, a woltomierze (V_1) i (V_2) mierzą napięcie bramki i podłoża przy stałym prądzie drenu na mikroamperbmierzu (A).

Wynalazek znajduje zastosowanie zarówno w procesie projektowania układów scalonych, jak i w kontroli procesu implantacji. (2 zastrzeżenia)

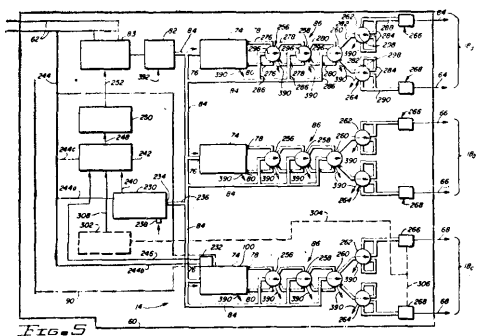
G01S P. 233710 06.11.1981

Pierwszeństwo 12.11.1980 - St. Zjedn. Am. (nr 206195)

The Garret Corporation, Phoenix, Stany Zjednoczone Ameryki

Urządzenie do sterowania nawigacyjnego, czujnik prędkości kątowej, układ czujnikowy prędkości kątowej, sposób kalibrowania czujnika prędkości kątowej, sposób wytwarzania czujnika prędkości kątowej i sposób nawigacyjnego sterowania ruchomym korpusem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania elektrostrumieniowego układu czujnikowego prędkości i sposób, wykorzystujący ulepszony strumieniowy czujnik prędkości kątowej, nadającego się do zastąpienia konwencjonalnych układów czujnikowych prędkości, wykorzystujących mechaniczny giroskop prędkości.

Ogólnie rzecz traktując, wynalazek wykorzystuje się do przetwarzania dwóch wyjściowych sygnałów ciśnieniowych płynowego czujnika prędkości kątowej (74) w dwa drgające sygnały elektryczne, których względna różnica częstotliwości bardzo dokładnie reprezentuje różnice ciśnień wyjściowych czujnika. Wyjścia (78 i 80) czujnika (74) są połączone z otworami sterującymi pierwszego wzmacniacza (256) w kaskadowym układzie strumieniowych wzmacniaczy proporcjonalnych (256, 258, 260). Otwory wyjściowe wzmacniacza końcowego (260) są połączone z otworami wyjściowymi

dwóch oscylatorów strumieniowych (262, 264). Dwa ciśnieniowo-elektryczne przetworniki (266, 268) mikrofonowe są sterowane przez te oscylatory (262, 264) w celu wytworzenia drgających sygnałów elektrycznych. (96 zastrzeżeń)

G02B P. 229902 27.02.1981

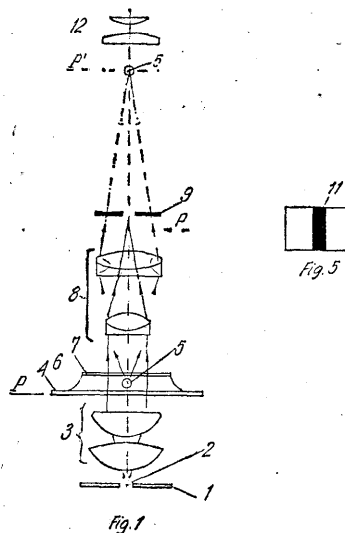
Centralne Laboratorium Optyki, Warszawa, Polska (Maksymilian Pluta).

Urządzenie do dyspersyjnego barwienia obrazów mikroobiektyw

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego badanie mikroobiektyw podłużnych, np. włókien tekstylnych.

Urządzenie ma przesłonę kondensorową (1) ze szczeliną (2) o regulowanej szerokości, kondensator (3), mikroskopowe szkiełko przedmiotowe (4), na którym spoczywa badany mikroobiektyw (5) umieszczony w cieczy imersyjnej (6) i przykryty mikroskopowym szkiełkiem nakrywkowym (7), obiektyw mikroskopowy (8), przysłonę obiektywową (9) ze szczeliną, obiektywową przesłonę paskową (11), okular (12), za pomocą którego obserwuje się obraz (5') badanego przedmiotu (5).

Przysłona (1) umieszczona jest w płaszczyźnie ogniskowej przedmiotowej kondensora (3), natomiast przysłona (9) i przesłona (11) umieszczona jest w płaszczyźnie ogniskowej obrazowej obiektywu (8). (2 zastrzeżenia)

G04C P. 229784 20.02.1981

Państwowe Zakłady Teletransmisyjne „TELKOM-PZT”, Warszawa, Polska (Marek Cebula).

Układ elektryczny zegara ciemniowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu o prostej konstrukcji, umożliwiającego uzyskanie dokładnych i potrzebnych czasów działania.

W układzie emiter tranzystora (T2) połączony jest z końcówką przekaźnika o wyższym potencjale, a emiter tranzystora (T1) z końcówką o potencjale niższym stanowiącym napięcie odniesienia. Baza tranzystora (T1) jest połączona przez diodę (D1) z kondensatorem (C1) o regulowanej stałej czasowej, którego druga końcówka jest połączona z przewodem zerowym, oraz przez rezystor (R2) ze stykiem przełącznym (1) przekaźnika wykonawczego. W stanie pasywnym styku kondensator (C1) jest połączony przez diodę (D2) z napięciem sieci i ładowany, w stanie aktywnym zaś kondensator jest dołączony do rezystora regulowanego (R1) i rozładowuje się ze stałą czasową proporcjonalną do nastawionej rezystancji. (1 zastrzeżenie)

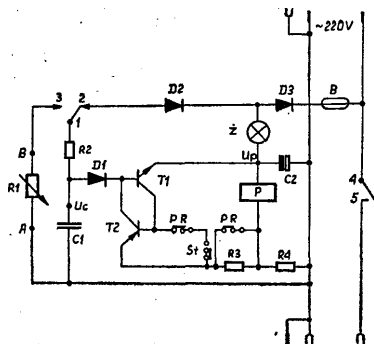

fig. 1

Układ według wynalazku ma człon sterujący (5), który połączony jest rurką impulsową (8) przez reduktor wstępny (9) z wlotem reduktora (7) oraz rurką impulsową (11) z gazociągiem wylotowym (12). Ponadto człon sterujący (5) sterowany jest dźwignią (18) przez człon porównawczy (4), którego wejście połączone jest rurkami impulsowymi (2) z kryzą pomiarową (1). Wyjście członu sterującego (5) połączone jest rurką impulsową (13) z siłownikiem membranowo-sprężynowym (14), a ten z kolei z regulatorem ciśnienia sterowania (17) reduktora (7). (2 zastrzeżenia)

G05D P. 229311 20.01.1981

Przedsiębiorstwo Automatyki Przemysłowej „MERA-PNEFAL”, Warszawa, Polska (Krzysztof Krzyczkowski).

Sterownik sekwencyjny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia transmisji między układem sterującym a pamięcią i układem wykonawczym.

Sterownik sekwencyjny zbudowany jest z układu sterującego (5), pamięci (6) i układów wykonawczych (7) sterujących urządzeniami dwustanowymi jak zawory, grzejniki, pompy. Pamięć (6) ma słowa z zakodowanym czasem trwania sekwencji, oraz w części słowa o zmiennej długości ma zakodowany stan sygnałów sterujących. (1 zastrzeżenie)

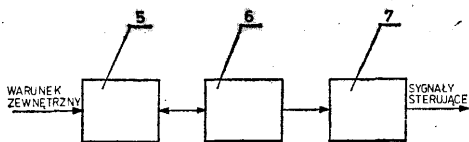

Fig. 2

G05D P. 229424 27.01.1981

Wielkopolskie Zakłady Gazownictwa i Górnictwa Nafty i Gazu, Poznań, Polska (Czesław Paluszkiwicz).

Sposób i układ regulacji optymalnego ciśnienia gazu w gazociągach, zwłaszcza w sieciach gazowych niskoprężnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zapewnienia uzyskania efektu regulacji ciśnienia gazu w funkcji natężenia przepływu, w dowolnych warunkach spotykanych w gazociągach niskoprężnych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do regulacji ciśnienia wylotowego reduktora wykorzystuje się ciśnienie wlotowe reduktora, a pomiar natężenia przepływu prowadzi się na gazociągu wylotowym z reduktora. Regulacji ciśnienia dokonuje się w obiegu gazowym zamkniętym.

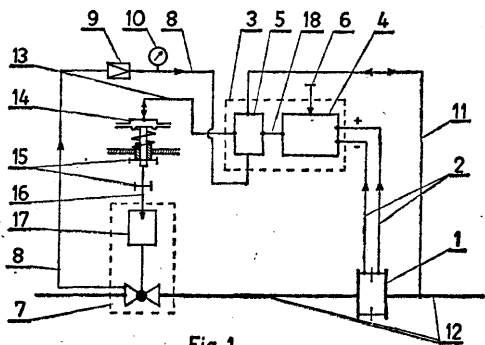

Fig. 1

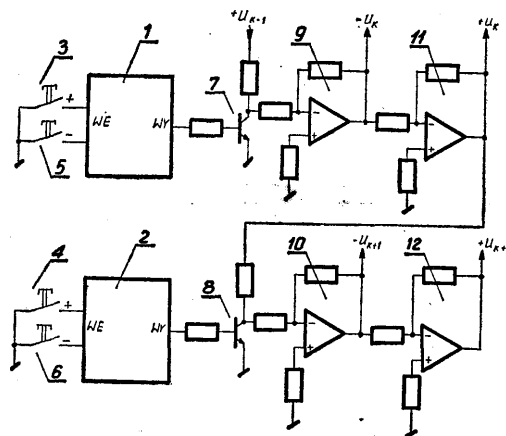
G05D P. 229768 18.02.1981

Centralne Biuro Techniczne Przemysłu Papierniczego, Łódź, Polska (Witold Gajewski, Andrzej Jagiełło, Andrzej Leśkiewicz, Zenon Pękala).

Elektroniczny zadajnik prędkości dla współbieżnych, wielosilnikowych układów napędowych

Celem wynalazku jest skonstruowanie układu elektronicznego, który umożliwiałyby zadawanie różnych prędkości dla współbieżnych układów napędowych za pomocą układu złożonego z typowych elementów elektronicznych bez pomocy potencjometrów.

Zadajnik prędkości zawierający elektroniczne zadajniki impulsowe generujące ciągi impulsów prostokątnych o nastawialnym przy pomocy przycisków, współczynniku wypełnienia, tranzystor w połączeniu wysokiego emitera i kaskadę dwóch wzmacniaczy operacyjnych, połączonych jako człony proporcjonalne, według wynalazku charakteryzuje się tym, że wyjścia elektronicznych zadajników impulsowych (1) i (2) połączone są poprzez rezystory z bazami tranzystorów (7) i (8), a rezystory kolektorowe tych tranzystorów (7) i (8) są połączone z wyjściami kaskady proporcjonalnych wzmacniaczy operacyjnych (9), (10), (11), (12) w ten sposób, że wyjście kaskady wzmacniaczy operacyjnych (9), (11) sekcji poprzedniej jest połączone z rezystorem kolektorowym tranzystora (8) sekcji wstępnej. (1 zastrzeżenie)

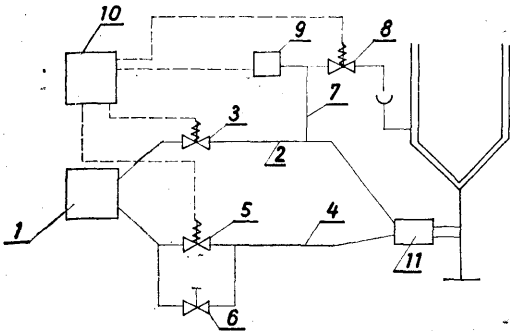
G05D P. 229826 23.02.1981

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Tadeusz Strama, Marek Archamowicz).

Układ sterujący przesuwem podstawy bębna wirówki

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie automatyzacji cyklu samooczyszczania z mułu bębna wirówki posiadającej przesuwającą podstawę bębna, hydraulicznie napędzaną cieczą sterującą oraz możliwości pracy wirówki w układach automatyki sterowania wirówek.

Układ wyposażony jest w programator (10) zdalnie sterujący zaworami (3), (5), (8) znajdującymi się w obwodzie hydraulicznym cieczy sterującej, oraz czujnik (9) obecności cieczy w odgałęzieniu przelewowym (7) sygnalizujący programatorowi stan zamknięcia bębna wirówki. (2 zastrzeżenia)

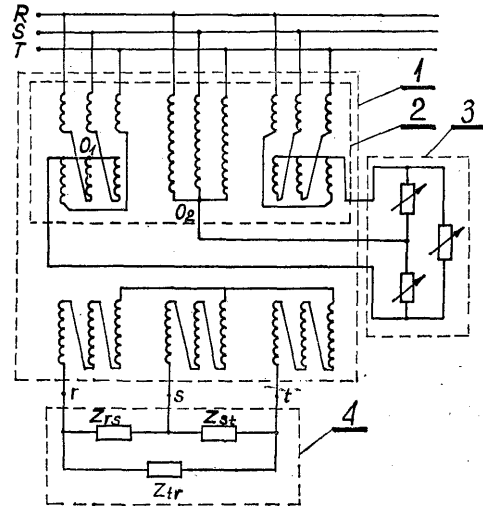
G05D P. 233193 T 25.09.1981

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek, Pruszków, Polska (Waldemar Siuta).

Sterowanie ręczne wielobiegowych skrzynek prędkości i skrzynek posuwów

Przedmiotem, wynalazku jest urządzenie umożliwiające ręczne sterowanie skrzynek prędkości i skrzynek posuwów.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji. Urządzenie według wynalazku zawiera dwie tarcze sterujące (18) i (19), przy czym jedna z nich (18) związana jest z walcową krzywką (16) przesuwającą przesuwne koła zębate z niższych grup przekładniowych, natomiast druga (19) z walcową krzywką (17) przesuwającą przesuwne koła zębate z wyższych grup przekładniowych. (1 zastrzeżenie)

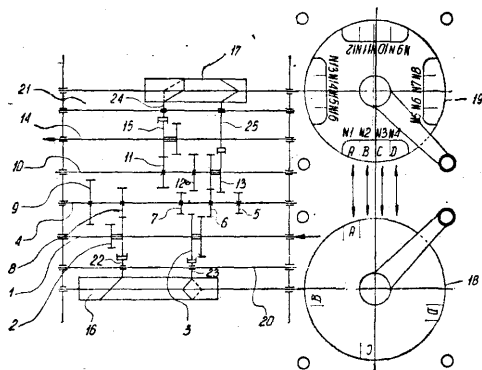
G05F P. 229782 20.02.1981

Zakłady Teleelektroniczne „Telkom-Telfa”, Bydgoszcz, Polska (Andrzej Gobis).

Stabilizator napięcia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia współczynnika stabilności i niezawodności pracy stabilizatora napięcia, zbudowanego na trzech tranzystorach, o działaniu ciągłym z ujemnym sprzężeniem zwrotnym.

Stabilizator charakteryzuje się tym, że kolektor tranzystora (T2) połączony jest z bazą tranzystora (T1), a emitory obydwu tych tranzystorów połączone są ze źródłem napięcia odniesienia (U_{odn}). (1 zastrzeżenie)

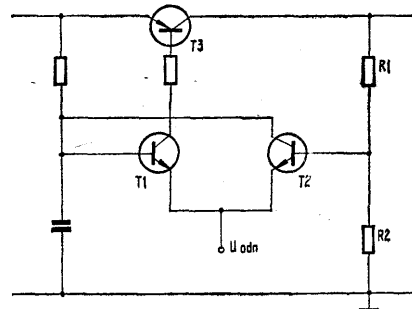
G05F P. 229777 18.02.1981

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Tadeusz Janowski, Jan Wawszczak, Zygmunt Dresler).

Układ regulacji napięcia wyjściowego magnetycznego mnożnika częstotliwości zwłaszcza potrajacza z wyjściem trójfazowym i dziewięciokrotnika

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zapewniającego regulację napięcia wyjściowego w górę i w dół, w szerokim zakresie, w sieciach bez dostępnego punktu neutralnego.

W układzie pomiędzy punkty zerowe (0₁, 0₂, 0₃) uzwojeń pierwotnych (2) mnożnika częstotliwości (1) włączony jest trójfazowy układ regulowanych impedancji (3). (1 zastrzeżenie)

G05F P. 229860 25.02.1981

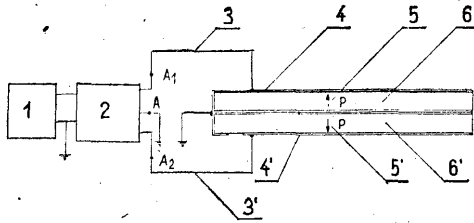
Kombinat Produkcyjno-Naukowy Podzespołów Elektronicznych „Unitra-Elpod”, Zakład Doświadczalno-Badawczy Ceramiki Elektronicznej, Warszawa, Polska (Włodzimierz Roguski).

Sposób i układ do sterowania napięciem elementu piezoelektrycznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie stabilizacji pracy przetwornika napięcie-odkształcenie.

Sposób polega na tym, że na elektrody obu płytek składowych elementu bimorficznego o konstrukcji szeregowej przykłada się impulsy napięcia sterującego o biegunowości zgodnej z kierunkiem wektora jej polaryzacji i tak przesunięte między sobą w czasie, że obie płytki są jednocześnie pobudzane.

W układzie między źródło napięcia impulsowego (1), a element bimorficzny o konstrukcji szeregowej włączony jest człon sterujący (2) mający dwa wyjścia napięcia (3) i (3'), z których otrzymane impulsy są przesunięte w fazie względem siebie o 180° i mają jednakowe amplitudy, częstotliwość powtarzania, czas trwania oraz czas przerwy między impulsami. (2 zastrzeżenia)

G05F
B03C

P. 229896

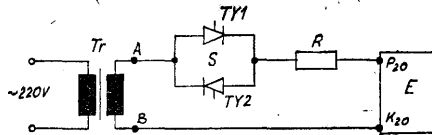
25.02.1981

Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza, Rzeszów i Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol”, Tarnobrzeg, Polska (Kazimierz Buczek).

Układ regulacji skutecznej wartości napięcia w obwodzie sterowania elektrofiltrów przemysłowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji i zmniejszenia gabarytów układu.

Układ charakteryzuje się tym, że w obwodzie wtórnym transformatora (Tr) umieszczony jest sterownik (S) odwrotnie równoległy połączony poprzez rezystor (R) z wejściem (P₂₀) elektrofiltru (E), przy czym zacisk (A) transformatora (Tr) połączony jest z anodą tyrystora (TY1) i katodą tyrystora (TY2) sterownika (S), w którym katoda tyrystora (TY1) i anoda tyrystora (TY2) zwarte są ze sobą, natomiast zacisk (B) transformatora (Tr) połączony jest bezpośrednio z wejściem (K₂₀) elektrofiltru (E). (1 zastrzeżenie)

G05G

P. 229755

18.02.1981

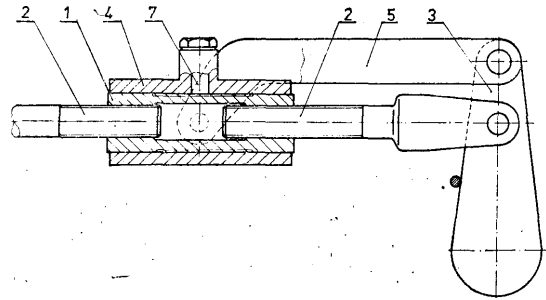
Kombinat Urządzeń Mechanicznych „BUMAR-ŁA-BĘDY”, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych, Gliwice, Polska (Stanisław Drzensła, Czesław Ochwat, Franciszek Krzempek).

Mechanizm sterowniczy z samoczynną regulacją luzu w urządzeniu sterowanym, zwłaszcza w hamulcu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji mechanizmu umożliwiającego utrzymanie stałej nastawy dźwigni napędzającej łącznik mechanizmu, a więc utrzymanie stałej pozycji elementu, na który się oddziałuje, np. pedału hamulca.

Mechanizm ma człon walcowy (1) z naciętym niesamohamownym gwintem niesymetrycznym, mogącym przenosić obciążenia wyłącznie jednokierunkowe, który osadzony jest w przelotowym otworze w korpusie (4) i współpracuje z obciążoną przez sprężynę zapadką umieszczoną w gnieździe (7) korpusu. Człon walcowy (1) łączy według wynalazku dwie oddzielne części łącznika (2) mechanizmu, za pomocą połączeń gwintowych, ruchomych o przeciwnych kierunkach przebiegu zwojów, a przynajmniej z jedną częścią łącznika mechanizmu jest połączony za pomocą połączenia gwintowego ruchowego, a z drugą za pomocą połączenia ruchowego obrotowego.

Korpus, w którym osadzony jest człon walcowy jest sprężony za pośrednictwem łącznika (5) z dźwignią (3), przy czym łącznik ten jest połączony z dźwignią w miejscu, którego odległość od środka obrotu dźwigni jest inna niż odległość od tego środka obrotu do miejsca przymocowania do niej łącznika mechanizmu. (2 zastrzeżenia)

G06F

P. 229783

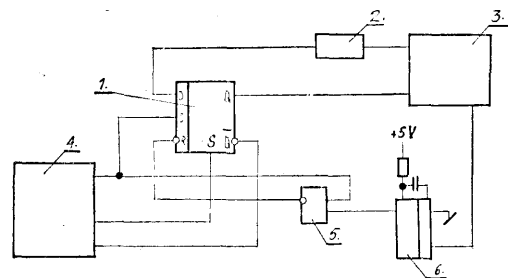
20.02.1981

Instytut Maszyn Matematycznych, Warszawa, Polska (Sławomir Wolszczak).

Elektroniczny układ decyzyjny wybierania rodzaju mikrooperacji

Wynalazek dotyczy układu decyzyjnego umożliwiającego wybieranie rodzaju mikrooperacji w półprzewodnikowych pamięciach operacyjnych DRAM, zapewniającego priorytet mikrooperacji odświeżania przechowywanych informacji i bezkolizyjną asynchroniczną pracę pamięci dzielącą swe cykle pomiędzy rozkazy procesora, a odświeżanie.

Elektroniczny układ decyzyjny ma układ (3) sterowania mikrooperacjami odczyt/zapis, którego jedno wyjście jest połączone poprzez układ (2) opóźniający z wejściem sygnałowym (D) przerzutnika (1), a drugie wyjście jest połączone poprzez uniwibrator (6) oraz bramkę logiczną (5) z wejściem zerującym (R) przerzutnika (1), natomiast wejście układu (3) jest połączone z wyjściem prostym (Q) przerzutnika (1). Ponadto układ ma układ (4) sterowania mikrooperacjami odświeżania, w którym jedno wyjście jest połączone z wejściem zegarowym (C) przerzutnika (1) oraz z drugim wejściem bramki (5), a drugie wyjście układu (4) jest połączone z wejściem ustawiającym (S) przerzutnika (1). Wejście układu (4) jest połączone z wyjściem negującym (Q) przerzutnika (1). (1 zastrzeżenie)

G08B

P. 229854

23.02.1981

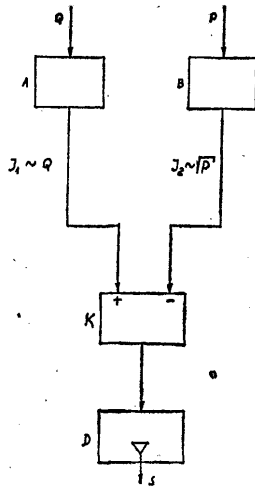
Zakłady Automatyki Przemysłowej „MERA-ZAP”, Ostrów Wielkopolski, Polska (Marek Sołoniewicz).

Układ kontroli wydajności pompy o parabolicznej charakterystyce

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu pozwalającego wykryć przekroczenie punktu pracy pompy według granicznie przyjętej paraboli.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, iż wyjście przetwornika (A) przepływu medium, połączone jest najkorzystniej z dodatnim wejściem komparatora (K), a wyjście najkorzystniej pierwiastkujące przetwornika (B) ciśnienia tego medium jest połączone, z ujemnym wejściem komparatora (K), natomiast różnicowe wyjście komparatora (K) ma połączenie z dyskryminatorem (D), który zawiera jedno lub wiele wyjść, przy czym każde o niezależnie ustawionym poziomie zadziałania.

Wynalazek może znaleźć zastosowanie w automatyce energetycznej. (1 zastrzeżenie)

G08B
F04B

P. 229857

25.02.1981

Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów” w budowie z siedzibą w Rogowcu, Polska (Bronisław Sławiński, Jerzy Gasiński, Marian Strączyński, Adam Ciebiera, Marek Szczuraszek).

Układ zabezpieczający podwodny agregat pompy przed pracą w zasypie

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zapewniającego samoczynne wyłączenie agregatu pompowego w momencie tworzenia się zasypu, jaki może powstać przez nanoszenie cząstek skalnych w pobliżu agregatu.

Układ zabezpieczający ma czujnik fotoelektryczny składający się z neonówki (6) i fotoelementu (7) umieszczonych szczelnie wraz z końcówkami przewodów (11) w ściankach obudowy (12), wykonanej z materiału przezroczystego. Czujnik jest umieszczony w pobliżu agregatu (14), korzystnie pod jego dolną krawędzią i jest włączony w obwód przekaźnika (4) wodoszczelnymi przewodami (11). W obwodzie przekaźnika (4) znajduje się ponadto opornik regulacyjny (8) i tranzystor (9). Przekaźnik (4) jest połączony z zestykiem (5) przekazującym impuls na stycznik znajdujący się w obwodzie sterowania agregatu (14).

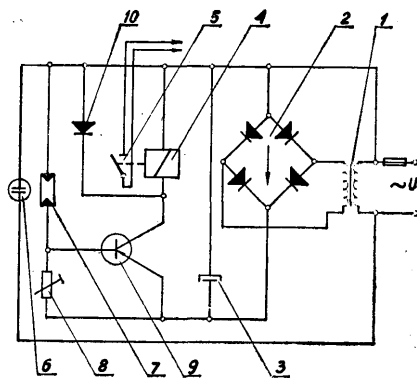

Fig.1

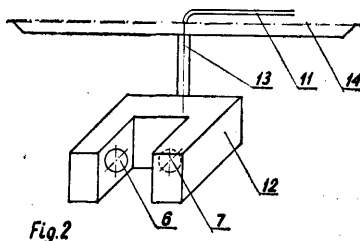

Fig.2

Wynalazek nadaje się do zastosowania we wszystkich podwodnych agregatach pompowych, zainstalowanych w miejscach, gdzie istnieje niebezpieczeństwo zasypiania agregatów cząstkami skalnymi, w szczególności w studniach głębinowych. (4 zastrzeżenia)

G08B
A62C

P. 229895

25.02.1981

Zakłady Płyt Pilśniowych i Wiórowych, Karlino, Polska (Janusz Budzyński, Ryszard Bury).

Urządzenie do wykrywania i gaszenia iskier

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania urządzenia umożliwiającego automatyczne wykrywanie i gaszenie iskier w pneumatycznych i mechanicznych urządzeniach transportujących rozdrobnione materiały łatopalne, zwłaszcza pył drzewny.

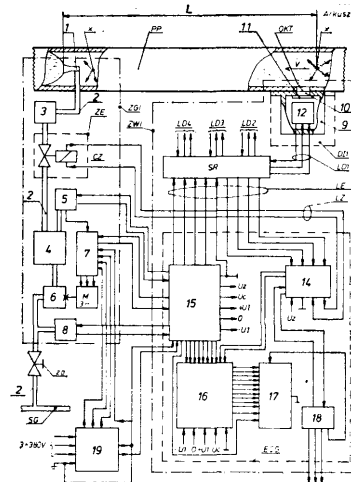

Fig.1.

Urządzenie według wynalaziku składa się z zespołu gaszenia iskier (ZGI) oraz zespołu wykrywania iskier (ZWI) utworzonego przez detektory iskier przyłączone do elektronicznej centrali gaszenia (ECG), w skład której wchodzi obok zasilania (15), układ (14) przetwarzania sygnałów wyjściowych detektorów, automatyczny układ (16) pomiaru kontrolujący pracę całego urządzenia, sygnalizacyjny układ (17), wyjściowy układ (18).

Układ (14) przetwarzania sygnałów wyjściowych detektorów iskier ma korygujący układ, kasujący odliczony już czas gaszenia w przypadku pojawienia się nowych iskier. (8 zastrzeżeń)

G09B

P. 232696 T

17.08.1981

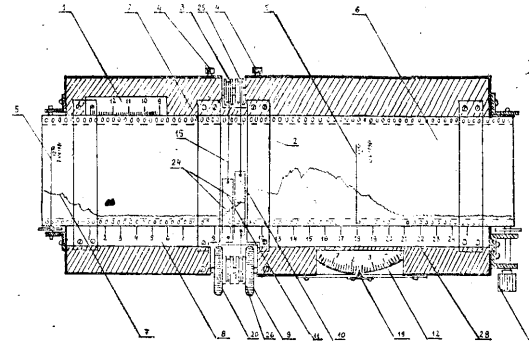
Akademia Rolnicza, Wrocław, Polska (Jan Marek Jangas).

Urządzenie do aproksymacji

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji eliminującej metodę wykreślną oraz zwiększającej dokładność aproksymacji.

Urządzenie do aproksymacji przebiegu funkcji na wykresie stanowi stolik (28), na który nałożona jest opracowywana taśma rejestrująca (6) z wykresem.

Przesuw taśmy (6) zapewnia pokrętło (13). Ponadto na powierzchni stolika (28) umieszczone są elementy uśredniające (10, 11) zamocowane przesuwnie w prowadnicach (2) ciągniami wielokrążka (15, 26) przechodzącymi przez kółka -wielokrążka sumującego. Przesuwu elementów (10, 11) dokonuje się za pomocą elementów (9, 20). Urządzenie zawiera także ciągną przenoszącą uśrednioną wartość funkcji na tarczę wartości uśrednionych (12). Napięcie tego ciągną oraz ciągnien wielokrążka (15, 26) reguluje się pokrętłem napinającym oraz śrubami napinającymi (4).
(4 zastrzeżenia)

**Dział H
ELEKTROTECHNIKA**

H01F P. 229923 28.02.1981

Zakłady Chemiczne „Oświęcim”, Oświęcim, Polska (Mieczysław Ziąja, Władysław Zajas, Władysław Ekiert, Janusz Lustyk).

Sposób ciągłego usuwania wilgoci z izolacji transformatorów energetycznych

Sposób polega na tym, że stosuje się ciągly przepływ suchego azotu przez konserwator transformatora w ilości około 0,02—0,04 m³/h przy równoczesnej wymuszonej ciągłej cyrkulacji oleju z transformatora przez konserwator do transformatora w ilości tak dobranej aby temperatura oleju w konserwatorze była zbliżona do temperatury oleju w transformatorze.

Sposób według wynalazku zezwala na zwiększenie czasokresu pracy transformatorów energetycznych, głównie w wyniku poprawienia ich parametrów elektroizolacyjnych i zahamowania procesów starzenia się izolacji.
(1 zastrzeżenie)

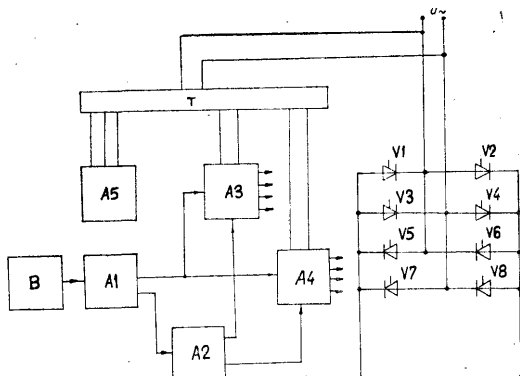
H01F P. 229949 28.02.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwigni i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Andrzej Migdałek, Norbert Hoefler).

Układ zasilania chwytnika elektromagnetycznego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia gabarytów i ciężaru układu oraz zwiększenia niezawodności działania.

Układ zasilania ma mostek tyrystorowy (V1÷V4) do wytworzenia i regulacji prądu magnesującego chwytnik oraz mostek tyrystorowy (V5÷V8) do wytworzenia prądu rozmagnesowującego chwytnik, przy czym wybór mostka dokonywany jest przez blokadę kierunkową (A2) sterowaną sygnałem układu zadającego (A1), który to układ ma na wejściu bezsterowny zadajnik siły udźwigu (B), którego napięcie wyjściowe o zmieniającej się wartości i znaku określa wartość i charakter (kierunek) prądu chwytnika.
(1 zastrzeżenie)

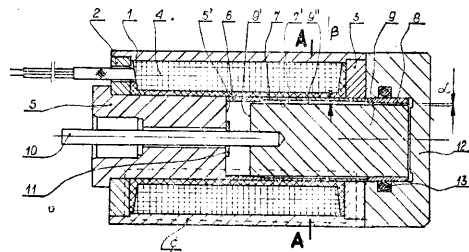

H01F P. 233598 T 28.10.1981

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek Pruszków, Polska (Krystyn Giza, Adam Janusz Cieszewski, Kazimierz Kędziora, Edward Wasilewski, Bronisław Jurek).

Sposób odciążenia przesuwnych części zworowych od nadmiernych sił docisku w obwodach magnetycznych

Sposób charakteryzuje się tym, że przesuwną część zworową (9) prowadzi się na niemagnetycznych tulejach (6) i (8), przy czym szczelina magnetyczna (B) jest wielokrotnie większa od luzu konstrukcyjnego prowadzenia (a).
(1 zastrzeżenie)

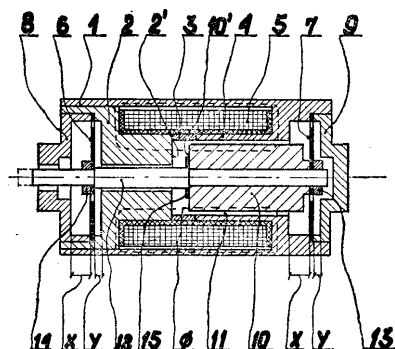

H01F P. 233600 T 28.10.1981

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek, Pruszków, Polska (Krystyn Giza, Adam Janusz Cieszewski, Edward Wasilewski, Bronisław Jurek, Leonard Reben).

Elektromagnes

Elektromagnes służący do sterowania zaworów hydraulicznych, w szczególności przy wymaganej sile przesterowania o charakterystyce liniowej, według wynalazku ma zworę (10) zawieszoną na dwóch membranach (6) i (7) o dobieranej charakterystyce sztywności osiowej i promieniowej.
(1 zastrzeżenie)

H01H

P. 229897

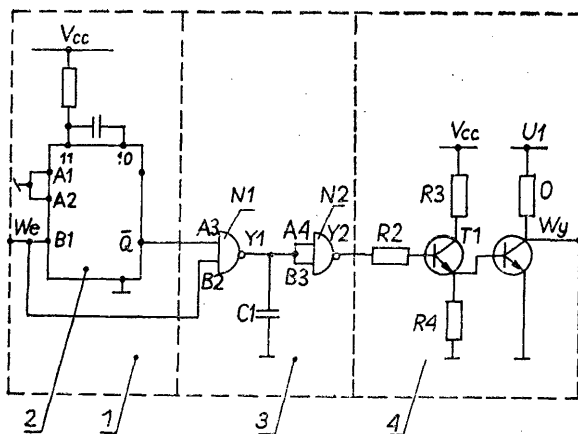
25.02.1981

Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska i Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol”, Tarnobrzeg, Polska (Kazimierz Buczek, Michał Knott).

Układ elektronicznego przekaźnika czasowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji i zmniejszenia gabarytów układu przekaźnika czasowego.

Układ ma stopień czasowy (1) zawierający przerzutnik monostabilny (2) zbudowany na układzie scalonym typu 74121, którego wejścia (A1, A2) dołączone są do masy, a jego wyjście (Q) połączone jest z wejściem (A3) bramki logicznej (N1) stopnia formującego (3) impuls wejściowy. Wejście (B1) przerzutnika (2) jest połączone z wejściem (B2) stopnia formującego (3), natomiast wyjście (Y1) bramki logicznej (N1) jest połączone ze zwartymi wejściami

(A4, B3) drugiej bramki logicznej (N2) stopnia formującego (3) i jest zablokowane kondensatorem (C1) do masy układu. Z kolei wyjście (Y2) bramki logicznej (N2) połączone jest poprzez rezystor (R2) z wejściem stopnia wzmacniającego (4) impuls wyjściowy (Wy) zbudowanego na dwóch tranzystorach (T1, T2).

Układ jest przeznaczony do współpracy z układami scalonymi TTL lub monolitycznymi liniowymi układami scalonymi i stosowany jest zwłaszcza w technice impulsowej układów regulacji automatycznej i zabezpieczeń elektromagnetycznych.

(1 zastrzeżenie)

H01J

P. 229863

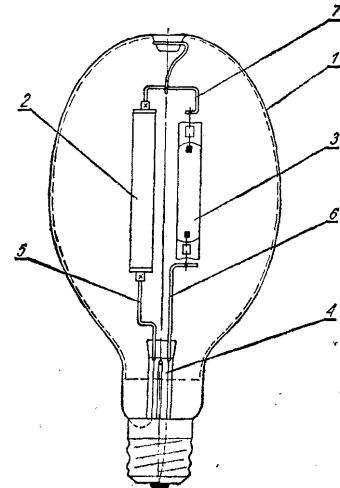
25.02.1981

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „Połam”, Warszawa, Polska (Bogdan Lesiuk).

Wysokoprężna lampa wyładowcza

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania lampy o podwyższonych parametrach świetlnych. Lampa wyładowcza zawierająca w bańce zewnętrznej zestaw utworzony przez co najmniej dwa jarzniki zamocowane obok siebie na wspólnej nóżce, charakteryzuje się tym, że zestaw zawiera jarzniki (2, 3) różnego typu połączone ze sobą szeregowo lub równolegle.

(4 zastrzeżenia)

H01L

P. 229834

24.02.1981

Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych, Warszawa, Polska (Jacek Korec, Jerzy Skwarcz, Elżbieta Nossarzewska-Orłowska, Jacek Tomaszewski).

Sposób wytwarzania krzemowych struktur epitaksjalnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania w jednym procesie epitaksji złącz epitaksjalnych po obu stronach płytki podłożowej.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że grzejnik urządzenia do epitaksji pokrywa się w procesie przygotowawczym warstwą domieszkowanego krzemu o określonych parametrach, której grubość jest równa żądanej grubości warstwy epitaksjalnej nanoszonej następnie na spód płytki podłożowej, przy czym w czasie nanoszenia warstwy epitaksjalnej na spód płytki podłożowej dokonuje się równocześnie trawienia górnej powierzchni płytki podłożowej.

(4 zastrzeżenia)

H01L

P. 229947

28.02.1931

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Irena Bryłowska, Paweł Mikołajczak, Krzysztof Faprocki).

Sposób otrzymywania półprzewodnikowej diody pojemnościowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu otrzymywania półprzewodnikowej diody pojemnościowej, stanowiącej złącze prostujące metal - półprzewodnik, charakteryzującej się wysoką pojemnością C_1 oraz wysokim stosunkiem przestrajania $\frac{C_1}{C_2}$.

Sposób polega na wprowadzaniu do stanowiącego półprzewodnik typu p - monokryształu krzemu substancji domieszkujących metodą implantacji. Stosowanymi domieszkami są jony akceptorowe, zwłaszcza B^+ , Al^+ , Ga^+ , In^+ i Tl^+ . Po implantacji próbkę wygrzewa się w próżni w temperaturze 500–1000°C, przez okres 0,5–2 godzin, po czym na uzyskane podłoże nanosi się, przez naparowanie próżniowe, kontakt omowy Au i barierę prostującą z indu lub cyny. Kontakty nanosi się w postaci warstw o grubości 0,3–0,5 μm .

Uzyskana sposobem według wynalazku dioda jest szczególnie przydatna w układach generacyjnych do przestrajania generatorów, w filtrach strojonych oraz tam, gdzie stosowane są kondensatory przestrajania o dużych pojemnościach, na przykład w radioodbiornikach pracujących na zakresie fal średnich i długich.

(1 zastrzeżenie)

H01P P. 233634 T 28.10.1981

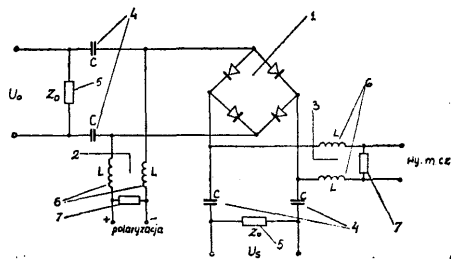
Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego, Warszawa, Polska (Bronisław Stec).

Spolaryzowany detektor pierścieniowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania detektora o dużej czułości i dużej szerokości pasma przenoszenia częstotliwości.

Spolaryzowany detektor pierścieniowy, zwłaszcza dla sygnałów mikrofalowych, zbudowany w klasycznym układzie mostkowym wyróżnia się tym, że mostek diodowy (1) zbudowany z dwu przeciwobnych gałęzi z szeregowo włączonymi diodami w każdej, ma dwa identyczne doprowadzenia sygnałowe, oddzielnie dla sygnału użytecznego i odniesienia, podłączone do obu przekątnych mostka, przy czym do jednej przekątnej mostka (1) jest podłączone doprowadzenie sygnału odniesienia, a do drugiej - doprowadzenie sygnału użytecznego, każde z nich zawiera równoległą impedancję falową Z_o (5) i dwa szeregowo kondensatory (4), za którymi są włączone równolegle, względem źródła sygnału obwód polaryzacji (2) mostka (1) w jednym doprowadzeniu i obwód wyjściowy, w drugim, przy czym każdy z nich jest zbudowany z dwóch indukcyjności (6) szeregowych i z równolegle włączonego rezystora (7).

(1 zastrzeżenie)

H01R P. 229770 18.02.1981

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Eugeniusz Uchyla).

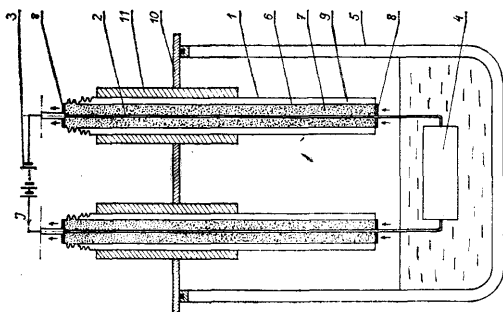
Krioprzepust

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia intensywności wymiany ciepła między powierzchnią toru prądowego, a omywającym go czynnikiem chłodzącym.

Krioprzepust charakteryzuje się tym, że przestrzeń, w której zachodzi wymiana ciepła między powierzchnią toru prądowego (2), a czynnikiem chłodzącym, wypełniona jest granulkami (7) z przewodnika elektrycznego dobrze przewodzącego ciepło, przykładowo ze srebra.

Krioprzepust przeznaczony jest między innymi do krioelektromagnesów, kriokabli, krioelektrycznych stanowisk badawczych jako doprowadzenie prądowe z obszaru o temperaturze otoczenia do obszaru kriotemperatur.

(1 zastrzeżenie)

H02H P. 233655 T 02.11.1981

Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica, Kraków, Polska (Zbigniew Wąsowicz, Janusz Orzechow-

ski, Andrzej Poślednik, Andrzej Szymowski, Marta Szymowska, Kazimierz Wiatr).

Sposób eliminacji zakłóceń elektroenergetycznych w elektronicznych układach automatyki przemysłowej

Sposób polega na bramkowaniu wejść układu, w wyniku czego tylko na żądane jego wejście doprowadza się informację, a pozostałe wejścia w tym czasie blokują się. (1 zastrzeżenie)

H02J P. 229915 25.02.1981

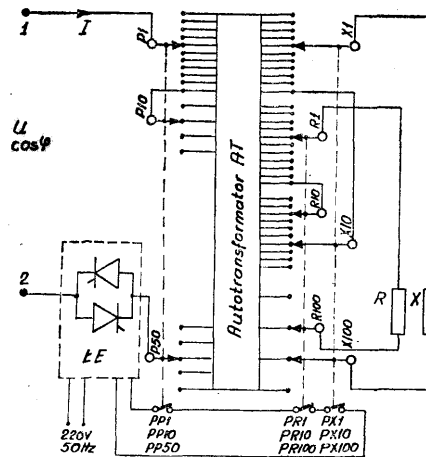
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 229635

Politechnika Lubelska, Lublin, Polska (Jan Wawszczak, Tadeusz Latocha).

Układ do nastawiania obciążenia prądowego przy zadanym napięciu i zadanym współczynniku mocy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu, zapewniającego bezprądowe nastawianie liczby zwojów po obu stronach autotransformatora.

Układ zawierający nieregulowane elementy RL lub RC oraz autotransformator z nastawianą liczbę zwojów po stronie pierwotnej i nastawiane liczby zwojów po stronie wtórnej niezależnie dla dwóch obwodów charakteryzuje się tym, że po stronie pierwotnej autotransformatora (AT) włączony jest szybko działający łącznik elektroniczny (ŁE) najkorzystniej tyrystorowy sterowany zestykami pomocniczymi przełączników zacze- pów po obu stronach autotransformatora. (1 zastrzeżenie)

H02M P. 229750 17.02.1981

Fabryka Urządzeń Mechanicznych „Ponar-Pabianice”, Pabianice, Polska (Jeremi Lewiński, Sławomir Rutkowski).

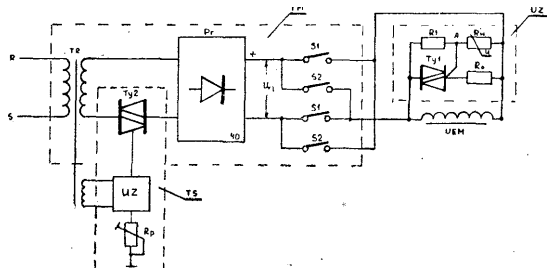
Półprzewodnikowy zasilacz przychwytów elektromagnetycznych zwłaszcza do szlifierek z układem zabezpieczającym go przed uszkodzeniem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zabezpieczenia przychwytów elektromagnetycznych stosowanych w szlifierniach przed uszkodzeniem spowodowanym przepięciami łączeniowymi w czasie eksploatacji.

Półprzewodnikowy zasilacz charakteryzuje się tym, że do uzwojeń przychwytu (UEM) załączony jest układ zabezpieczający (UZ) składający się z obwodu tłumiącego złożonego z opornika (Ro) o niezależnej temperaturze charakterystyce i tyrystora symetrycznego (Ty₁), oraz oporowego dzielnika napięcia zawierającego opornik (Rw) czuły na zmiany napięcia i re-

zystor (R₁), przy czym punkt środkowy (A) dzielnika połączony jest z bramką tyrystora (Ty.).

(1 zastrzeżenie)

H02M
G05F

P. 229867

24.02.1981

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Kazimierz Hoppe, Jan Barełkowski, Czesław Morawski, Krzysztof Ocieszak, Ryszard Trawicki, Hubert Wołodkiewicz).

Sposób sterowania falownikiem i układ do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu sterowania falownikiem tyrystorowym, pozwalającego na n stopniową zmianę prądu wyjściowego oraz opracowania układu realizującego ten sposób wykonanego w technice cyfrowej.

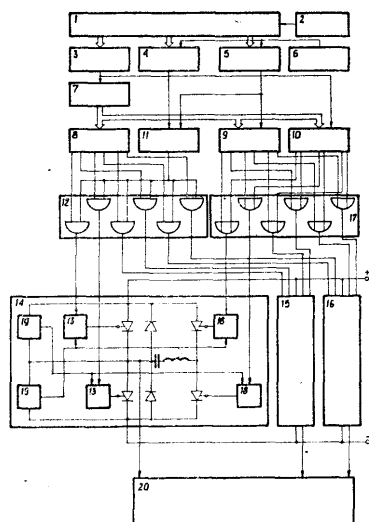
Sposób charakteryzuje się tym, że zmianę prądu wyjściowego falownika uzyskuje się przez wyłączenie tyrystorów głównych w środkowej części półokresu ich przewodzenia - na czas $(\frac{T}{2} - \tau) \leq t \leq (\frac{T}{2} + \tau)$,

przy czym τ przybiera dyskretne wartości $\dots, 2 \frac{T}{12n}, \dots, (n-1) \frac{T}{12n}$, gdzie n jest liczbą stopni prądu

wyjściowego, a $\frac{T}{12n}$ jest okresem ciągu impulsów generatora (2), z którego zostają wyodrębnione ciągi impulsów podstawowych, zapalających dodatkowych i gaszących dodatkowych, wszystkie o okresie 6

a ciąg impulsów podstawowych powoduje za-początkowanie półokresu przewodzenia tyrystorów głównych i jego zakończenie, natomiast ciąg impulsów gaszących dodatkowych opóźniony względem

ciągu impulsów podstawowych o czas $t - \tau$, powoduje dodatkowe wyłączenie tyrystorów, zaś ciąg impulsów zapalających dodatkowych, opóźniony wzglę-

dem ciągu impulsów gaszących dodatkowych o czas 2t, powoduje ponowne włączenie tyrystorów.

Układ stanowią licznik główny (1), generator (2), dekodery ciągu impulsów podstawowych (3), ciągu impulsów zapalających dodatkowych (4), ciągu impulsów gaszących dodatkowych (5), układ (6) wyboru przesunięcia czasowego, licznik modulo 6 (7), rozdzielacz (8) impulsów zapalających, rozdzielacz (9) impulsów gaszących dodatkowych, rozdzielacz (10) impulsów gaszących podstawowych, układ blokowania (11), układ (12) bramek logicznych, zapłonnik (13) tyrystorów głównych, układ sum logicznych (17), zapłonnik (18) tyrystorów komutujących i układy (19) synchronizacji zapalania tyrystorów, odpowiednio połączone.

Rozwiązanie według wynalazku znajduje zastosowanie w nadajniku częstotliwości akustycznej urządzenia SCA. (2 zastrzeżenia)

H02M

P. 229898

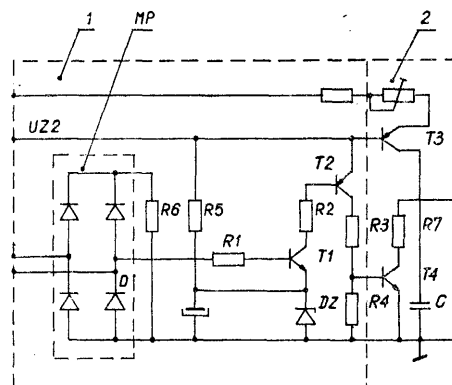
25.02.1981

Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza, Rzeszów, Polska i Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol”, Tarnobrzeg, Polska (Kazimierz Buczek, Bogusław Misiewicz).

Synchronizator układu wyzwalania bramkowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu pozwalającego na uzyskiwanie zakresu zmian kąta przesunięcia impulsów wyzwalających większego od 180°, umożliwiającego regulację wielkości wyjściowych przekształtnika jednofazowego w pełnym zakresie.

Synchronizator zbudowany jest na dwóch tranzystorach (T1, T2), przy czym baza tranzystora (T1) połączona jest poprzez rezystor (R1) z jednym z wejść napięcia synchronizującego i jednocześnie z katodą diody prostowniczej (D) mostka prostowniczego (MP). Emiter tranzystora (T1) jest połączony z katodą diody Zenera (DZ), której anoda oraz anoda diody prostowniczej (D) dołączone są do masy układu. Z kolei kolektor tranzystora (T1) połączony jest poprzez rezystor (R2) z bazą tranzystora (T2), którego emiter dołączony jest do potencjału stabilizowanego (U2), zaś jego kolektor jest połączony poprzez dzielniki napięć (R3, R4) z masą układu. (1 zastrzeżenie)

H02M
H02P

P. 229903

27.02.1981

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Włodzimierz Koczara).

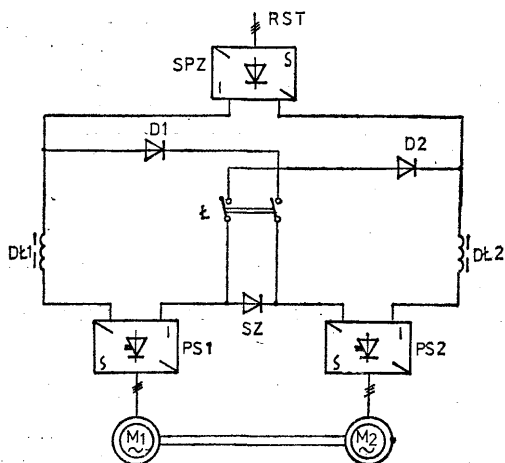
Układ szeregowo-równoległego łączenia maszyn prądu przemiennego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego zasilanie dowolnej ilości maszyn elektrycznych prądu przemiennego poprzez jeden sterowany przekształtnik zasilający.

Układ ma co najmniej jedną parę maszyn (M1, M2) prądu przemiennego, z którego każda połączona jest poprzez przekształtnik (PS1, PS2) sterowany włączony wejściem stałoprądowym w obwód stałoprądowy sterowanego przekształtnika (SPZ) zasilającego,

którego wejście zmiennoprądowe jest połączone z siecią (RST) zasilającą. Ponadto każda para przekształtników (PS1, PS2) sterowanych pary maszyn (M1, M2) włączona jest do obwodu stałoprądowego poprzez sterowany zawór (SZ), tak, że przy zasilaniu równoległym przekształtników (PS1, PS2) zawór (SZ) stanowi przerwę obwodu stałoprądowego, zaś przekształtniki (PS1, PS2) poprzez załączony łącznik (Ł) dwubiegunowy oraz elementy (D1, D2) prostownicze włączone są równoległe, zaś przy szeregowym zasilaniu pary przekształtników (PS1, PS2) zawór (SZ) jest w stanie przewodzenia, a łącznik (Ł) stanowi przerwę.

(2 zastrzeżenia)

H02M
H02P

P. 229904

27.02.1981

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Włodzimierz Koczara).

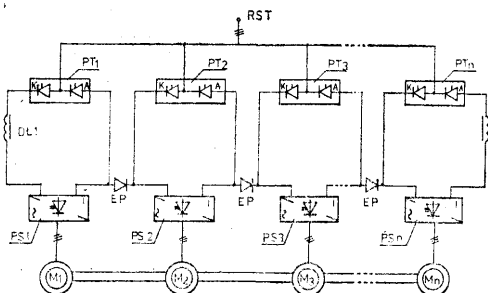
Układ szeregowo-równoległego łączenia maszyn prądu przemiennego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego bezstykowe przełączanie z szeregowej pracy na pracę równoległą przekształtników sterowanych oraz niezależne zasilanie każdej maszyny.

Układ zawiera co najmniej jedną parę maszyn (M1—M2, M3—Mn) prądu przemiennego, z których każda z maszyn (M1, M2, M3, Mn) połączona jest z wyjściem zmiennoprądowym przekształtnika (PS1, PS2, PS3, PSn) sterowanego, którego jedno wejście stałoprądowe jest połączone z katodową (K) grupą komutacyjną przekształtnika (PT1, PT2, PT3, PTn) tyrystorowego, zaś drugie wejście stałoprądowe przekształtnika (PS1, PS2, PS3, PSn) jest połączone z anodową (A) grupą komutacyjną przekształtnika (PT1, PT2, PT3, PTn) tyrystorowego, którego wejście zmiennoprądowe połączone jest z siecią (RST) prądu przemiennego.

Pomiędzy anodową (A) grupą komutacyjną i katodową (K) grupą komutacyjną kolejnych przekształtników (PT1, PT2, PT3, PTn) są włączone elementy (EP) prostownicze tak, że anoda każdego z elementów (EP) jest połączona z anodową (A) grupą komutacyjną, a katoda z katodową (K) grupą komutacyjną.

(1 zastrzeżenie)

H02M
H02P

P. 229905

27.02.1981

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Włodzimierz Koczara).

Układ szeregowo-równoległego łączenia maszyn prądu przemiennego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zmniejszającego oddziaływanie na sieć zasilającą przy prędkościach maszyny poniżej prędkości znamionowej oraz umożliwiającego łatwiejsze przejście każdej maszyny do pracy niezależnej każdej z maszyn.

Układ ma grupę (K) katodową tyrystorów wyjścia stałoprądowego sterowanego przekształtnika (1SPZ) zasilającego, połączoną osobnie przez przekształtnik (1PS) sterowany oraz dławik (DL1) wygładzający z grupą (A) anodową tyrystorów wejścia stałoprądowego sterowanego przekształtnika (2SPZ) zasilającego, którego grupa (K) katodowa tyrystorów wyjścia stałoprądowego jest połączona osobnie poprzez dławik (DL2) wygładzający oraz przekształtnik (2PS) sterowany z grupą (A) anodową tyrystorów wejścia stałoprądowego sterowanego przekształtnika (1SPZ) zasilającego.

Wyjścia zmiennoprądowe sterowanego przekształtnika (1SPZ) są połączone z siecią (RST) zasilającą, zaś wejścia zmiennoprądowe przekształtnika (2SPZ) są połączone przez łącznik (Ł) trójbiegunowy z siecią (RST) zasilającą.

Równoległe do przekształtnika (2SPZ) włączony jest zawór (ZS) sterowany tak, że anoda zaworu (ZS) jest połączona z grupą (A) anodową tyrystorów, a katoda zaworu (ZS) jest połączona z grupą (K) katodową tyrystorów.

Wyjścia zmiennoprądowe przekształtnika (1PS) są połączone z maszyną (M1) prądu przemiennego, a wyjścia zmiennoprądowe przekształtnika (2PS) są połączone z maszyną (M2) prądu przemiennego.

(2 zastrzeżenia)

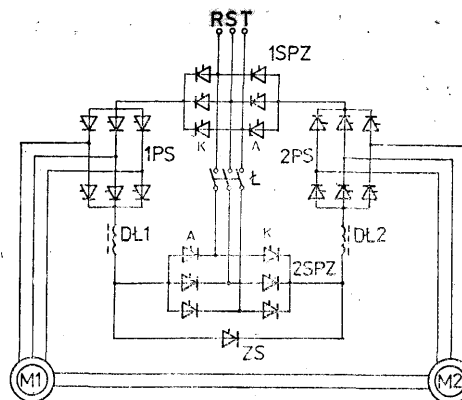

FIG.1

H02M
C23C

P. 233676 T

03.11.1981

Przedsiębiorstwo Projektowania i Dostaw Kompletnych obiektów „CHEMADEX”, Kraków, Polska (Ryszard Lebert, Adam Komarzewski).

Układ zasilania do ochrony anodowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego w budowie i niezawodnego w działaniu układu zasilania do ochrony anodowej przed korozją agresywnych, zwłaszcza do ochrony chłodnic kwasu siarkowego.

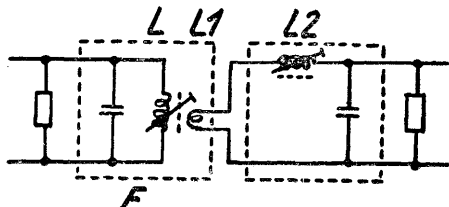
Układ zawiera dwa prostowniki (1) i (3), z których jeden połączony jest z siecią zasilającą za pośrednictwem stycznika (2), który połączony jest z przełącznikiem czasowym (5) załączającym stycznik (?) przy pojawieniu się napięcia sieci, a wyłączającym go

eniach nieliniowych i dużym tłumieniu przesłuchu stereofonicznego.

Detektor kwadraturowy ma w drgającym obwodzie wtórnym cewkę dzieloną, której małowidukcyjne uzwojenie (L1) sprzężone jest z pierwotną cewką (L) poprzez umieszczenie go we wspólnym kubku ekranującym (E).

Detektor kwadraturowy służy do demodulacji sygnałów elektrycznych modulowanych częstotliwościowo i przeznaczony jest zwłaszcza do elektronicznych urządzeń powszechnego użytku. (1 zastrzeżenie)

H04M P. 229858 25.02.1981

Krakowskie Zakłady Teleelektroniczne „TELKOM-TELOS”, Kraków, Polska (Ludwik Staszek, Aleksander Klimkowicz, Franciszek Pasternak).

Mechanizm wciągania sznura mikrotelefonu, zwłaszcza w aparatach telefonicznych

Przedmiotem wynalazku jest mechanizm wciągania sznura mikrotelefonu, zwłaszcza w aparatach telefonicznych.

Mechanizm według wynalazku stanowi ruchomy bęben (1) powracający do stanu spoczynkowego pod wpływem spiralnej sprężyny (7) osadzonej we wnętrzu bębna (1).

Bęben (1) ma wgłębienie (4) stanowiące pomieszczenie dla całej długości spiralnego sznura (5) mikrotelefonu w jednej warstwie. Sznur na długości od otworu (8) w bębnie do uchwyty (14) jest odsłonięty i stanowi odcinek (15) giętkich sztywnych żył, którego długość jest nieco dłuższa od maksymalnej odległości w położeniu przeciwnym bębna (1). (1 zastrzeżenie)

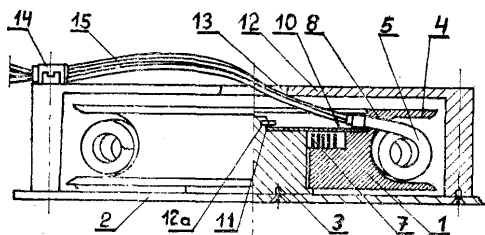

Fig. 2

H04N P. 229818 23.02.1981

Przemysłowy Instytut Elektroniki, Warszawa, Polska (Marek Romaniak, Piotr Brzeski, Ireneusz Jakubowski).

Układ do sprawdzania działania synchronizacji układów telewizyjnych

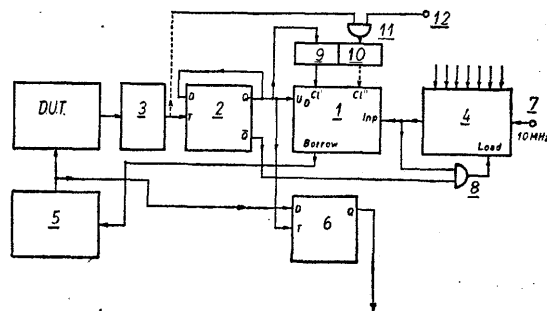
Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu do szybkiego sprawdzania działania synchronizacji układów telewizyjnych.

Układ według wynalazku zawiera licznik rewersyjny (1), którego wejście przełączające kierunek zliczania dołączone jest do nieodwracającego wyjścia przerzutnika bistabilnego (2) sterowanego z wyjścia badanego układu poprzez układ kształtujący (3).

Wejście zliczanych impulsów połączone jest z wyjściem pożyczki licznika preselekcyjnego (4), a wejście kasujące dołączone jest za pośrednictwem układu kształtowania impulsów kasujących (9) do wyjścia nieodwracającego przerzutnika bistabilnego (2).

Wyjście pożyczki połączone jest z układem kształtowania impulsów synchronizacji (5), którego wyjście dołączone jest zarówno do badanego układu, jak i do wejścia informacyjnego (D) przerzutnika typu (D) stanowiącego układ koincydencji (6). Wejście taktujące (T) tego przerzutnika dołączone jest do nieodwracającego wyjścia przerzutnika bistabilnego (2), przy czym wejście sterujące wpisem licznika preselekcyjnego (4) połączone jest z wyjściem układu iloczynu logicznego (8). Wejście liczące tego licznika połączone jest z wejściem impulsów pomocniczych (7), zaś na wejściach służących do wpisu stanu początkowego licznika preselekcyjnego (4) ustawiona jest kombinacja odpowiadająca żadanemu stosunkowi częstotliwości skraj działania synchronizacji do częstotliwości drgań własnych układu badanego.

Pierwsze wejście układu iloczynu logicznego (8) dołączone jest do wyjścia pożyczki licznika preselekcyjnego (4), a drugie wejście tego układu (8) dołączone jest do wyjścia odwracającego przerzutnika bistabilnego (2). (2 zastrzeżenia)

H04R P. 229881 26.02.1981

Bułgarsko Radio, Sofia, Bułgaria

Elektrostatyczny przetwornik akustyczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego konstrukcyjnie przetwornika akustycznego do głośników i słuchawek, zabezpieczonego przed przebicciem wysokiego napięcia, zapewniającego dobre elektryczne połączenie elektrod i membrany.

Przetwornik charakteryzuje się tym, że jego membrana (1) z tworzywa sztucznego jest zaciśnięta między dwiema płytkami izolacyjnymi (3) z owalnymi otworami. Każdy z tych otworów jest na znacznym obszarze pokryty warstwą przewodzącą, stykającą się z przewodzącą warstwą membrany i metalowymi łącznikami (10) na płytach izolacyjnych (6), zawierających w środkowej części owalne, perforowane powierzchnie metalowe (7), stanowiące przepuszczalne dla dźwięku elektrody. (4 zastrzeżenia)

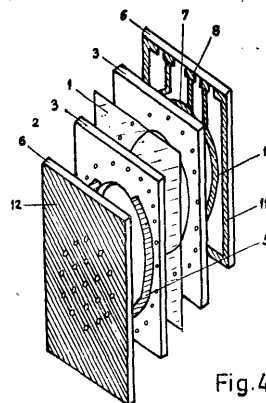

Fig. 4

04R P. 229932 28.02.1981

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Wiesław Niewczas, Janusz Wichniak).

Elektroakustyczny przetwornik foniczny

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przetwornika umożliwiającego uzyskanie znacznych natężeń dźwięku w odtwarzaniu mowy ludzkiej przy elektrycznym sygnale sterującym małej mocy, przeznaczonego do stosowania w warunkach zagrożenia wybuchowego.

Przetwornik ma foniczny wzmacniacz (W) pneumatyczny umieszczony pomiędzy cewką (2) drgającą, a gardzielą (4) tuby (5) głośnikowej.

Wzmacniacz (W) składa się z cylindrycznego korpusu (7) zaopatrzonego w otwór (?) wlotowy czynnika gazowego, usytuowany na obwodzie korpusu (7), wewnątrz którego to korpusu (7) jest umieszczony zawór (9) grzybkowy, usytuowany pomiędzy komorą (10) ograniczoną elastyczną przeponą (11) oraz komorą (12) ograniczoną gardzielą (4). Grzybek zaworu (9) jest zawieszony na elastycznej przeponie (11) i połączony sztywno za pomocą popychacza (13) z cewką (2) drgającą. (2 zastrzeżenia)

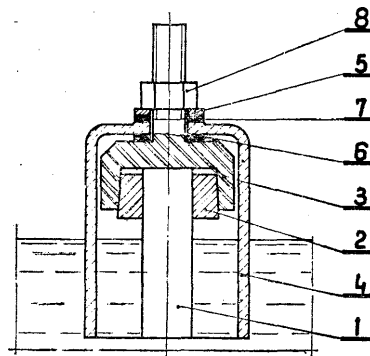

Fig. 1

H05K

P. 229748

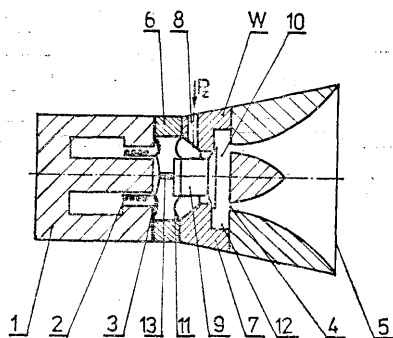
17.02.1981

Białostockie Zakłady Podzespołów Telewizyjnych „Unitra-Biazeł”, Białystok, Polska (Jerzy Boryś, Michał Grygoruk)

Uchwyt płytki drukowanej zwłaszcza do testerów układów elektronicznych

Wynalazek - rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji uchwytu umożliwiającego połączenie obwodu drukowanego z układem pomiarowym testera za pośrednictwem zespołu sprężystych elektrod pomiarowych.

Uchwyt charakteryzuje się tym, że gniazdo (1) wyposażone jest w szczękę (4), korzystnie uchylne, chwytające płytkę wzdłuż jej krawędzi, w korpusie (8) uchwytu umieszczone są elementy zamykająco-przewodzące (10). Elementy zamykająco-przewodzące, korzystnie łożyska toczne zamocowane są w korpusie sprężysto z regulacją położenia. (2 zastrzeżenia)

H05B
F27D

P. 229978

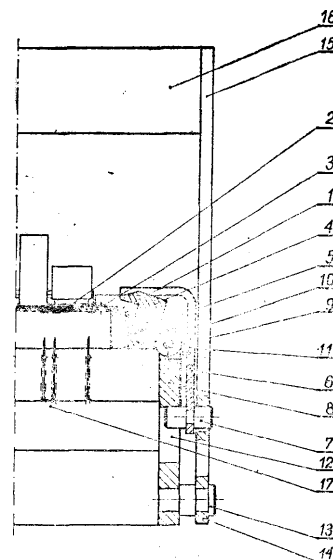
28.02.1981

Biuro Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „BIPROMET”, Katowice, Polska (Felicjan Biolik, Piotr Szatka).

Elektroda do pieców topielnych zwłaszcza do metalu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania elektrody o dużej trwałości, niskich kosztach eksploatacyjnych, oraz prostym sposobie zabudowy i wymiany.

Elektroda według wynalazku charakteryzuje się tym, że jej poszczególne elementy wykonane są z materiałów o różnym współczynniku rozszerzalności, który w przypadku klina (2) i podkładki (5) zawarty jest w przedziale od 15 do 20, a w przypadku uchwytu (3) od 8 do 15. Grubość pierścieniowego klina (2) zależy od grubości dna osłony (4). Grubości te ponadto zależą od współczynników rozszerzalności tych elementów. Pierścieniowy klin (2) ma poprzeczną szczelinę, zaś pomiędzy uchwytem (3), a dnem osłony (4) i podkładką (5) umieszczone są uszczelki (6) i (7). (5 zastrzeżeń)

II. WZORY UŻYTKOWE

Dział A

PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01J
F25D

W. 68173

16.03.1982

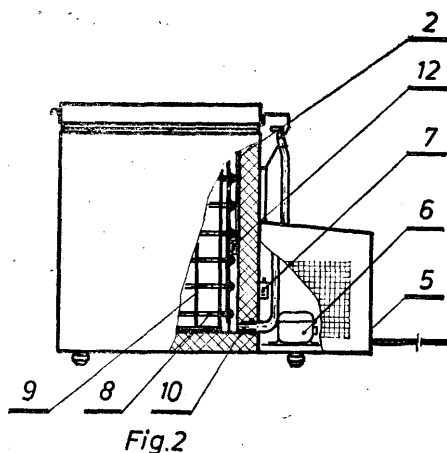
Zakłady Zmechanizowanego Sprzętu Domowego „PREDOM-EDA”, Poniatowa, Polska (Jerzy Kuzioła, Kazimierz Przydatek, Wiesław Świątek).

Schładzarka, zwłaszcza do mleka w **konwiach**

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie takiej schładzarki do mleka, która zapewniałaby odpowiednią szybkość i optymalną temperaturę chłodzenia mleka w konwiach, szczególnie w małych gospodarstwach rolnych.

Schładzarka ma prostopadłościenną komorę o ścianach termoizolacyjnych z umieszczonym wewnątrz wodoszczelnym zbiornikiem (2), zamykaną od góry pokrywą, zaopatrzoną w uszczelki magnetyczne. W tylnej części schładzarki znajduje się agregat chłodniczy (6) osłonięty osłoną (5), którego praca jest sterowana termostatem (7). Parownik agregatu (6) wykonany w postaci węzownicy (8) jest rozmieszczony wewnątrz zbiornika (2) przy jego ścianach i osłonięty koszem (9). W dolnej części zbiornika (2) znajduje się króciec (10) połączony z węzłem spustowym. Czujka (12) termostatu (7) znajduje się między rurkami węzownicy (8) w połowie wysokości parownika.

(2 zastrzeżenia)

A24D
A24F

W. 67695

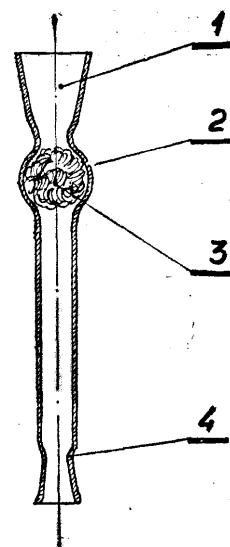
26.11.1981

Bogdan Leśniewski, Wołomin, Polska (Bogdan Leśniewski).

Cygarniczka

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie cygarniczki szklanej z filtrem.

Cygarniczka ze szkła w kształcie walca, składa się z uchwytu papierosa (1), kulistego pojemnika (2) przeznaczonego na materiał filtrujący (3) oraz ustnika (4).
(1 zastrzeżenie)

A43D
C14
B26D

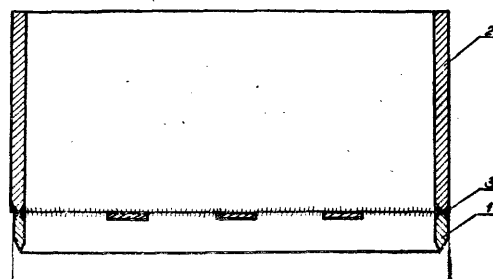
W. 67692

24.11.1981

Nowotarskie Zakłady Przemysłu Skórzanego „Podhale”, Nowy Targ, Polska (Tadeusz Pióro, Andrzej Pawliński).

Wykrojnik do wykrawania elementów spodowych

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie prostej w wykonaniu i niewymagającej częstego ostrzenia konstrukcji wykrojnika maszynowego, który jest przeznaczony do wykrawania elementów spodowych, z materiałów skóropodobnych i tkanin, stosowanych w procesie produkcyjnym wytwarzania obuwia w przemyśle skórzanym.

Jednozabiegowy wykrojnik maszynowy składa się z dwóch części: dolnej tzw. tnącej (1) oraz górnej tzw. nadstawki (2). Część górna - nadstawka (2) wykonana jest z płaskownika stalowego o szerokości od 30 do 110 mm, a część dolna - tnąca (1) wykonana jest z taśmy stalowej (szwedzkiej) jednostronnie ostrzonej o szerokości 19 mm. (1 zastrzeżenie)

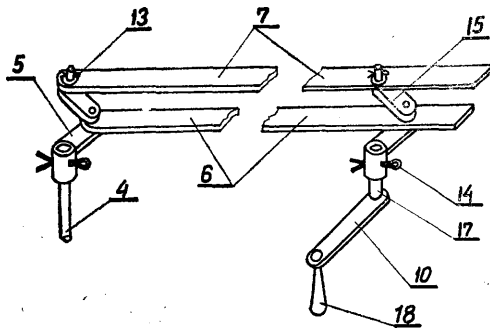
A47B W. 67684 23.11.1981

Jan Armknecht, Bydgoszcz, Polska (Jan Armknecht).

Mechanizm do unoszenia i ustalania płyty poziomej zwłaszcza ławy meblowej

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie prostego w budowie i niezawodnego w działaniu mechanizmu do unoszenia i ustalania płyty poziomej zwłaszcza ławy meblowej.

Mechanizm składa się z dwóch równych i równoległych płaskowników (6) i (7) połączonych na końcach i pośrodku ramionami (5) i (15), przy czym końcowe ramiona (5) w kształcie płaskownika z tulejką osadzone są na trzpieniach (4) których końcówki połączone są nieobrotowo ze śrubami, ramię środkowe (5) połączone jest na stałe za pomocą sworznia z korbą (10) i (18) natomiast ramiona (5) i (15) połączone są za pośrednictwem sworznia nieobrotowo i ustalone pod kątem 90°. (1 zastrzeżenie)

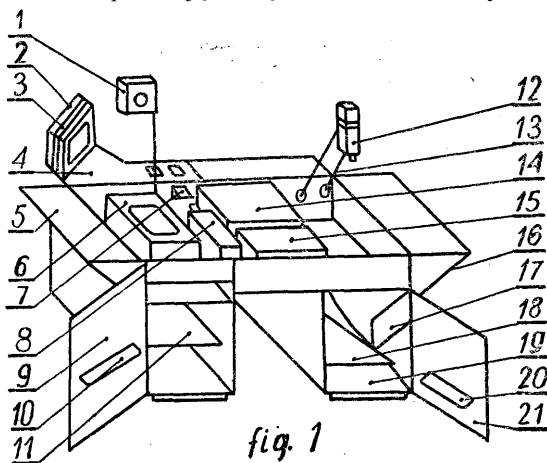

A47B W. 67693 25.11.1981

Urząd Wojewódzki w Ciechanowie, Kuratorium Oświaty i Wychowania, Ciechanów, Polska (Krzysztof Kopański, Kazimierz Dąbkowski).

Biurko

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie takiej konstrukcji biurka, która umożliwiałaby przechowywanie i eksploatację urządzeń audiowizualnych.

Biurko zaopatrzone jest w dwuczęściowy łamany blat (5) otwierany na boki i oparty na listwie. Pod blatem umieszczono grafoskop (6), rzutnik przezroczny (8) wyświetlający obraz za pośrednictwem zwierciadła (7), magnetowid (14), radioodbiornik (15) i kamerę telewizyjną (12). Kamera jest zainstalowana na prze-

gubowym statywie (13). W tylnej części biurka znajduje się ruchomy stolik demonstracyjny umocowany na ramieniu. Stolik ten może być chowany we wnęce i chroniony pokrywą. W lewej części biurka umocowano stacjonarnie monitor kontrolny (2). (4 zastrzeżenia)

A47C W. 67712 27.11.1981

Biuro Projektów Przemysłu Organicznego "Organika", Warszawa, Polska (Jerzy Jagła, Mieczysław Rybicki).

Materac

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie materaca wygodnego w przenoszeniu dzięki jego małym wymiarom, dobrze izolującego ciało ludzkie od podłoża oraz umożliwiającego łatwe utrzymanie czystości materaca.

Materac ma kształt zamkniętego rękawa foliowego (1) wypełnionego spienionym tworzywem sztucznym (2), poprzedzianego szwami lub spawami (3) tworzącymi oddzielne komory (4). (1 zastrzeżenie)

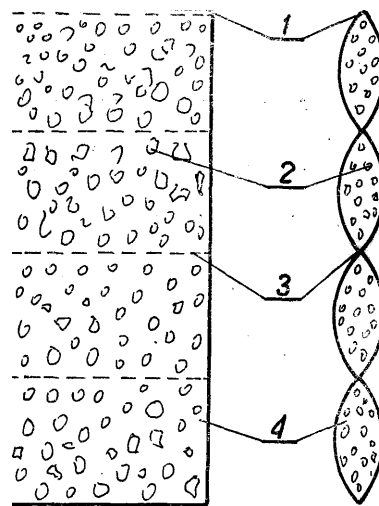

fig. 1

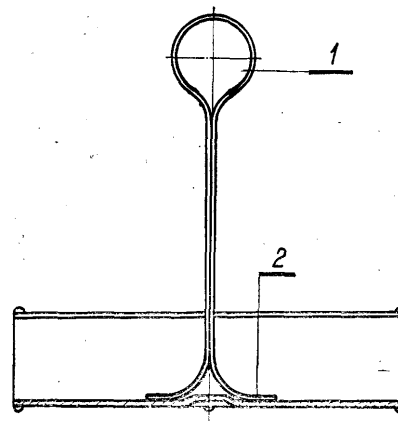
fig. 2

A47G W. 67642 18.11.1981

Kombinat Wyrobów Nożowniczych i Nakryć Stołowych „Gerlach”, Fabryka Nakryć Stołowych, Stojadła k/Mińska Mazowieckiego, Polska (Henryk Pietraszek, Stanisław Czerw).

Uchwyt zwłaszcza do zestawu do przypraw

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie uchwytu zapewniającego łatwość w przenoszeniu.

Uchwyt stanowi podwójnie złożony płaskownik w części górnej uformowany w pierścień (1), w środkowej części ramiona płaskownika zgrzane są ze sobą, a w dolnej części odgięcia (2) umożliwiają przymocowanie uchwytu do korpusu. (1 zastrzeżenie)

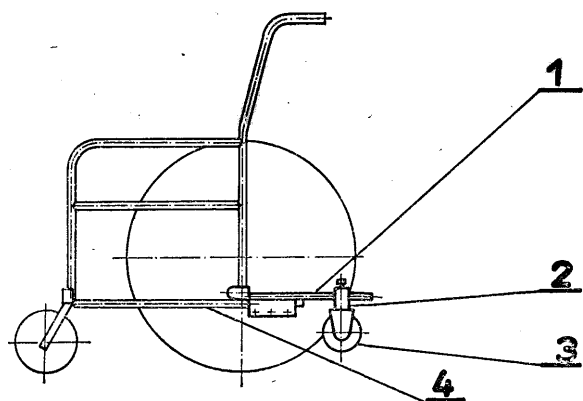
A61G **W. 67702** 26.11.1981
B60K

Zakład Doświadczalny Regionalnego Związku Spółdzielni Inwalidów, Łódź, Polska (Antoni Pędzimaż).

Przystawka jezdna do wózka inwalidzkiego

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji przystawki zabezpieczającej wózek przed wywróceniem się do tyłu.

Przystawka ma dwa poziome wysięgniki (1) i na nich umieszczone przesuwne jezdne koła (3). Wysięgniki te są umocowane nie na stałe do bocznej ramy (4) wózka. (1 zastrzeżenie)

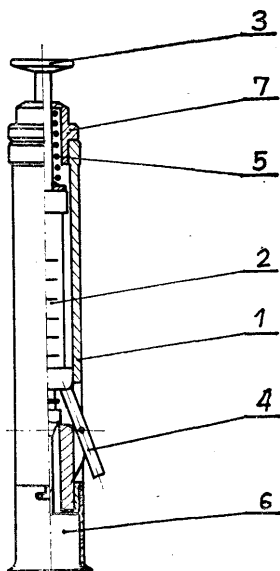

A61M **W. 67682** 23.11.1981

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urzędów Chłodniczych i Gastronomicznych, Bydgoszcz, Polska (Mieczysław Olszewski, Wojciech Kosmała).

Aparat do zastrzyków

Wzór rozwiązuje zagadnienie konstrukcji aparatu, który umożliwi robienie zastrzyków różnymi dłu-

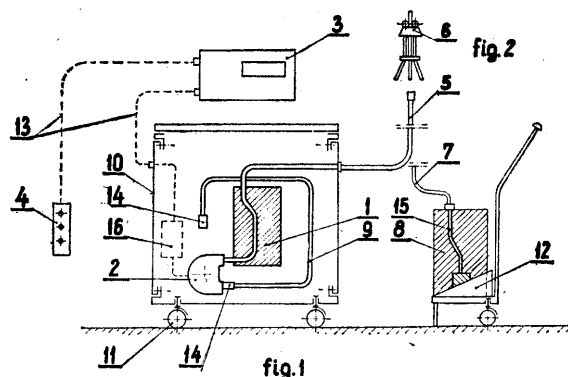
gościami igieł. Aparat do zastrzyków składający się z korpusu (1) z umieszczonej w nim strzykawką z igłą (2) i tłoczkiem (3), z nakrętki (7) mocującej sprężynę (5) i z zaczepu zaopatrzony jest według wzoru w wy-mienną nasadkę (6). (1 zastrzeżenie)

A61N **W. 67704** 27.11.1981

Zjednoczone Zakłady Urzędów Jądrowych „POLON”, Zakład Urzędów Badawczych i Przemysłowych, Poznań, Polska (Zbigniew Rychlewski, Janusz Piszczek, Stefan Gąsiorowski).

Urządzenie do terapii izotopowej narządów płciowych kobiety

Celem wzoru jest takie rozwiązanie konstrukcyjne, które uwzględni sprawdzone metody kliniczne przygotowania chorej „na zimno” i aplikuje promieniowanie z pełną kontrolą i sygnalizacją stanów i parametrów.

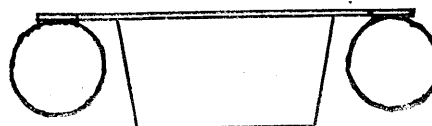
Urządzenie ma wewnątrz obudowy (10) układy napędowe (2) zaopatrzone w wąż magazynowy (9) zakończony mikrowyłącznikami (14) sterującymi zasilaniem elektrycznym napędów. Wymianę aplikatorów ze źródłami promieniowania realizuje się przez zastosowanie pojemnika transportowo-magazynowego (8) na wózek przewoźnym (12). Pojemnik transportowo-magazynowy (8) podłączany jest do pojemnika ochronnego (1) w obudowie (10) za pośrednictwem węża przeładunkowego (7). Pulpit zdalnego sterowania (4) połączony jest przewodami elektrycznymi (13) za pośrednictwem pulpitu sterowania i sygnalizacji (3) z układami napędowymi (2) poprzez przekaźniki wykonawcze (16). (1 zastrzeżenie)

A63B **W. 66880** 08.06.1981
B63B

Antoni Alfred Antosiewicz, Legionowo, Polska (Antoni Alfred Antosiewicz).

Łódka turystyczno-wędkarska

Łódka 2-osobowa z blachy ocynkowanej łączonej wrębem z polutowaniem składa się z części środkowej o przekroju trapezowym z trzema ławeczkami, wyklejonej płytą plisniową twardą i dwóch pływaków w kształcie walca umocowanych przy pomocy 2-ch rurek metalowych. (3 zastrzeżenia)

Dział B

RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B21D
B21F

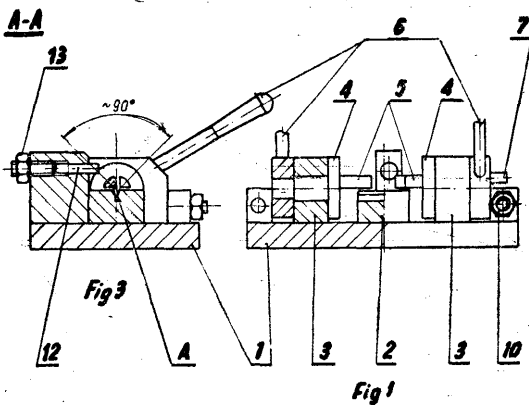
W. 67667

18.11.1981

Fabryka Osprzętu Samochodowego „POLMO”, Łódź, Polska (Bogusław Szulc, Jerzy Weiss).

Przyrząd do kształtowania sprężyn pierścieniowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji i przyrządu do nadawania sprężynom pierścieniowym kształtu zbliżonego do spirali nie wymagającego stosowania prasy i łatwego do obsługi ręcznej.

Przyrząd ma gniazdo (2) ze szczeliną (A) biegnącą wzdłuż osi przyrządu, o głębokości zbliżonej do połowy średnicy kształtowanej sprężyny. Szerokość szczeliny jest uwarunkowana grubością formowanej sprężyny.

Wzdłuż osi szczeliny (A), symetrycznie do gniazda (2), osadzone są na podstawie (1) dwa wsporniki (3), które mają otwory o wspólnej osi przebiegającej równoległe do podstawy (1), w których to otworach osadzone są obrotowo wałki (4) zaopatrzone z jednego końca w segmenty (5), stanowiące jednakowe wykorbienia wałków (4). Na przeciwnym końcu wałka (4) są osadzone na obwodzie rękojeście (6) oraz na czole osadzone są mimośrodkowo kolki (7) ograniczające, współpracujące ze zderzakami na wspornikach. Segmenty (5) usytuowane nad gniazdem (2) są przesunięte względem siebie o około 90°, a kształt ich w przekroju poprzecznym zbliżony jest do wycinka koła.

(2 zastrzeżenia)

B23B

W. 67680

23.11.1981

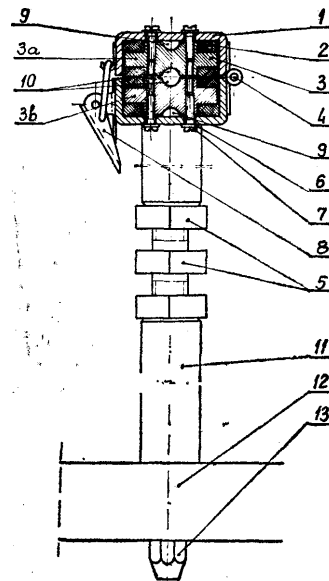
Kolejowe Zakłady Łączności, Bydgoszcz, Polska (Zygfryd Biskupski, Edmund Cieśliński, Władysław Januszewski).

Prowadnik pręta

Prowadnik pręta do tokarek posiadający stojak o regulowanej wysokości charakteryzuje się tym, że ma korpus (3) z tworzywa sztucznego składający się z części (3a), (3b) z rowkami (9), (10) o różnych promieniach osadzony w dwudzielnej obudowie (1) metalowej połączonej zawiasą (4) i zamkiem (8) dźwigniowym. Korpus (3) jest odizolowany od obudowy (1) amortyzatorami (2) z gumy.

Prowadnik według wzoru użytkowego ma zastosowanie przy obróbce długich prętów szczególnie jako oprzyrządowanie tokarek wytłumiające hałas.

(1 zastrzeżenie)

B24B

W. 67701

26.11.1981

Kolejowe Zakłady Nawierzchniowe, Bydgoszcz, Polska (Marek Kajdasz, Ryszard Łukaszewicz, Bogdan Kłosiński).

Przecinarka do cięcia ściernicami o dużych średnicach

Wzór rozwiązuje zagadnienie zwiększenia szybkości cięcia oraz zastosowania automatycznego posuwu mechanizmu tnącego.

Przecinarka ma silownik automatycznego posuwu podstawy (10) zamocowany na łożu (1), na którym leży płyta ślizgowa (12) ze wspornikiem oporowym (13). Do płyty ślizgowej (12) zamocowana jest podstawa (1) z silnikiem (5) oraz zespołem pasów klinowych (6) i ściernicą (11). Do korpusu (15) urządzenia przymocowana jest podstawa siłowników mocujących (2), które służą do mocowania obrabianego materiału.

(2 zastrzeżenia)

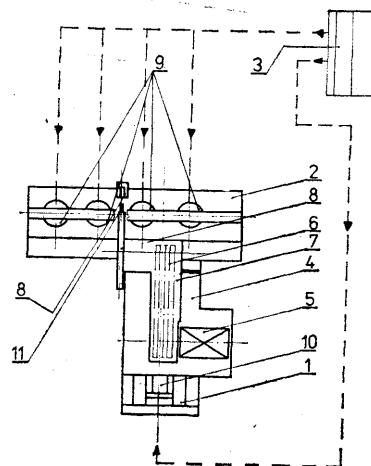

Fig.1

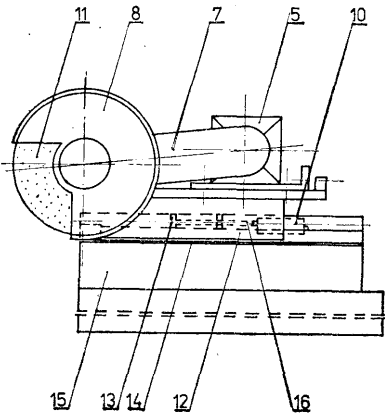

Fig. 3

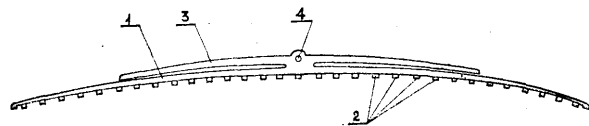
B60S **W. 67697** 26.11.1981

Alicja Krygler, Agenor Krygler i Piotr Trojan, Warszawa, Polska (Alicja Krygler, Agenor Krygler, Piotr Trojan).

Piéro wycieraczki samochodowej

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego pióra, które zapewniłoby lepsze przyleganie wycieraczki do szyby i równomierne czyszczenie szyby w całym zasięgu ruchu wycieraczki.

Piéro wycieraczki szyb samochodowych stanowi wygięta po łuku listwa (1) wyposażona od strony wewnętrznej w zaczepy (2) do mocowania czyszczącego elementu gumowego, a od strony zewnętrznej w drugą krótszą, wygięta po łuku listwę (3) posiadającą zaczep (4) do połączenia z ramieniem wycieraczki. (1 zastrzeżenie)

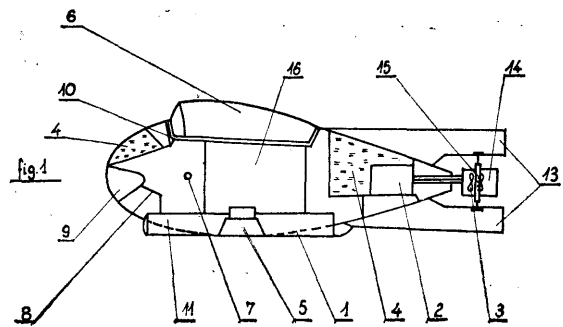
B63C **W. 67612** 02.11.1981

Wyższa Szkoła Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte, Gdynia, Polska (Władysław Wojnowski, Jan Biegalski, Bogumił Sówka, Marian Pleszewski, Bartłomiej Jakus).

Pojazd podwodny typu mokrego

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania samodzielnego pojazdu podwodnego typu mokrego i z płetwonurkiem, który umożliwiłby penetrację przestrzeni wodnej i dna morskiego a także holowanie płetwonurków na zewnątrz pojazdu i transportu ładunku w pojemnikach wyważonych, pływanie nawodne i podwodne, oraz mógłby być osadzony na dnie, kotwiczony na powierzchni wody lub na dowolnej głębokości z możliwością wielokrotnego opuszczenia go przez płetwonurka i powrotu doń po wykonaniu zadania.

Pojazd podwodny charakteryzuje się tym że kadłub (1) w kształcie elipsoidy obrotowej lub wrzecionowatym ma w części rufowej umieszczony birotacyjny silnik elektryczny (2) napędzający dwie śruby (3) umieszczone współosiowo, elementy wypornościowe (4), a w części dziobowej pulpit sterowniczy (8 i 10), przezroczystą opływkę (9), przy czym w górnej części kadłuba umieszczony jest odsuwany lub otwierany przezroczysty właz (6), a w dolnej części pojazdu umieszczone są w pojemnikach ciśnieniowych (11) baterie akumulatorów. (6 zastrzeżeń)

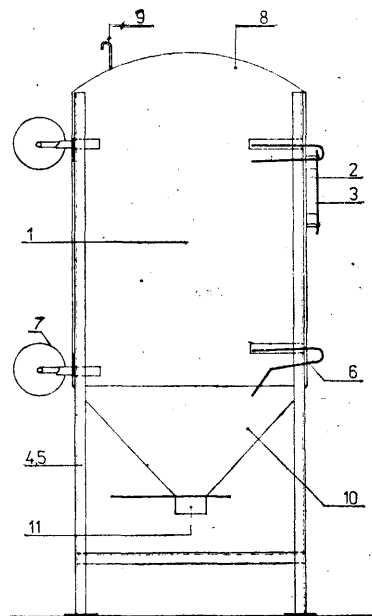
B25D **B65G** **E04H** **W 67633** 16.11.1981

Miejski Kombinat Budowlany „Zachód”, Warszawa, Polska (Witold Sawicki, Tadeusz Jeznach).

Silos do materiałów sypkich zwłaszcza do cementu

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie skonstruowania silosu do magazynowania i transportu materiałów sypkich, zwłaszcza do cementu na niewielkich placach budów w gospodarce komunalnej, który miałby konstrukcję przystosowaną do załadunku grawitacyjnego i transportu w stanie napełnionym w pozycji poziomej oraz rozładunku grawitacyjnego w pozycji pionowej.

Silos składa się z pojemnika (1) z otworem zasypowym (2) zamkniętym szczelną klapą (3), wbudowany w koziół wsporny (4) o kolumnach (5), do których przymocowane są oczka (6) do zahaczania więzi podnośnika i kółka (7) o pionowych osiach obrotu. (1 zastrzeżenie)

B65G **B63B** **E02B** **W. 67669** 19.11.1981

Biuro Projektów Budownictwa Morskiego „BIMOR”, Szczecin, Polska (Jerzy Czyzewski, Ziemowit Sokolowski).

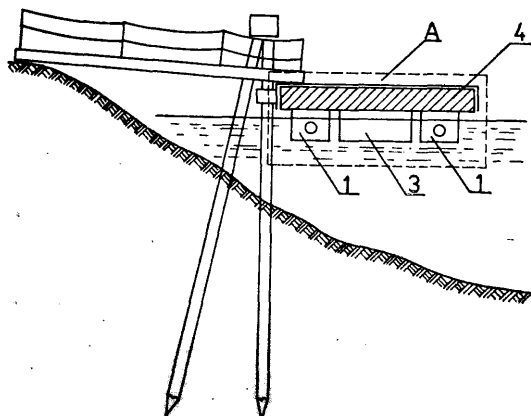
Pływający pomost postojowo-przeładunkowy

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania zuniifikowanych elementów pomostu, który umożliwiłby w sposób tani i szybki zagospodarowanie terenu oraz ułatwiłby również prace związane z układaniem rurociągów refulacyjnych.

Pływający pomost składa się ze zunifikowanych pod względem gabarytów i wyporności segmentów pływających (A) połączonych ze sobą rozłącznie i tworzących nabrzeże z pirsami postojowymi i przeładunkowymi oraz zaopatrzonych w hydrauliczne stabilizatory przechyłu (1).

Pomost pozwala na elastyczne, dostosowane do potrzeb oraz możliwości terenowych, usytuowanie urządzeń postojowych i przeładunkowych, bardziej ekonomiczne wykorzystanie przestrzeni portowych przez eliminację konieczności wznoszenia trwałych budowli portowych oraz zajmowania znacznych obszarów lądowych pod nabrzeża i place składowe.

(1 zastrzeżenie)

B66F

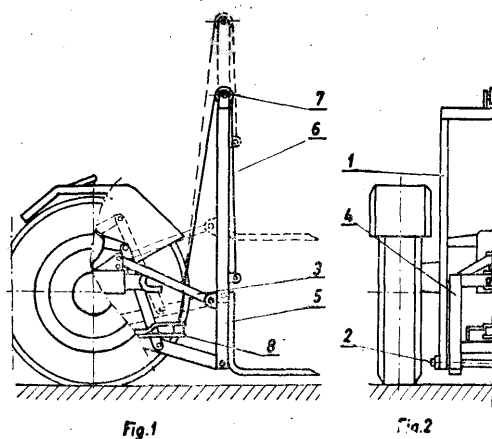
W. 67699

25.11.1981

Akademia Rolniczo-Techniczna, Olsztyn, Polska, (Ryszard Mahan, Ryszard Matuszczak).

Podnośnik widłowy

Wzór użytkowy dotyczy podnośnika widłowego, który montowany jest na ciągniku rolniczym i przeznaczony jest do załadunku, rozładunku i przemieszczania na małe odległości materiałów pakowanych, kontenerów, skrzynek, pojemników itp.

Podnośnik ma ramę (1), która za pośrednictwem czopów (2) oraz łącznika (3) zawieszona jest na trzypunktowym układzie zawieszenia ciągnika, przy czym w ramie (1) przesuwają się suwaki (4) z zamocowanymi widłami (5), do którego przymocowana jest lina (6) przechodząca przez blok (7) i umocowana drugim końcem do zaczepu rolniczego (8) ciągnika.

(1 zastrzeżenie)

Dział C CHEMIA I METALURGIA

C25B
C25C
C25D
C25F

W. 67640

18.11.1981

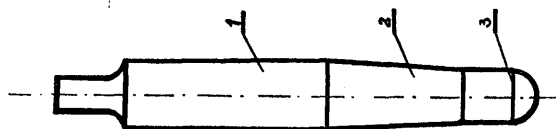
Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska, (Stefan Mirocha).

Sworzeń anodowy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania kształtu sworznia anodowego zapewniającego równomierny rozkład gęstości prądu na powierzchni końcówki.

Sworzeń według wzoru użytkowego składa się z części górnej (1) walcowej, części dolnej (2) stożkowej i końcówki (3) mającej kształt walca zakończonego powierzchnią półkolistą.

(1 zastrzeżenie)

Dział E BUDOWNICTWO; GÓRNICTWO

E04B
E04F
F16S

W. 67645

20.11.1981

Przedsiębiorstwo Przetwórstwa Blach „BISTYP”, Legionowo, Polska (Felix Sulkowski).

Blacha trapezowa

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji blachy nadającej się do stosowania na ustroje dźwiękochłonne i elementy elewacyjne, a także do innych przeznaczeń.

Błacha trapezowa w postaci płyty ocynkowanej lub ocynkowanej i pokrytej lakierem albo folią dekoracyjną ma trzy szerokie płaszczyzny czołowe (1), których szerokość jest co najmniej 7 krotnie większa od głębokości fałdy (2). Błacha ta może posiadać na płaszczyznach czołowych perforację (3) dla celów akustycznych. (2 zastrzeżenia)

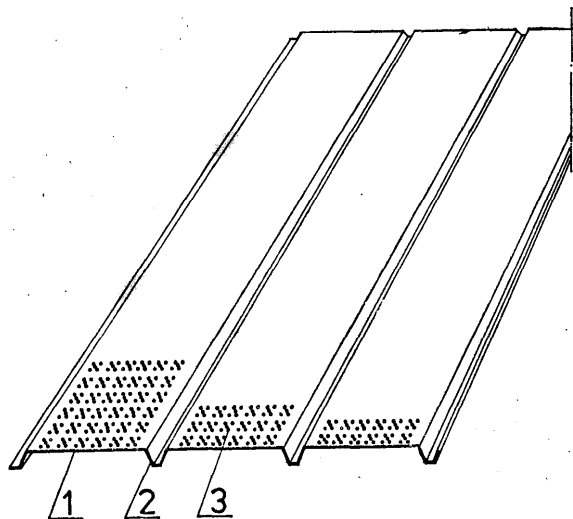

Fig. 1

É06B
F24F

W. 67609

10.11.1981

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Stolarstwa Budowlanego, Wołomin, Polska (Jerzy Kredycki, Eugeniusz Sadurski).

Wentylacyjny segment przyokienny

Segment stanowi prostokątna rama (1), w której wzdłuż progu (2) znajduje się wlot powietrza (3) z siatką (19). Na wysokości stojaków (4) osadzone są naprzemiennie trójkąty (5) (6) tworzące kanał przepływu powietrza (7). Rama (1) obłożona jest płytami osłonowymi z kratką wentylacyjną (18). Środek segmentu wyłożony jest okładziną ocieplającą dźwiękochłonną (15) i okładziną nie przepuszczającą pary (16). (2 zastrzeżenia)

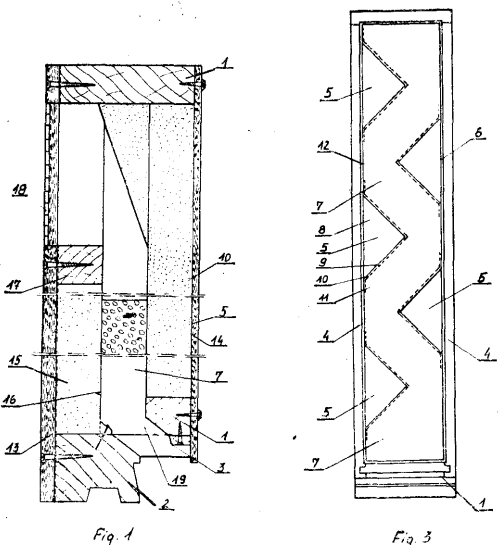

Fig. 1

Fig. 3

E21B

W. 67673

20.11.1981

Przedsiębiorstwo Budowy Kopalń Rud, Bytom, Polska (Zygmunt Sołtysik, Henryk Stankiewicz, Henryk Pakulski).

Urządzenie do zapuszczania i wyciągania przewodu wiertniczego

Celem wzoru jest skonstruowanie urządzenia, które umożliwia szybkie zapuszczanie i wyciąganie przewodu wiertniczego, zwłaszcza w wiertnicy drenażowej powietrznej, bez użycia suportu, co zmniejsza pracochłonność badania oraz zużycie silnika i przekładni mechanizmu napędu.

Urządzenie ma pneumatyczny suwak (2), którego tłok (3) jest zaopatrzony w uchwyt (4) wiertniczej żerdzi (5), a cylinder (6) zamocowany w obejmie (7) osadzonej na podporze (8) w przedniej części podstawy (9) wiertnicy (1). Podpora (8) obejmę (7) jest zbliżona kształtem w widoku z boku do litery „C”. (2 zastrzeżenia)

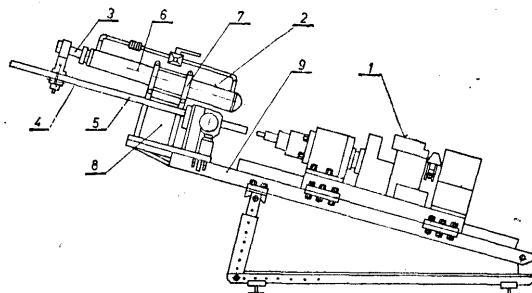

Fig. 1

E21C

W. 67671

20.11.1981

Opolski Kombinat Cementowo Wapienniczy - Cementownia „Groszowice”, Opole, Polska (Aleksander Czurko, Henryk Krawczyk).

Urządzenie do zrywania nawisów

Wzór rozwiązuje zagadnienie mechanicznego usuwania nawisów w kopalniach odkrywkowych.

Urządzenie składa się z ramy (1) i połączonego z nią przesuwne zrywaka (5). Ramę tworzą drążki (2) połączone u nasady blachą węzłową (3) i wzmocnione łącznikami (4). Ścięty w dolnej części zrywaka (5) połączony jest z ramą przy pomocy obejm (6), do której jest dociskany śrubami (7). Drążki (2) ramy zakończone są blachami łączącymi (8) z otworami na śruby, które mocują ramę do pługa spycharki. (3 zastrzeżenia)

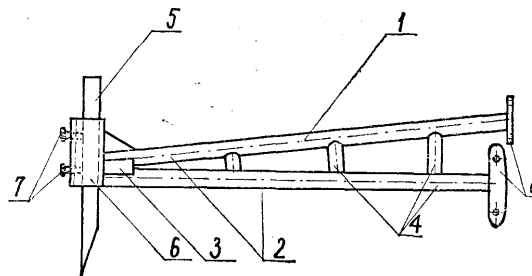

fig. 1

E21C
B65G

W. 67677

23.11.1981

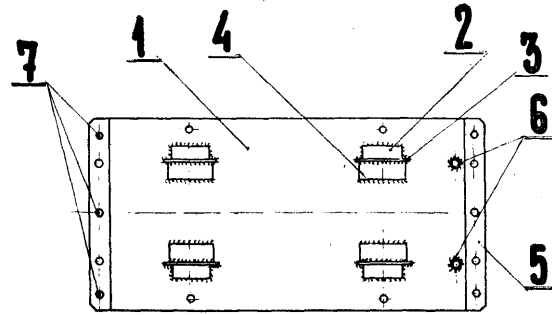
Kopalnia Węgla Kamiennego „Jankowice”, Rybnik - Boguszowice, Polska (Mieczysław Ochwat, Emil Szulik, Franciszek Kolarski).

Płyta transportowa

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie takiej konstrukcji płyty transportowej, która nisko osadzona nad torem, przesuwana po nim ślizgowo, mogła przyjąć bardzo duże ciężary.

Platforma ma do grubej stalowej blachy (1) stanowiącej podstawę płyty przytwierdzone od dołu, od strony szyn toru, symetrycznie w dwóch rzędach, odcinki koła (2), zakończone zewnętrznym obrzeżem (3), w ten sposób by ich cięciwa przylegała do samej blachy (1), a łuk zwrócony był w dół na szyny toru, przy czym do obydwóch końców blachy (1) przymocowane są poprzeczne podpórki (5).

Platforma nadaje się do wielokrotnego stosowania, do przemieszczania w całości w górnym wyrobisku torowych, poziomych i pochyłych kombajnów chodnikowych. (1 zastrzeżenie)

Dział F

MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F16J

W. 67700

25. 11.1981

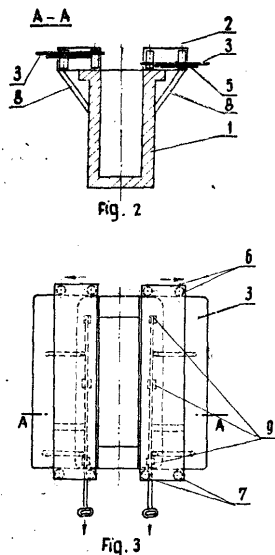
Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych „FAZOS”, Tarnowskie Góry, Polska (Jan Mańka, Herman Rode).

Pokrywa zbiornika

Wzór rozwiązuje zagadnienie konstrukcji takiej pokrywy, która byłaby prosta i bezpieczna w obsłudze oraz ułatwiała dostęp do zbiornika w przypadku remontu lub wymiany zawartości zbiornika.

Pokrywa zbiornika zbudowana jest z dwóch wysuwanych płyt (3), a każdy z nich połączony jest przegubowo z dwoma ukośnymi cięgnami (5) i ma prowadzące tulejki (9). W prowadzących tulejkach (9) umieszczone jest cięgno z uchwytem, połączone przegubowo z dwoma ukośnymi cięgnami (5). Wysuwne płyty (3) umieszczone są w skrzynkach (2) i oparte przesuwnie na przednich łożyskach (7) i tylnych łożyskach (6). Skrzynki (2) połączone są z obrzeżami zbiornika (1) i podparte dwoma wspornikami (8).

Przedmiot wzoru użytkowego może znaleźć zastosowanie w galwanizerniach, oczyszczalniach ścieków lub magazynach, zwłaszcza przy zbiornikach z silnie parującymi cieczami. (3 zastrzeżenia)

F16K
B60C

W. 67636

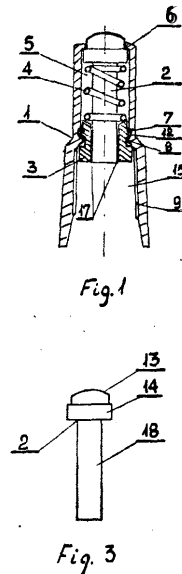
17.11.1981

Dariusz Jaworski, Wojciech Putrzeński, Warszawa, Polska (Dariusz Jaworski, Wojciech Putrzeński).

Kapturek wentyla opony pneumatycznej

Celem wzoru użytkowego jest opracowanie konstrukcji kapturek wentyla opony pneumatycznej, zabezpieczającego wentyl przed niekontrolowanym zejściem powietrza, stale połączonego z wentylem, nie zdejmowanego nawet podczas pompowania powietrza.

Przedmiotem wzoru użytkowego jest kapturek wentyla opony pneumatycznej, składający się z korpusu (1) wyposażonego w dolnej części w wewnętrzny gwint. Korpus (1) ma kształt dwuśrednicowej wewnętrznie i zewnętrznie tulei, mającej w górnej, węższej części komorę (5) zakończoną u góry przewężeniem (6) w postaci pierścienia, zamkniętej w miejscu styku obu średnic oporowym jarzmem (3) o kształcie dwuśrednicowej zewnętrznie tulei. W komorze (5) znajduje się sprężyna (4) oraz zawieradło, stanowiące sworzeń (18), umieszczony suwliwie z zachowaniem szczeliny (17) w wewnętrznej średnicy oporowego jarzma (3), zakończony łbem (13) wyposażonym w kołnierz (14), blokujący się w przewężeniu (6) korpusu (1). (1 zastrzeżenie)

F16K
G01M

W. 67691

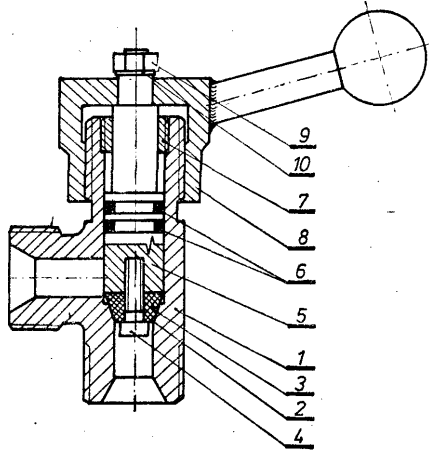
24.11.1981

Fabryka Armatur „Głuchołazy”, Głuchołazy, Polska (Kazimierz Kaczmarek, Stanisław Gołdyn, Andrzej Wilczyński, Andrzej Kolczarek).

Zawór odcinający do przeprowadzania prób wodnych

Zawór przeznaczony jest do przeprowadzania prób wodnych armatury w celu sprawdzenia jej szczelności.

ci na stanowisku prób. Zawór ma podatny, stożkowy grzybek (3) połączony rozłącznie z trzpieniem (5) i przylegający do siedliska (2) w kształcie stożka. Trzpień (5) ma zmniejszoną średnicę powyżej pierścieni uszczelniających (6) i prowadzony jest we wkrętcę oporowej (7) wkręconej w króciec górnej części kadłuba. Na króciec górnej części kadłuba na kręconą jest dźwignia (8) osadzona na wielowypuszcie końcówki trzpienia (5). (1 zastrzeżenie)

F23D
F26B

W. 67668

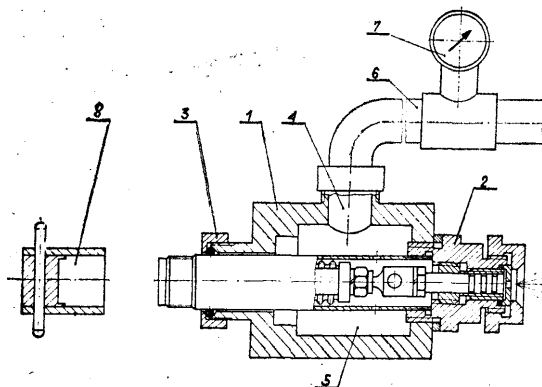
18.11.1981

Kombinat Rolny „Warta”, Wawrów, Polska (Stanisław Jeziorny, Henryk Kopczyński).

Przyrząd do ustawiania i regulacji płomiennika suszarni

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego przyrządu, który umożliwiałby przeprowadzenie regulacji głowicy płomiennika w sposób łatwy, zapewniający poprawne działanie głowicy, po jednorazowym jej demontażu i regulacji.

Przyrząd do ustawiania i regulacji głowicy płomiennika suszarni charakteryzuje się tym, że składa się z korpusu (1) w kształcie tulei z gwintem wewnętrznym od strony czołowej i gwintem zewnętrznym od strony tylnej, gdzie na wewnętrznym obwodzie otworu ma wykonaną fazę tworzącą gniazdo pod uszczelkę dociskaną nakrętką specjalną (3), natomiast w środkowej części korpusu (1) ma wybranie tworzące komorę (5), z której wyprowadzony jest króciec (4) doprowadzający paliwo. (1 zastrzeżenie)

24H

W. 67634

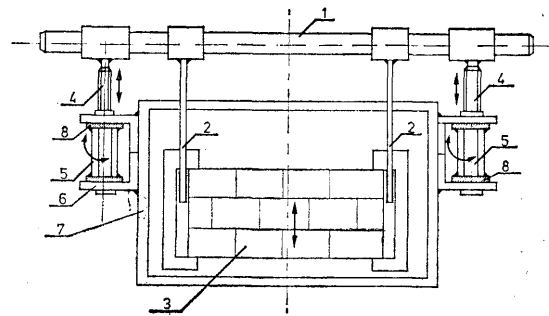
16.11.1981

Mazowieckie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego, Pruszków, Polska (Zbigniew Szelagowski, Edward Bursztynowicz, Wojciech Talenga).

Urządzenie do regulacji pozycji warstwownicy w kociach parowych lub wodnych centralnego ogrzewania

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej konstrukcji urządzenia łatwego i bezpiecznego w obsłudze.

Urządzenie do regulacji pozycji warstwownicy, ustalającej właściwą grubość warstwy zasypowej środka opałowego dostarczanego z kosza opałowego na ruszta ruchome kotła stanowi wał (1), korzystnie wykonany z rury, do którego za pośrednictwem sztywnych prętów (2) jest przymocowana warstwownica (3), mający w jednej z nią płaszczyźnie usytuowane w pobliżu końców dwie śruby (4). Nakrętki (5) tych śrub, wzmocnione podkładkami ślizgowymi (8), umieszczone są pomiędzy półkami podpór (6), mających kształt ceownika i trwale zamocowanych na zewnątrz kosza opałowego do jego bocznych ścian. (2 zastrzeżenia)

F27B

W.67674

23.11.1981

Zakłady Metali Lekkich „Kęty”, Kęty, Polska (Stanisław Targosz, Józef Swierkosz, Stanisław Listwan, Zbigniew Szota, Lucjan Niziołek, Franciszek Foryś).

Piec do przerobu złomu aluminiowego połączonego mechanicznie z żelazem

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego pieca, który umożliwiałby wytwarzanie stopów odlewniczych aluminium i aluminium do odtleniania stali na bazie niskogatunkowego złomu aluminiowego połączonego mechanicznie z żelazem.

Piec charakteryzuje się tym, że składa się z dwóch topielnych komór (1) złączonych ścianami (2) z usytuowaną między nimi i położoną niżej zbiorczą komorą (3). Znajdujące się w ścianach (2) ściekowe kanały (5) są nachylone w stosunku do osi wzdłużnej komór (1 i 3) pod kątem $30^\circ \leq \alpha \leq 60^\circ$. (2 zastrzeżenia)

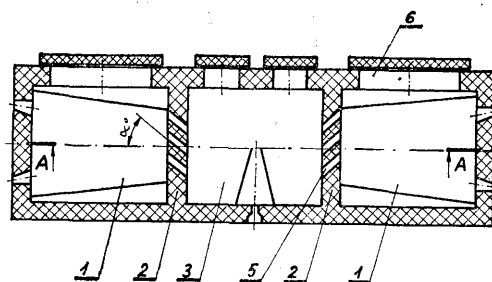

Fig. 1

F27B

W. 67675

23.11.1981

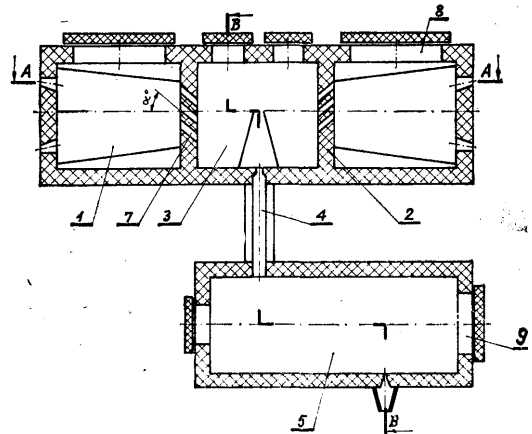
Zakłady Metali Lekkich „Kęty”, Kęty, Polska (Stanisław Targosz, Józef Swierkosz, Stanisław Listwan, Zbigniew Szota, Lucjan Niziołek, Franciszek Foryś).

Zestaw pieców do przerobu złomu aluminiowego połączonego mechanicznie z żelazem

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego zespołu pieców, który pozwalałby na otrzymywanie w jednym cyklu produkcyjnym aluminium do wytwarzania stopów odlewniczych aluminium i aluminium do odtleniania stali wysokiej jakości na bazie niskogatunkowego złomu aluminiowego.

Zespół pieców charakteryzuje się tym, że składa się z dwóch topliwych komór (1) złączonych ścianami (2) z usytuowaną między nimi i położoną niżej zbiorczą komorą (3), która poprzez przelewową rynnę (4) połączona jest z rafinacyjno-odlewniczym piecem (5). Znajdujące się w ścianach (2) ściekowe kanały (7) są nachylone w stosunku do osi wzdłużnej komór (1 i 3) pod kątem $30^\circ \leq \alpha \leq 60^\circ$. Rafinacyjno-odlewniczy piec (5) ma pojemność większą, a co najmniej równą pojemności zbiorczej komory (3).

(3 zastrzeżenia)

Dział G FIZYKA

G01B

W. 67687

24.11.1981

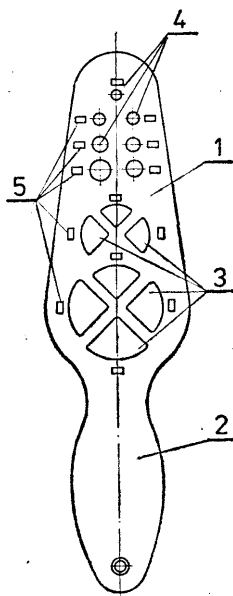
Jelczańskie Zakłady Samochodowe, Jelcz k/Oławy, Polska (Andrzej Polaczuk).

Szablony pomiarowe do kabli elektroenergetycznych i przewodów elektrycznych

Wzór rozwiązuje zagadnienie uproszczenia procesu sprawdzania przekroju przewodów oraz zmniejszenia wymiarów szablonu tak, że można go nosić przy sobie.

Szablon służy do sprawdzania wielkości przekroju kabli elektroenergetycznych z żyłami sektorowymi lub przewodów elektrycznych okrągłych.

Szablon w postaci podłużnej płytki (1) ma uchwyty (2), otwory sektorowe (3) i otwory okrągłe (4) odpowiadające najczęściej stosowanym przekrojom żył sektorowych i przewodów okrągłych. (1 zastrzeżenie)

G01J

W. 67690

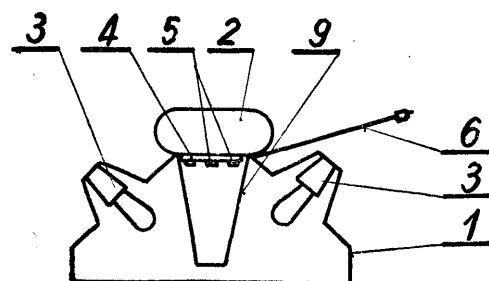
24.11.1981

Zakłady Sprzętu Grzejnego „Predom-Wrozamet”, Wrocław, Polska (Leszek Cybiński, Andrzej Kamiński).

Głowica pomiarowa aparatu do pomiaru stopnia zarumienienia powierzchni ciasta

Przedmiotem wzoru użytkowego jest głowica aparatu do pomiaru stopnia zarumienienia powierzchni ciasta.

Głowica pomiarowa według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że w obudowie (1) z uchwytem (2) i źródłem światła (3) ma kołową podstawę (4) z rozmieszczonymi na niej szeregowo połączonymi co najmniej sześcioma fotodiodami (5) typu BPYP-30, przy czym pięć z fotodiod (5) rozmieszczone jest na okręgu, a jedna w jego środku, z tym że odległość między fotodiodami (5) na okręgu jest w przybliżeniu równa promieniowi podstawy (4). Fotodiody (5) są połączone przewodem (6) z przyrządem wskazującym stopień zarumienienia na danej powierzchni ciasta do której przyłożony jest tubus (9) głowicy pomiarowej. (1 zastrzeżenie)

G01K
G01F

W. 67528

19.10.1981

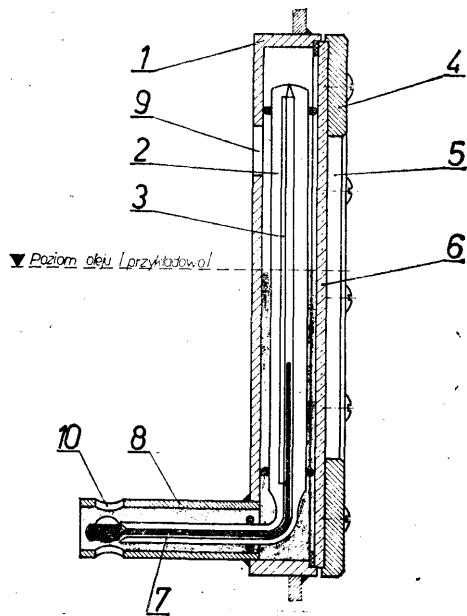
Fabryka Wtryskarek „Ponar-Żywiec”, Żywiec, Polska (Mieczysław Białek).

Wskaźnik poziomy i temperatury cieczy

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia szybkości reakcji termometru na zmiany temperatury cieczy.

Wskaźnik składa się z korpusu (1), wewnątrz którego znajduje się kątowy termometr (2) wprowadzony bezpośrednio swym wygiętym końcem do zbiornika cieczy.

Część termometru, wystająca poza korpus (1) osłonięta jest osłoną (8). (1 zastrzeżenie)

Przyrząd do oznaczania ścieralności materiałów węglowych

Wzór rozwiązuje zagadnienie skonstruowania przyrządu umożliwiającego maksymalne zbliżenie warunków badań do charakteru przyszłej „pracy” granulki węglowych w aparaturze przemysłowej.

Cylinder (1) przyrządu według wynalazku jest podzielony ukośną siatką (4) na część górną (5) mieszczącą próbkę materiału węglowego i część dolną (6) stanowiącą odbieralnik pyłu. W sąsiedztwie obniżonej krawędzi siatki (4) w ścianie cylindra (1) znajduje się styczny wlot (8) sprężonego powietrza do jego części górnej (5). Wylot (9) sprężonego powietrza z dolnej części cylindra (1) jest osłonięty zabezpieczającą siatką (10).

Przyrząd jest przeznaczony zwłaszcza do oceny jakości węgla aktywnych stosowanych w urządzeniach przemysłowych typu obrotowego i tak zwanych urządzeniach fluidalnych. (2 zastrzeżenia)

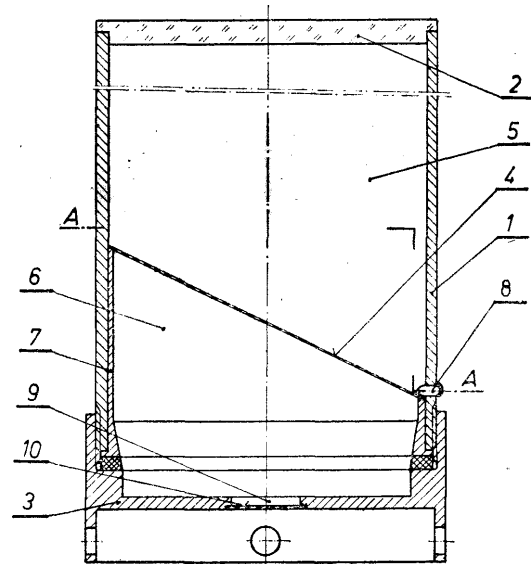
G01L W. 67696 26.11.1981

Zjednoczone Zespoły Gospodarcze, Sp. z o.o., Zarząd Przemysłu i Handlu, Warszawa, Polska (Dariusz Swinarski).

Obudowa manometru

Wzór rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji montażu oraz wyeliminowania pracochłonnej obróbki korpusu.

Obudowa manometru, do pomiaru ciśnienia krwi według wzoru charakteryzuje się tym, że korpus (1) manometru w swojej dolnej części ma dwa występy (2), w których znajdują się wkręty (3) mocujące pokrywę (5) z zamocowanym w niej króćcem (if). W przedniej części korpusu (1) osadzona jest szyba (6), która w bocznej części (7) ma otwory (8) przesunięte o wielkość (p) w stosunku do otworów w korpusie (1), co umożliwia dociśnięcie szyby (6) do powierzchni czołowej (10) korpusu (1). (2 zastrzeżenia)

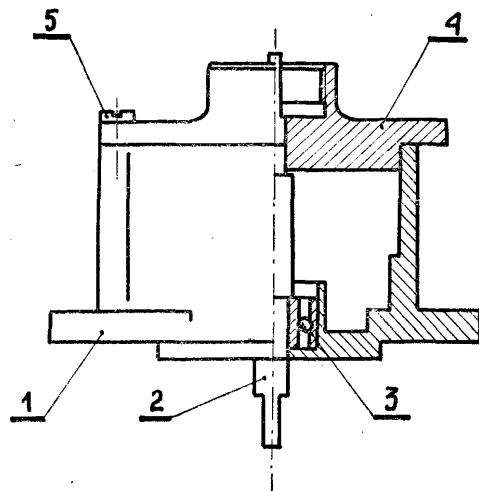
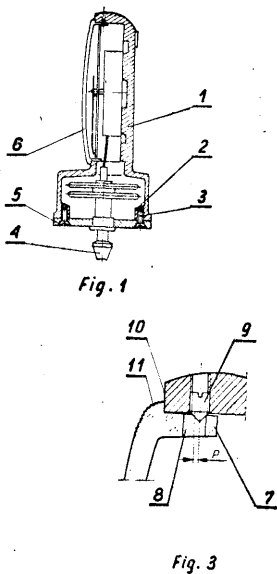

G01P W. 67694 25.11.1981

Polski Komitet Normalizacji, Miar i Jakości, Warszawa, Polska (Ewa Ignasiewicz, Michał Sędek).

Urządzenie do wyznaczania liczby charakterystycznej „w” w pojazdach typu Kamaz i Maz

Celem wzoru jest opracowanie urządzenia do wyznaczenia liczby charakterystycznej „w” oraz do wyznaczenia wartości błęd wskazań zespołu pojazd-drogomierz w sposób przewidziany instrukcją o sprawdzaniu prędkościomierzy i drogomierzy pojazdów przy ich legalizacji.

G01N W. 67681 20.11.1981

Główny Instytut Górnicstwa, Katowice, Polska (Piotr Hajewski, Krystyna Olejniczak, Jan Walczyński).

Urządzenie składa się z korpusu (1), ułożyskowanego wałka (2), łożyska tocznego (3), pokrywy zamykającej (4) i wkrętów mocujących (5) przy czym wałek (2) połączony jest ze skrzynią biegów pojazdu i wałkiem licznika obrotów. Korpus (1) urządzenia również połączony jest ze skrzynią biegów.
(3 zastrzeżenia)

G08B W. 67643 20.11.1981

Lech Mirgos, Wojciech Rajczak, Warszawa, Polska
(Lech Mirgos, Wojciech Rajczak).

Elektroniczny dźwiękowy sygnalizator wejściowy

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania sygnalizatora bardzo dekoracyjnego w swojej formie przestrzennej, przeznaczonego do stosowania w pomieszczeniach domowych.

Sygnalizator wejściowy składa się z dwóch brył przestrzennych, z których jedna zawiera układ elektroniczny (3), połączonych za pomocą kółka metalowego (4) i wieszaka pomocniczego (5).

Pierwsza bryła przestrzenna, spełniająca rolę wieszaka wysięgnego (1), ma kształt pudełka prostokątnego zespolonego z wysięgnikiem, którego przekrój wzdłużny stanowi połowa asteroidy o ściętym wierzchołku. Druga bryła przestrzenna, spełniająca rolę pojemnika (2) dla układu elektronicznego (3),

ma kształt dwunastościanu foremnego. Boki pudełka prostokątnego, styczne i równoległe do płaszczyzny podwieszenia, tworzą kwadrat o przekątnej równoległej do pionu. Wysięgnik ma podstawę prostokąta o przekątnej równej przekątnej pudełka prostokątnego. Oś symetrii wysięgnika jest prostopadła do podstawy tego pudełka. Ściany dwunastościanu foremnego stanowią koła o równych promieniach.
(1 zastrzeżenie)

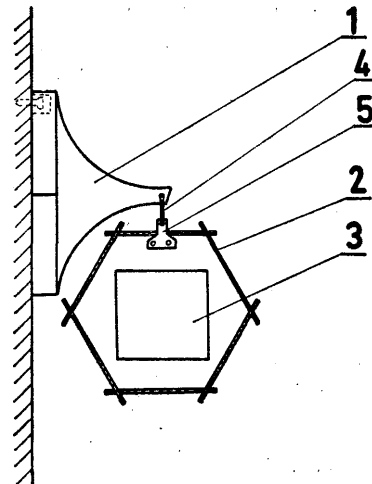

fig. 2

Dział H ELEKTROTECHNIKA

H01M W. 67637 17.11.1981

Instytut Fizyki Jądrowej, Kraków, Polska (Stanisław Skałka).

Separator mikroporowaty

Przedmiotem wzoru użytkowego jest separator mikroporowaty akumulatorowy spiekany z polichloroku winylu typu „Unipor” z uźebrowaniem, zabezpieczający płyty dodatnie przed zwarciami stykowymi wynikającymi z przesuwania się separatorów, paczenia płyt oraz wypadania rozsypujących się skrajnych części płyt dodatnich.

Separator według wzoru charakteryzuje się tym, że ma szerokość (a) większą od szerokości płyt akumulatorowych oraz że ma wzdłuż całej wysokości poszerzonych boków separatora dwa zamykające progi równoległe do żeber separatora, grubsze od grubości separatora o tyle, by po złożeniu zestawu SEPARATOR - PŁYTA DODATNIA - SEPARATOR powstała koperta zamykająca obustronnie dodatnią płytę akumulatorową.
(3 zastrzeżenia)

H01R W. 67644 20.11.1981

Spółdzielnia Inwalidów Aparatury Elektronicznej „Pokój”, Łódź, Polska (Janusz Majchrowicz, Bogdan Tomaszek, Paweł Ruta, Elżbieta Necweldowska).

Złączka gwintowa wielotorowa z oznacznikami

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji złączki przystosowanej do wcisku na nią oznaczników kablowych, którą można wykonać za pomocą odlewu z tworzyw sztucznych.

Złączka ma płasko ścienną wypustkę (1) w narożach wgłębienia (2) korpusu. Występy (1) są usytuowane w górnej części poszczególnego wgłębienia.
(1 zastrzeżenie)

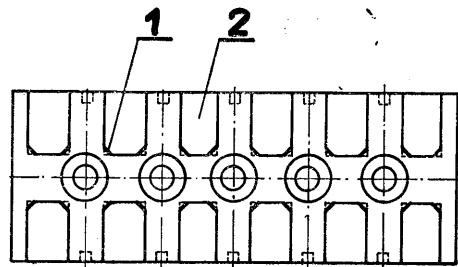

Fig1

Wykaz numerowy zgłoszonych wynalazków opublikowanych w BUP Nr 18/1982

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ⁸	Strona
1	2	3
220933	B24D	11
227396	E21B	33
227420	C07D	23
228044	C07D	23
228045	C07D	23
228941	E21B	33
229096	C07C	22
229311	G05D	45
229348	E21D	34
229424	G05D	45
229698	C02F	20
229700	B65G	16
229701	C04B	21
229706	D21F	30
229713	B01D	4
229715	H03K	54
229726	B01D	5
229730	C09D	26
229733	F16N	38
229734	B24C	6
229735	B21B	8
229736	B30K	13
229737	F15B	36
229738	C08L	25
229739	B29D	13
229744	B24B	11
229745	C10M	27
229746	B23P	10
229748	H05K	56
229749	B65G	16
229750	H02M	51
229751	C03C	21
229752	B65G	16
229754	H02P	54
229755	G05G	47
229756	B21B	8
229757	A61N	4
229758	C22C	28
229759	B28B	13
229768	G05D	45
229769	B21D	9
229770	H01R	51
229771	E01B	31
229772	E21D	34
229773	B21D	9
229777	G05F	46
229778	G01R	43
229779	A61K	3
229782	G05F	46
229783	G06F	47
229784	G04C	44
229789	C02F	20

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ⁸	Strona
1	2	3
229790	F02M	35
229791	B32B	14
229793	B65H	18
229796	C22C	28
229797	BS05B	7
229798	B01J	6
229799	B08B	7
229800	C08L	26
229802	E01D	31
229805	B41J	14
229806	C01G	19
229808	C09J	26
229809	H03K	54
229818	H04N	55
229819	B23B	10
229820	C25D	29
229:821	C09K	27
229823	C04B	21
229824	G01G	41
229825	F15B	36
229826	G05D	45
229831	A61F	3
229833	E21B	33
229834	H01L	50
229841	C23C	29
229842	B63H	15
229843	C02F	21
229845	A23J	3
229847	D02G	30
229848	A61L	4
229849	G01R	43
229851	E05B	32
229852	B24B	11
229853	B26B	12
229854	G08B	47
229857	G08B	48
229858	H04M	55
229859	F16T	39
229860	G06F	46
229861	B61H	15
229863	H01J	50
229864	E06B	33
229867	H02M	51
229868	F23D	39
229869	F16F	37
229870	C08L	26
229875	B01D	5
229876	B63B	15
229877	C07C	22
229878	C07C	23
229881	H04R	55
229887	D01G	30

1	2	3
229888	B63G	15
229889	B21J	9
229890	B65B	16
229891	B65G	17
229893	C23C	29
229894	C08F	25
229895	G08B	48
229896	G05F	47
229897	H01H	50
229898	H02M	52
229899	C25C	29
229902	G02B	44
229903	H02M	52
229904	H02M	53
229905	H02M	53
229907	G01L	41
229915	H02J	51
229917	C08L	26
229918	B01D	5
229919	C01B	19
229921	C08G	25
229922	B65H	19
229923	H01F	49
229924	C11D	27
229925	C10M	27
229929	F16F	37
229930	C08K	25
229931	F15B	37
229932	H04R	55
229933	G01L	42
229936	E01C	31
229941	F23D	39
229944	E04G	32
229945	F16K	38
229946	F17C	39
229947	H01L	50
229949	H01F	49
229978	H05B	56
231042	C22C	28
231302	A01B	1
213531	C07D	24
232351	A01N	2
232696 T	G09B	48
233022	C21B	28
233119 T	G01K	41
233193 T	G05D	46
233212	C07D	24
233446 T	E02D	32
233535 T	A01B	1
233553 T	B21B	8
233572 T	D21F	30
233575 T	A01G	1
233576 T	G01N	42

1	2	3
233577 T	C07D	24
233578 T	C07D	24
233579 T	B08B	7
233581 T	G01B	40
233595 T	F02M	36
233596 T	C01G	19
233597 T	B23Q	1C
233598 T	H01F	49
233599 T	B25J	12
233600 T	H01F	49
233609 T	E04H	32
233612 T	B01D	5
233613 T	B24B	12
233625 T	F02B	35
233627 T	B27C	12
233631 T	G01R	43
233634 T	H01P	51
233637 T	B65G	17
233647 T	F16G	37
233655 T	H02H	51
233657 T	G01J	41
233659 T	B60F	14
233665 T	G01N	42
233666 T	B07B	7
233670 T	H04B	54
233676 T	H02M	53
233678 T	C08L	26
233689 T	B28B	13
233690 T	F24B	40
233710	G01S	44
233718 T	B29F	13
233725 T	C14C	28
233730 T	B65G	17
233734 T	E21B	34
233791 T	E21,D	35
234313	G01P	43
234366	C04B	22
234493	C07C	23
234628	B65G	18
234629	A63F	4
234834	A01N	
234914	C13D	27
234922	F16K	38
235019	C07D	25
235163 T	G01M	20
235341	B01D	6
235342	F23Q	40
235505	B23B	10
235524 T	F04D	36
235722	B65G	18
235724 T	F42B	40
235782	E01H	32
235830	B63B	15

Wykaz numerowy zgłoszonych wzorów **użytkowych** opublikowanych w BUP Nr 18/1982

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
66880	A63B	59
67528	G01K	66
67609	E06B	63
67612	B63C	61
67633	B65D	61
67634	F24H	65
67636	F16K	64
67637	H01M	68
67640	C25B	62
67642	A47G	58
67643	G08B	68
67644	H01R	68
67645	E04B	62
67667	B21D	60
~~67668~~	F23D	65
67669	B65G	61
67671	E21C	63
67673	E21B	63
67674	F27B	65
67675	F27B	65
67677	E21C	63

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
67680	B23B	60
67681	G01N	67
67682	A61M	59
67684	A47B	58
67687	G01B	66
67690	G01J	66
67691	F16K	64
67692	A43D	57
67693	A47B	58
~~67694~~	G01P	67
67695	A24D	57
67696	G01L	67
67697	B60S	61
67699	B66F	62
67700	F16J	64
67701	B24B	60
~~67702~~	A61G	59
67704	A61N	59
67712	A47C	58
68173	A01J	57

SPIS TREŚCI

I. Wynalazki

	Str.
Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie.	.1
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport.	.4
Dział C - Chemia i metalurgia.	.19
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo.	.30
Dział E - Budownictwo; Górnictwo.	.31
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska.	.35
Dział G - Fizyka.	.40
Dział H - Elektrotechnika.	.49
Wykaz numerowy zgłoszonych wynalazków.	.69

II. Wzory użytkowe

	Str.
Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie	.57
Dział B - Różne procesy przemysłowe; Transport	.60
Dział C - Chemia i metalurgia	.62
Dział E - Budownictwo; Górnictwo.	.62
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska.	.64
Dział G - Fizyka.	.66
Dział H - Elektrotechnika	.68
Wykaz numerowy zgłoszonych wzorów użytkowych.	.71